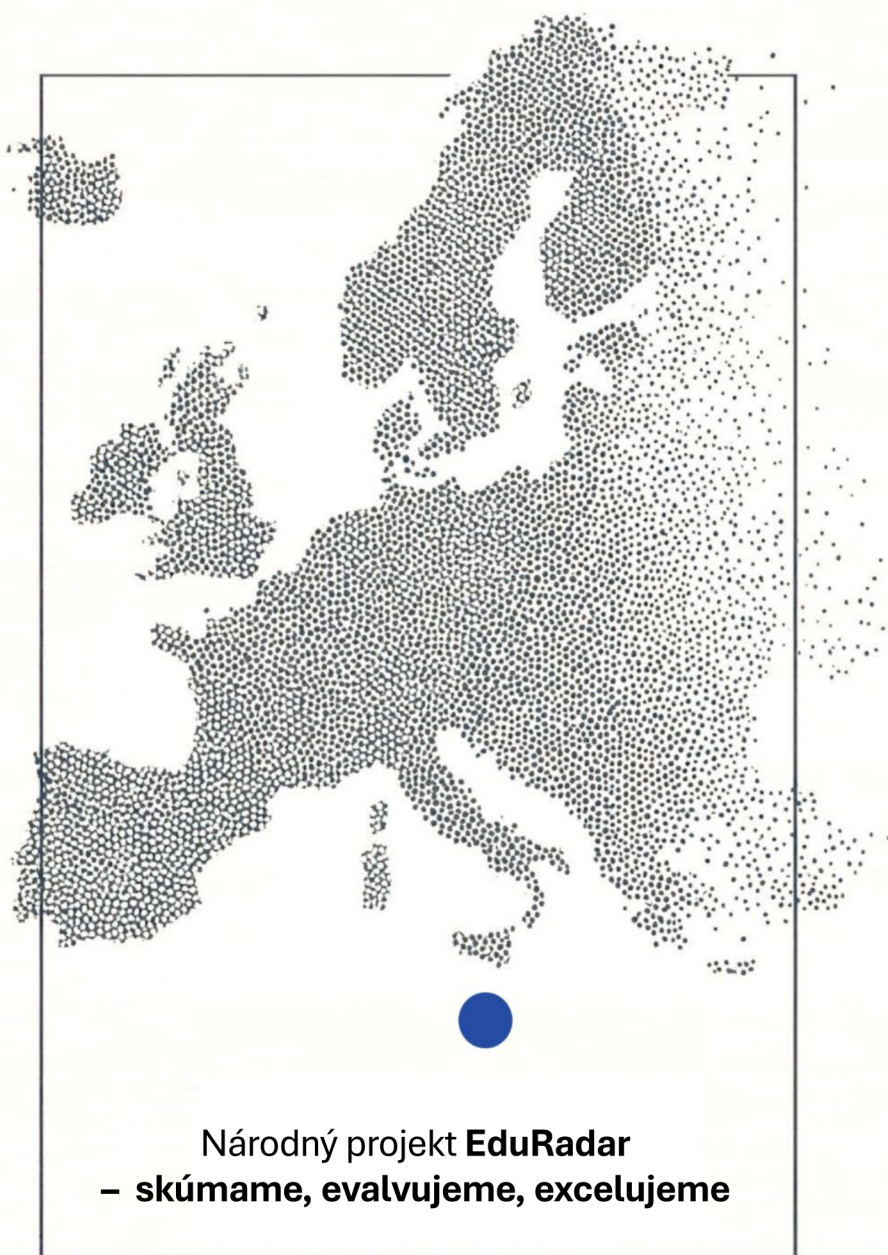

Inšpekčná činnosť a hodnotenie kvality škôl v Maltskej republike

Tento projekt je spolufinancovaný Európskou úniou v rámci Programu Slovensko

Spolufinancovaný
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

ŠTÁTNA
ŠKOLSKÁ
INŠPEKCIA

OBSAH

1.	PREHLAD SYSTÉMU VZDELÁVANIA V KRAJINE – STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA VZDELÁVACIEHO SYSTÉMU	7
1.1	Popis jednotlivých úrovní vzdelania od MŠ po VŠ.....	8
1.2	Členenie škôl (vzdelávania) a organizácia školského roku	9
1.2.1	Organizačné členenie škôl	9
1.2.2	Organizácia školského roku v školách/školských zariadeniach.....	10
1.3	Povinná školská dochádzka.....	11
1.4	Ukončovanie štúdia a hodnotenie žiakov	11
1.5	Štátne a súkromné vzdelávacie inštitúcie (zriaďovatelia škôl) a školné	12
1.6	Forma riadenia škôl a školských zariadení	13
1.7	Počet žiakov v krajine v jednotlivých úrovniach vzdelávania	14
1.8	Dostupné štatistiky o počte materských, základných a stredných škôl v krajine za rok 2024	15
1.9	Existencia nástrojov, ktoré by sledovali uplatnenie absolventov stredných a vysokých škôl.....	16
2.	SYSTÉM, PROCESY A METÓDY HODNOTENIA KVALITY VZDELÁVACÍCH INŠTITÚCIÍ	18
2.1	Realizátor hodnotenia kvality škôl a školských zariadení.....	18
2.1.1	Základné informácie o organizácii	18
2.1.2	Právny rámec upravujúci hodnotenie kvality škôl a školských zariadení.....	20
2.1.3	Nezávislosť/kompetencie organizácie	23
2.1.4	Financovanie organizácie.....	24
2.2	Typ a periodicita hodnotenia kvality škôl a školských zariadení	24
2.3	Postup pri sebahodnotení školy (autoevalvácia)	29
2.4	Postup externého hodnotenia kvality škôl a školských zariadení	35
2.5	Oblasti/kritériá hodnotenia kvality škôl a školských zariadení (okrem VŠ)	52
2.5.1	Oblasti/kritériá hodnotenia kvality pre vzdelávanie osôb vo veku do troch rokov	52
2.5.2	Oblasti/kritériá hodnotenia kvality pre vzdelávanie osôb vo veku od troch rokov	60
2.6	Výstupy z hodnotenia kvality škôl a školských zariadení	71
2.7	Iné hodnotenia kvality škôl.....	72
2.8	Aktivity školy po inšpekčnej činnosti	73
2.9	Identifikácia zúčastnených aktérov (stakeholderov) na hodnotení kvality škôl a školských zariadení.....	74
2.10	Plánované reformy v oblasti hodnotenia kvality škôl a školských zariadení.....	75
3.	SWOT ANALÝZA HODNOTENIA KVALITY ŠKÔL A ŠKOLSKÝCH ZARIADENÍ	76
4.	ODPORÚČANIA DO SLOVENSKEHO KONTEXTU.....	78
4.1	Odporúčania pre slovenský inšpekčný systém vyplývajúce z analýzy maltskej praxe	78
4.2	Porovnanie hodnotiacich kritérií a indikátorov kvality – identifikácia prvkov maltského rámca nad rámec slovenského systému	79
4.2.1	Indikácia prvkov hodnotenia kvality vzdelávania osôb vo veku do troch rokov	79
4.2.2	Indikácia prvkov hodnotenia kvality vzdelávania osôb vo veku od troch rokov	80
PRÍLOHY	84

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka č. 1	Počet materských, základných a stredných škôl v Maltskej republike za rok 2024	15
Tabuľka č. 2	SMART metodika tvorby akčných plánov rozvoja školy v Maltskej republike	33
Tabuľka č. 3	Šablóna akčného plánu rozvoja školy v Maltskej republike	34
Tabuľka č. 4	Podnety (spúšťače) výberu škôl do procesu externého hodnotenia v členení podľa jednotlivých modelov externého hodnotenia v Maltskej republike	40
Tabuľka č. 5	Prehľad modelov externého hodnotenia škôl a školských zariadení v Maltskej republike	41
Tabuľka č. 6	Distribúcia rolí a zodpovedností v procese externého hodnotenia škôl a školských zariadení v Maltskej republike	44
Tabuľka č. 7	Kritériá úspechu a ukazovatele kvality pre Štandard 1.1 – Vedenie a spoločná vízia ...	62
Tabuľka č. 8	Kritériá úspechu a ukazovatele kvality pre Štandard 1.2 – Vnútorne mechanizmy zabezpečovania kvality	63
Tabuľka č. 9	Kritériá úspechu a ukazovatele kvality pre Štandard 1.3 – Riadenie zdrojov a efektívna organizácia školy	64
Tabuľka č. 10	Kritériá úspechu a ukazovatele kvality pre Štandard 2.1 – Kurikulum a právo žiaka na kvalitné vzdelávanie	65
Tabuľka č. 11	Kritériá úspechu a ukazovatele kvality pre Štandard 2.2 – Kultúra učenia orientovaná na žiaka	66
Tabuľka č. 12	Kritériá úspechu a ukazovatele kvality pre Štandard 2.3 – Hodnotenie učenia sa a hodnotenie pre učenie	67
Tabuľka č. 13	Kritériá úspechu a ukazovatele kvality pre Štandard 3.1 – Atmosféra vzájomného rešpektu	68
Tabuľka č. 14	Kritériá úspechu a ukazovatele kvality pre Štandard 3.2 – Inkluzívne a podporujúce prostredie	69
Tabuľka č. 15	Kritériá úspechu a ukazovatele kvality pre Štandard 3.3 – Aktívne zapojenie rodičov ..	70

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obrázok č. 1	Oficiálne kontakty zastúpenia Maltskej republiky v Stálej medzinárodnej konferencii inšpektorátov (SICI)18
Obrázok č. 2	Holistický prístup k zabezpečovaniu kvality vzdelávania v Maltskej republike.....26
Obrázok č. 3	Vrstvený model zabezpečovania kvality pre všeobecné vzdelávanie v Maltskej republike27
Obrázok č. 4	Cyklus sebahodnotenia školy v Maltskej republike30

ZOZNAM PRÍLOH

- Príloha č. 1 Šablóna autoevalvácie školy v Maltskej republike (anglický jazyk)**
- Príloha č. 2 Šablóna autoevalvácie školy v Maltskej republike (slovenský jazyk)**

ZOZNAM SKRATIEK

AS	Sekcia akreditácie (Accreditation Section)
BOZP	Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
CoPE	Komunita profesionálnych pedagógov (Community of Professional Educators)
DQSE	Riaditeľstvo pre kvalitu a štandardy vo vzdelávaní (Directorate for Quality and Standards in Education)
ECTS	Európsky systém prenosu a zhromažďovania kreditov (European Credit Transfer and Accumulation System)
ERS	Sekcia hodnotenia vzdelávania (Education Review Section)
EQA	Externý audit kvality (External Quality Audit)
EQF	Európsky kvalifikačný rámec (European Qualifications Framework)
EÚ	Európska únia
IQA	Sebahodnotenie školy/Autoevalvácia (Internal Quality Assessment)
ITS	Inštitút cestovného ruchu (Institute of Tourism Studies)
MCAST	Maltská vysoká škola umení, vedy a technológií (Malta College of Arts, Science and Technology)
MEYR	Ministerstvo školstva, športu, mládeže, výskumu a inovácií (Ministry for Education, Sport, Youth, Research and Innovation)
MFHEA	Maltský úrad pre ďalšie a vyššie vzdelávanie (Malta Further and Higher Education Authority)
MQF	Maltský kvalifikačný rámec (Malta Qualifications Framework)
NSO Malta	Národný štatistický úrad Malty (National Statistics Office Malta)
POMA	Zákon o ochrane maloletých (Protection of Minors Act)
RCS	Sekcia regulácie a dohľadu (Regulation and Compliance Section)
SEC	Certifikát sekundárneho vzdelávania (Secondary Education Certificate)
SICI	Stála medzinárodná konferencia inšpektorátov (The Standing International Conference of Inspectorates)
SIDS	Syndróm náhleho úmrtia dojčiat (Sudden Infant Death Syndrome)
SIRSU	Oddelenie pre interné hodnotenie a podporu škôl (School Internal Review and Support Unit)
SLT	Seniorský tím vedenia školy (Senior Leadership Team)
SSC&P	Osvedčenie o ukončení sekundárneho vzdelávania a profil žiaka (Secondary School Certificate and Profile)
ŠŠI	Štátna školská inšpekcia
UM	Maltská univerzita (University of Malta)
VET	Odborné vzdelávanie a príprava (Vocational Education and Training)

ZHRNUTIE

System zabezpečovania kvality vzdelávania v Maltskej republike je postavený na **vyváženom vzťahu medzi vnútorným rozvojom školy a vonkajším odborným pohľadom**. Tento prístup vníma školu ako celistvý ekosystém, kde sa popri výsledkoch žiakov kladie rovnaký dôraz na procesy, prostredie a celkovú školskú kultúru. Vnútorné sebahodnotenie (autoevalvácia) tu slúži ako prirodzený podklad na plánovanie ďalších krokov školy i externé hodnotenie. Úlohou štátnej inšpekcie (hodnotiaceho tímu) je citlivo validovať vnútorné zistenia, poskytovať školám spätnú väzbu o objektívnosti ich vlastného pohľadu a metodickú podporu ďalšieho zlepšovania. Maltský kurikulárny rámec tento základný princíp vyjadruje ustanovením, že:

„Zabezpečovanie kvality sa má realizovať prostredníctvom systému priebežného sebahodnotenia, monitorovania a kontroly v rámci škôl, dopĺňaného systémom externého hodnotenia, ktoré spoločne podporujú zlepšovanie škôl.“¹

Trvalou úlohou každej inštitúcie, ktorá k procesu zlepšovania pristupuje zodpovedne, je vypracúvanie **akčných plánov rozvoja školy**, ktoré sú funkčnými nástrojmi na plánovanie a realizáciu konkrétnych opatrení vedúcich k celkovému pokroku školy, a to s merateľnými ukazovateľmi, časovými míľnikmi, zodpovednými riešiteľmi aj kontrolórm.

Kľúčovým prvkom, ktorý posilňuje predvídateľnosť a dôveru v maltskom systéme zabezpečovania kvality vzdelávania, je využívanie spoločných rámcov kvality pre školy, ako aj hodnotiteľov, ktoré metodicky zastrešuje **Riaditeľstvo pre kvalitu a štandardy vo vzdelávaní**, organizačný útvar **Ministerstva školstva, športu, mládeže, výskumu a inovácií Maltskej republiky**, člen Stálej medzinárodnej konferencie inšpektorátov. Funguje ako garant odbornosti, ktorý definuje jasné indikátory kvality v základných doménach štrukturálnej kvality a procesnej kvality. Pri posudzovaní týchto domén sa uplatňuje princíp triangulácie, čo znamená, že závery sa neopierajú o jediný zdroj, ale o prienik viacerých perspektív – od pozorovaní priamo na vyučovaní až po zohľadnenie názorov rodičov a žiakov. Takto získané informácie pomáhajú školám identifikovať priority pre ďalšie smerovanie, pričom dôraz sa kladie na reálnu implementáciu udržateľných zlepšení.

Štandardy kvality vo vzdelávaní vymedzujú **jasné a merateľné ciele**, ktoré konkretizujú, čo sa rozumie pod kvalitným vzdelávaním. Pre školy zároveň slúžia ako **orientačný bod** pri internom hodnotení a pri **plánovaní, implementácii a monitorovaní** plánov rozvoja školy. Keďže maltské vzdelávanie smeruje k **personálne orientovanému prístupu**, štandardy sa zameriavajú predovšetkým na kvalitu vzdelávacej skúsenosti jednotlivca a na podporu jeho celostného rozvoja. Oblasti a kritériá hodnotenia kvality sú členené podľa veku detí. Každý z modelov externého hodnotenia, či už ide o **komplexné hodnotenie školy, tematické, jednodňové, cielené alebo následné hodnotenie**, má svoj špecifický účel, dĺžku a hĺbku skúmania života školy. Efektívnym prvkom je diferencovaný prístup výberu školy na externé hodnotenie prostredníctvom spúšťačov, ktorý umožňuje prispôsobiť intenzitu vonkajšej pozornosti aktuálnym potrebám a situácii konkrétnej školy.

Modernizáciu procesu hodnotenia škôl a školských zariadení v SR by mohlo výrazne podporiť vytvorenie **digitálnej platformy na podporu zabezpečovania kvality škôl** vrátane štandardizovaných nástrojov autoevalvácie. Zabezpečila by ústretové digitálne prostredie, ktoré by školám uľahčilo prácu s dátami a zbavilo ich časti administratívnej záťaže. Takáto platforma by poskytovala metodickú podporu pri tvorbe akčných plánov rozvoja a umožnila by škole prehľadne sledovať vlastný pokrok. Zároveň by poskytovala anonymizované súhrnné informácie na lepšie nastavenie plošnej podpory a vzdelávacích programov.

¹ MINISTRY OF EDUCATION AND EMPLOYMENT. *A National Curriculum Framework for All*. [online]. 2012. [cit. 2026-01-30]. Dostupné na internete: <<https://curriculum.gov.mt/wp-content/uploads/2024/07/NCF.pdf>>. s. 32.

1. PREHĽAD SYSTÉMU VZDELÁVANIA V KRAJINE – STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA VZDELÁVACIEHO SYSTÉMU

Maltská republika (skrátene taktiež „Malta“) je ostrovny štát v centrálnej časti Stredozemného mora, južne od Sicílie. S rozlohou približne 316 km² a 450 tis. obyvateľmi je najmenším štátom Európskej únie (EÚ), avšak z dôvodu výhodnej **geografickej polohy** medzi Európou, Afrikou a Blízkym východom je historicky významným logistickým uzlom, čo sa prejavilo v celej spoločnosti vrátane vzdelávania.

Malta má bohatú skúsenosť s **rôznymi politickými a kultúrnymi vplyvmi** – od fénickej a rímskej éry cez obdobie vlády Rádu maltézskych rytierov či Napoleona Bonaparta až po britskú správu, ktorá trvala do roku 1964, keď Malta získala súčasnú nezávislosť. Britské obdobie zanechalo stopy v administratívnom, právnom aj vzdelávacom systéme, a to najmä v oblasti silného postavenia anglického jazyka.

Historicky bola ekonomika krajiny úzko spätá najmä s **námornou dopravou**, prístavným hospodárstvom a lodiarskym priemyslom. Strategické prístavy, predovšetkým oblasť Grand Harbour, zohrávali významnú úlohu v medzinárodnom obchode aj vo vojenských aktivitách. Postupne sa však ekonomická štruktúra diverzifikovala, k námornému sektoru sa pridali nové odvetvia, ako sú finančné služby, informačné technológie, herný priemysel, turizmus, letecká doprava, ako aj komplexné medzinárodné služby spojené s registráciou lodí a lietadiel.

Demografický profil krajiny je charakteristický nielen vysokou hustotou obyvateľstva, ale aj rastúcim podielom zahraničných pracovníkov i rezidentov. Migrácia zohráva významnú úlohu najmä v sektore turizmu, zdravotníctva, stavebníctva a informačných technológií. Táto skutočnosť sa odráža aj v školskom prostredí, kde sa zvyšuje jazyková a kultúrna rôznorodosť žiakov.

Hospodárska transformácia v malej, otvorenej a vysoko prepojenej ekonomike kladie zvýšené nároky na systém vzdelávania, a to najmä v oblasti jazykovej pripravenosti, digitálnych kompetencií a flexibility ľudských zdrojov. Úradnými jazykmi sú **maltčina** aj **angličtina**, ktorá je široko využívaná vo verejnej správe aj v podnikateľskom sektore.

Malta patrí medzi najmenšie európske štáty, čo sa prejavuje aj v usporiadaní a riadení jej školského systému. Vzdelávanie na Malte je riadené centralizovane na národnej úrovni, jeho základným právnym rámcom je **Zákon o vzdelávaní** (Education Act, Kapitola 327 Zbierky zákonov), ktorý upravuje organizáciu školstva, práva a povinnosti v oblasti vzdelávania, ako aj rámec dohľadu nad vzdelávaním.²

Malta je členským štátom **EÚ od roku 2004** a jej systém vzdelávania je zosúladený s európskymi politikami v oblasti kvalifikácií, mobility a celoživotného vzdelávania. Postupná transformácia ekonomiky smerom k znalostne orientovanému modelu viedla k systematickému sebahodnoteniu a posilňovaniu prepojenia škôl s potrebami zamestnávateľov.

Zároveň platí, že Malta v posledných desaťročiach rozvíja svoj školský systém smerom k modernejšiemu, kompetenčne orientovanému kurikulu a silnejšiemu dôrazu na kvalitu. Dôležitý míľnik predstavuje **Národný kurikulárny rámec pre všetkých**, prijatý v roku 2012, ktorý podporil posun od predpisového chápania učiva k modelu zameranému na vzdelávanie žiaka, dosahovanie výstupov a systematické zlepšovanie kvality.³

² LEGISLATION MALTA. *Education Act, Chapter 327*. [online]. 2026. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://legislation.mt/eli/cap/327/20251017/eng>> .

³ MINISTRY OF EDUCATION AND EMPLOYMENT. *A National Curriculum Framework for All*. [online]. 2012. [cit. 2026-01-30]. Dostupné na internete: <<https://curriculum.gov.mt/wp-content/uploads/2024/07/NCF.pdf>> .

1.1 Popis jednotlivých úrovní vzdelania od MŠ po VŠ

System vzdelávania na Malte je štruktúrovaný do piatich hlavných úrovní, ktoré reflektujú klasické britské východiská a zároveň spĺňajú súčasné štandardy EÚ. System je navrhnutý tak, aby zabezpečoval plynulý prechod medzi jednotlivými úrovňami vzdelávania, pričom sa kladie dôraz na inklúziu a rovnosť príležitostí pre všetkých žiakov.

Predprimárne vzdelávanie (cca 0 – 5 rokov)

Pre deti mladšie ako 3 roky existujú zariadenia starostlivosti o deti (angl.: *childcare centres*), ktoré poskytujú podporu rodinám s malými deťmi a podliehajú štátnym reguláciám. Predprimárne vzdelávanie pre deti od 3 do 5 rokov poskytuje všeobecnú prípravu na vstup do povinnej školskej dochádzky, ktorá sa vzťahuje na deti vo veku od 5 do 16 rokov. Predprimárne vzdelávanie môže byť zabezpečované štátom, cirkevnými i ďalšími poskytovateľmi.

Primárne vzdelávanie (cca 5 – 11 rokov)

Primárne vzdelávanie tvorí prvú fázu povinnej školskej dochádzky, ktorá začína väčšinou vo veku 5 rokov. Primárne vzdelávanie je zamerané na základné gramotnosti (jazykové, matematické, prírodovedné), sociálne zručnosti a osobnostný rozvoj. Osobitná pozornosť sa venuje jazykovému vzdelávaniu (maltčina, angličtina) a príprave na prechod do fázy sekundárneho vzdelávania.

Sekundárne vzdelávanie (cca 11 – 16 rokov)

Sekundárne vzdelávanie nadväzuje na primárnu úroveň a je súčasťou povinnej školskej dochádzky. Obsahuje nižšie sekundárne vzdelávanie a vyššie sekundárne vzdelávanie, ktoré sú navrhnuté tak, aby podporovali teoretický aj praktický rozvoj žiakov. Certifikát sekundárneho vzdelávania (angl.: *Secondary Education Certificate*, SEC) slúži ako uznávané potvrdenie úspešného absolvovania sekundárneho vzdelávania, pričom býva vstupnou podmienkou pre ďalšie vzdelávanie.

Postsekundárne vzdelávanie (cca 16 – 18 rokov)

Po ukončení povinnej školskej dochádzky si žiaci môžu zvoliť pokračovanie vo všeobecnej alebo odbornej vzdelávacej dráhe. Postsekundárne vzdelávanie zahŕňa:

- všeobecne orientované akademické programy (vyššie sekundárne vzdelávanie), ktoré pripravujú na vstup do terciárneho, teda vysokoškolského vzdelávania, ako aj
- odborné a technické programy zamerané na získanie konkrétnych profesijných zručností.

Všeobecné programy vedú spravidla k získaniu maturitného vysvedčenia (angl.: *Matriculation Certificate*), ktoré je podmienkou prijatia na vysokoškolské štúdium. Odborne orientované programy sú zamerané na praktickú prípravu a rozvoj špecifických kompetencií v úzkej súvislosti s potrebami trhu práce, pričom vedú k získaniu širokej škály certifikátov a osvedčení (angl.: *VET Diplomas*) v oblastiach ako sú strojárstvo, lodiarstvo, informačné technológie, aplikované vedy, cestovný ruch či poľnohospodárstvo.

Terciárne vzdelávanie (18+ rokov)

Terciárne (vysokoškolské) vzdelávanie predstavuje najvyššiu úroveň systému vzdelávania na Malte. Zabezpečuje ho predovšetkým Maltská univerzita (angl.: *University of Malta*, UM), ktorá je autonómnou verejnou inštitúciou poskytujúcou študijné programy na úrovni krátkeho cyklu, bakalárskeho,

magisterského a doktorandského štúdia. Študijné programy sú koncipované v súlade s Maltským kvalifikačným rámcom (MQF), ktorý je kompatibilný s Európskym kvalifikačným rámcom (EQF). Jednotlivé stupne zahŕňajú:

- kvalifikácie krátkeho cyklu (angl.: *Short Cycle*),
- bakalársky stupeň (angl.: *Bachelor's degree*),
- magisterský stupeň (angl.: *Master's degree*),
- doktorandský stupeň (angl.: *Doctoral degree*).

Popri univerzitnom vzdelávaní existuje aj odborne orientované terciárne vzdelávanie, ktoré poskytuje najmä Maltská vysoká škola umení, vedy a technológií (angl.: *Malta College of Arts, Science and Technology*, MCAST). Táto inštitúcia ponúka programy zamerané na aplikované vedy, technológie, inžinierske odbory, kreatívne odvetvia a ďalšie profesijne orientované oblasti, v úzkej súčinnosti so zamestnávateľskými subjektmi. MCAST poskytuje vzdelávacie programy na postsekundárnom aj terciárnom stupni vzdelávania.

Vyššie odborné a vysokoškolské programy vzdelávania v oblasti cestovného ruchu a hotelierstva poskytuje aj Inštitút cestovného ruchu (angl.: *Institute of Tourism Studies*), ktorý postupne rozširuje ponuku študijných programov vedúcich k vysokoškolskému titulu.

Súčasťou systému terciárneho vzdelávania sú aj súkromné vzdelávacie inštitúcie, ktoré poskytujú akreditované programy na rôznych kvalifikačných úrovniach. Dohľad nad kvalitou a akreditáciou programov v oblasti ďalšieho a vyššieho vzdelávania vykonáva Maltský úrad pre ďalšie a vyššie vzdelávanie (MFHEA).

1.2 Členenie škôl (vzdelávania) a organizácia školského roku

1.2.1 Organizačné členenie škôl

Organizačné členenie škôl v Maltskej republike je výsledkom **kombinácie centralizovaného modelu** s prvkami **inštitucionálnej autonómie**. Štruktúra systému vychádza z rozlíšenia škôl z hľadiska stupňa poskytovaného vzdelávania a podľa zriaďovateľa.

Maltský systém umožňuje plynulý prechod žiakov od všeobecnejšieho modelu výučby k predmetovo špecializovanému vyučovaniu a zabezpečuje **pedagogickú kontinuitu** medzi jednotlivými stupňami vzdelávania, charakterizovanými v predchádzajúcej kapitole 1.1 (t.j. predprimárne, primárne, sekundárne (v tom nižší sekundárny stupeň a vyšší sekundárny stupeň), postsekundárne a terciárne vzdelávanie).

Z hľadiska **zriaďovateľa** sa školy delia na:

- štátne školy (angl.: *State Schools*),
- cirkevné školy (angl.: *Church Schools*) a
- nezávislé školy – teda súkromné školy, resp. medzinárodné školy (angl.: *Independent Schools*).

Štátne školy sú priamo financované a riadené **Ministerstvom školstva, športu, mládeže, výskumu a inovácií Maltskej republiky**, ďalej len „ministerstvo školstva“⁴. Špecifikom maltského systému je organizovanie štátnych škôl do tzv. **školských sietí** (angl.: *College Networks*), na čele s vedúcim školskej siete (angl.: *College Principal*). Ide o organizačné celky, ktoré prepájajú školy poskytujúce primárne vzdelávanie a sekundárne vzdelávanie v rámci jedného územného obvodu. Cieľom tohto modelu je

⁴ MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, ŠPORTU, MLÁDEŽE, VÝSKUMU A INOVÁCIÍ, angl.: MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION (MEYR). [online]. 2026. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://education.gov.mt/>>.

zabezpečiť kontinuitu vzdelávacej dráhy žiaka, podporiť spoluprácu medzi školami a efektívnejšie koordinovať pedagogické, personálne a organizačné procesy.

Cirkevné školy majú osobitné postavenie – sú spravované cirkevnými orgánmi, avšak pôsobia v rámci **národného kurikulárneho rámca** a podliehajú **štátnej regulácii kvality**.

Nezávislé školy sú financované predovšetkým zo súkromných zdrojov, najmä zo školného, pričom ich riadenie je v kompetencii zriaďovateľa. Aj tieto školy však musia rešpektovať **národné vzdelávacie štandardy** a podliehajú systému **zabezpečovania kvality**.

Riadenie jednotlivých škôl je zverené **riaditeľovi školy** (angl.: *Head of School/Principal*), ktorý zodpovedá za pedagogické vedenie, organizáciu vyučovania a zabezpečovanie kvality. Jeho pôsobenie je podporované **zástupcami riaditeľa** (angl.: *Assistant Heads*).

Súčasťou organizačnej štruktúry sú aj **školské rady** (angl.: *School Councils*) a **žiacke rady** (angl.: *Students' Councils*), ktoré posilňujú **participáciu rodičov a žiakov** na rozhodovacích procesoch.

Organizačné členenie škôl na Malte tak vytvára systém, ktorý je formálne centralizovaný, avšak vnútorne diferencovaný podľa typu zriaďovateľa, úrovne vzdelávania a miery inštitucionálnej autonómie. **Tento** model umožňuje zachovať **jednotné národné štandardy kvality** a zároveň zohľadňovať **špecifiká jednotlivých škôl a školských komunit**.

Osobitnú organizačnú kategóriu predstavuje **postsekundárne vzdelávanie (cca 16 – 18 rokov)**, ktoré už nie je súčasťou povinnej školskej dochádzky, avšak tvorí významný prechodový článok medzi sekundárnym a terciárnym stupňom. Táto úroveň je inštitucionálne diferencovaná podľa vzdelávacej orientácie.

Všeobecne orientované postsekundárne vzdelávanie (angl.: *General Upper Secondary Education*) zabezpečuje najmä vyššia stredná škola akademického zamerania (angl.: *Junior College*, v slovenských reáliách ekvivalent gymnázia). Organizačne je priamo súčasťou **Maltskej univerzity**, čím zabezpečuje kontinuitu sekundárneho a terciárneho vzdelávacieho prostredia. Ide o moderný, rozsiahly areál, ktorý je strategicky umiestnený v tesnej blízkosti hlavného kampusu samotnej univerzity.

Odborne orientované postsekundárne vzdelávanie (angl.: *Vocational Post-Secondary Education*) poskytuje predovšetkým **Maltská vysoká škola umení, vedy a technológií a Inštitút cestovného ruchu**. Jej aktivity sú organizačne členené podľa sektorového zamerania v rámci štyroch hlavných kampusov a poskytujú kvalifikácie na rôznych úrovniach v súlade s Maltským kvalifikačným rámcom, pričom ich štruktúra reflektuje potreby hospodárstva a úzku spoluprácu so zamestnávateľmi. Popri verejných inštitúciách pôsobia v oblasti odborne orientovaného postsekundárneho vzdelávania aj súkromní poskytovatelia ďalšieho a vyššieho vzdelávania, ktorých programy podliehajú akreditácii Maltského úradu pre ďalšie a vyššie vzdelávanie a sú zaradené do Maltského kvalifikačného rámca. Spolupráca so zamestnávateľmi sa realizuje najmä formou praktickej prípravy na pracovisku a partnerských dohôd.

1.2.2 Organizácia školského roku v školách/školských zariadeniach

Organizácia školského roku na Malte je centrálné určovaná **ministerstvom školstva**, ktoré každoročne vydáva oficiálny **harmonogram** začiatku a ukončenia vyučovania, ako aj rozvrh školských **prázdnin**. Školský rok sa spravidla začína v druhej polovici **septembra** a končí koncom **júna**, pričom jeho presné trvanie je upravené tak, aby zodpovedalo požiadavke minimálneho počtu vyučovacích dní.

Školský rok je rozdelený na **tri hlavné obdobia** (trimestre), ktoré sú oddelené kratšími prázdninovými prestávkami. Súčasťou harmonogramu sú jesenné prázdniny, vianočné prázdniny, krátka zimná prestávka a jarné (veľkonočné) prázdniny. Najdlhšie prázdninové obdobie pripadá na letné mesiace júl a august. Takéto rozvrhnutie zabezpečuje pravidelné intervaly oddychu a zároveň podporuje stabilitu pedagogického plánovania.

Na úrovni jednotlivých škôl existuje **obmedzená miera organizačnej flexibility**, najmä pri plánovaní školských podujatí, hodnotiacich období či interných aktivít. Základná štruktúra školského roka však zostáva jednotná pre všetky štátne školy a vo všeobecnosti je rešpektovaná aj cirkevnými a nezávislými školami.

V postsekundárnom a terciárnom vzdelávaní sa organizácia akademického roka môže mierne líšiť. **Vysokoškolské inštitúcie** spravidla fungujú na semestrálnom princípe, pričom akademický rok je rozdelený na zimný a letný semester, doplnený skúškovými obdobiami. **Odborne orientované inštitúcie** môžu využívať modulárne usporiadanie výučby, ktoré umožňuje flexibilnejšie rozvrhnutie praktickej prípravy.

Organizácia školského roka tak na Malte predstavuje kombináciu centrálne stanovenej rámcovej štruktúry a primeranej inštitucionálnej flexibility, čo umožňuje zachovať rovnosť podmienok v systéme a zároveň zohľadniť špecifiká jednotlivých stupňov vzdelávania.

1.3 Povinná školská dochádzka

Povinná školská dochádzka na Malte sa vzťahuje na deti vo veku od 5 do 16 rokov. Táto povinnosť je upravená Zákomom o vzdelávaní (Education Act, Kapitola 327), ktorý stanovuje zákonnú povinnosť rodičov zabezpečiť pravidelnú školskú dochádzku dieťaťa v príslušnom veku.

Vek povinnej školskej dochádzky znamená podľa aktuálnej maltskej legislatívy akýkoľvek vek osoby od 5 do 15 rokov vrátane, a preto sa daná osoba považuje za osobu vo veku povinnej školskej dochádzky, ak už dosiahla vek 5 rokov a ešte nedosiahla vek 16 rokov.

1.4 Ukončovanie štúdia a hodnotenie žiakov

Systém ukončovania štúdia na Malte je kombináciou školského hodnotenia, národne koordinovaných skúšok a profilového hodnotenia žiaka. Model je postupne transformovaný smerom k väčšiemu dôrazu na kompetenčný prístup, priebežné monitorovanie pokroku a komplexnejšie zachytenie výsledkov vzdelávania. Maltský model nemožno označiť za striktné skúškový systém v klasickom zmysle. Hoci existujú národne štandardizované skúšky, celková architektúra hodnotenia je postupne orientovaná na:

- vyváženie formatívneho a sumatívneho hodnotenia,
- systematické zaznamenávanie pokroku žiaka,
- širšie hodnotenie kompetencií,
- prepojenie hodnotenia s plánovaním ďalšieho vzdelávania.

Ukončovanie štúdia tak plní nielen certifikačnú funkciu, ale aj funkciu diagnostickú a rozvojovú, čo je v súlade s reformným smerovaním maltského kurikula orientovaného na výstupy a kompetencie.

Primárne vzdelávanie

Na úrovni primárneho vzdelávania sa využíva najmä **priebežné (formatívne) hodnotenie**, ktoré sleduje dosahovanie očakávaných vzdelávacích výstupov definovaných v národnom kurikulárnom rámci. Hodnotenie má predovšetkým rozvojový charakter a slúži na poskytovanie spätnej väzby žiakom a rodičom.

Primárny stupeň sa neukončuje celoštátnou záverečnou skúškou. Prechod na sekundárny stupeň je založený na úspešnom absolvovaní príslušného ročníka a pedagogickým posúdení pripravenosti žiaka.

Sekundárne vzdelávanie

Sekundárne vzdelávanie sa formálne ukončuje vydaním **osvedčenia o ukončení sekundárneho vzdelávania a profilom žiaka** (angl.: *Secondary School Certificate and Profile* – SSC&P). Tento dokument má komplexný charakter a zahŕňa:

- výsledky dosiahnuté v jednotlivých predmetoch,
- hodnotenie prierezových kompetencií,
- účasť na projektoch a mimoškolských aktivitách,
- rozvoj osobnostných a sociálnych zručností.

SSC&P teda nepredstavuje iba súhrn známok, ale širší profil vzdelávacej dráhy žiaka.

Popri SSC&P môžu žiaci absolvovať predmetové skúšky vedúce k získaniu **certifikátu sekundárneho vzdelávania** (angl.: *Secondary Education Certificate*, SEC). SEC skúšky majú štandardizovaný celoštátny charakter, sú predmetovo orientované, predstavujú dôležitý kvalifikačný predpoklad pre vstup do postsekundárneho všeobecného alebo odborného vzdelávania. Zatiaľ čo SSC&P má komplexný profilový charakter, SEC je predmetovo-certifikačný mechanizmus s vyššou mierou selektívnosti.

Postsekundárne vzdelávanie

Vo všeobecne orientovanom postsekundárnom vzdelávaní je ukončenie štúdia viazané na získanie **maturitného vysvedčenia** (angl.: *Matriculation Certificate*). Táto kvalifikácia je podmienkou prijatia na vysokoškolské štúdium na Malte.

V odborne orientovanom postsekundárnom vzdelávaní sa štúdium ukončuje získaním diplomov alebo certifikátov v rámci **Maltského kvalifikačného rámca** (MQF). Hodnotenie kombinuje teoretické skúšky, praktické overovanie zručností a hodnotenie pracovnej praxe.

Terciárne vzdelávanie

V terciárnom vzdelávaní sa štúdium ukončuje získaním kvalifikácie príslušného stupňa podľa Maltského kvalifikačného rámca (MQF), ktorý je zosúladený s Európskym kvalifikačným rámcom (EQF). Ukončenie štúdia je viazané na splnenie požiadaviek študijného programu, získanie predpísaného počtu kreditov v Európskom systéme prenosu a zhromažďovania kreditov (angl.: *European Credit Transfer and Accumulation System*, ECTS) a obhajobu záverečnej práce na príslušnom stupni. Hodnotenie kombinuje priebežné hodnotenie, záverečné skúšky a hodnotenie výskumnej alebo odbornej práce. V prípade odborne orientovaného terciárneho vzdelávania je súčasťou ukončenia štúdia aj hodnotenie praktickej prípravy a pracovných kompetencií.

1.5 Štátne a súkromné vzdelávacie inštitúcie (zriaďovatelia škôl) a školné

Systém vzdelávania na Malte je charakteristický **pluralitou zriaďovateľov**, pričom všetky školy – bez ohľadu na právnu formu – pôsobia v rámci **národného kurikulárneho rámca** a podliehajú štátnemu hodnoteniu kvality. Z hľadiska zriaďovateľa sa školy delia na štátne školy, cirkevné školy a nezávislé školy.

Štátne školy

Štátne školy sú financované z verejných zdrojov a riadené ministerstvom školstva. Vzdelávanie na týchto školách je na úrovni **povinnej školskej dochádzky bezplatné**, pričom štát zabezpečuje aj učebnice a základné vzdelávacie materiály.

Cirkevné školy

Cirkevné školy majú historicky silné postavenie a sú spravované katolíckymi cirkevnými orgánmi. Hoci nie sú priamo riadené štátom, fungujú v rámci národného kurikulárneho rámca a podliehajú systému zabezpečovania kvality.

Vzdelávanie v cirkevných školách je spravidla **bez školného**, pričom ich financovanie je kombináciou štátnych zdrojov a príspevkov cirkevných štruktúr. Rodičia môžu prispievať dobrovoľnými príspevkami, avšak nejde o povinné školné v klasickom zmysle.

Nezávislé školy

Nezávislé školy sú zriaďované súkromnými subjektmi alebo nadáciami a financované prevažne zo **školného**. Patria sem aj niektoré **medzinárodné školy**, ktoré poskytujú vzdelávanie podľa zahraničných kurikulárnych programov (napr. britský systém alebo International Baccalaureate).

Výška školného sa líši podľa typu školy a stupňa vzdelávania. Tieto školy však musia byť akreditované a podliehajú dohľadu štátnych orgánov, najmä v oblasti kvality a súladu s národnými štandardmi.

Terciárne vzdelávanie a financovanie

Na úrovni terciárneho vzdelávania je situácia diferencovanejšia. Maltská univerzita ako verejná inštitúcia poskytuje vzdelávanie občanom Malty a EÚ za podmienok stanovených legislatívou, pričom štúdium v riadnom dennom štúdiu je spravidla financované z verejných zdrojov.

Odborne orientované programy a súkromné vysoké školy môžu vyberať školné v závislosti od typu programu a študijnej formy. Dohľad nad kvalitou a akreditáciou vykonáva Maltský úrad pre ďalšie a vyššie vzdelávanie (MFHEA).

1.6 Forma riadenia škôl a školských zariadení

Riadiaci model maltského školstva je založený na princípe **centrálne určovaného strategického rámca a decentralizovanej pedagogickej zodpovednosti škôl**. Štát určuje legislatívne, kurikulárne a kvalitatívne parametre systému, zatiaľ čo jednotlivé školy nesú zodpovednosť za ich implementáciu a interné zlepšovanie.

Strategická úroveň riadenia

Na národnej úrovni je systém riadený ministerstvom školstva, ktoré:

- vytvára vzdelávaciu politiku,
- stanovuje kurikulárne a kvalitatívne štandardy,
- zabezpečuje financovanie,
- určuje rámcové podmienky fungovania škôl.

Ide o model, v ktorom štát ponecháva obmedzený priestor na odchýlky od národného kurikula, čím zabezpečuje **jednotnosť štandardov v celom systéme**.

Inštitucionálna úroveň riadenia

Na úrovni školy je riadenie orientované najmä na:

- pedagogické vedenie,

- interné zabezpečovanie kvality,
- analýzu dát o výsledkoch žiakov,
- plánovanie rozvoja školy.

Riaditeľ školy vystupuje ako **pedagogický líder**, nie iba administratívny manažér. Dôraz sa kladie na podporu profesionálnej spolupráce učiteľov, kultúru reflexie a systematické zlepšovanie vyučovania.

Riadenie kvality

Významným prvkom riadenia je prepojenie školy na systém:

- interného hodnotenia (self-evaluation),
- externého hodnotenia kvality,
- práce s dátami o výsledkoch vzdelávania.

Riadenie školy je teda úzko previazané so systémom zabezpečovania kvality a nemožno ho oddeliť od hodnotenia výsledkov učenia sa.

Autonómia a zodpovednosť

Hoci je systém legislatívne centralizovaný, školy disponujú:

- organizačnou flexibilitou v rámci národného kurikula,
- kompetenciami pri plánovaní rozvoja,
- zodpovednosťou za implementáciu kvalitatívnych štandardov.

Model možno charakterizovať ako **zodpovednú autonómiu** (angl.: *accountable autonomy*) – školy majú priestor konať, no zároveň podliehajú systematickému monitorovaniu.

Terciárna úroveň

V oblasti terciárneho vzdelávania je riadenie výrazne autonómnejšie. Vysokoškolské inštitúcie disponujú samosprávnymi orgánmi, pričom štát zabezpečuje regulačný rámec a dohľad nad kvalitou prostredníctvom akreditačných mechanizmov.

1.7 Počet žiakov v krajine v jednotlivých úrovniach vzdelávania

Podľa údajov **Národného štatistického úradu Malty**⁵ (angl.: *National Statistics Office*, NSO Malta) bolo v **školskom roku 2023 – 2024** do predprimárneho, primárneho a sekundárneho vzdelávania zapísaných celkovo **60 197 osôb**. V predprimárnom vzdelávaní bolo v školskom roku 2023 – 2024 na Malte zapísaných 9 552 osôb, v primárnom vzdelávaní 27 537 osôb, v nižšom sekundárnom vzdelávaní 13 841 a vo vyššom sekundárnom vzdelávaní to bolo 9 267 osôb. Z hľadiska rodovej štruktúry vykazovala početnosť zapísaných osôb vyvážené zastúpenie, a to necelých 52 % mužov a viac ako 48 % žien. Z celkového počtu zapísaných navštevovalo **štátne školy 59,6 %**, **cirkevné školy 26,7 %** a **nezávislé (súkromné) školy 13,7 %** všetkých osôb. Údaje potvrdzujú, že dominantným poskytovateľom povinného vzdelávania je verejný sektor, pričom významné postavenie si naďalej udržiavajú cirkevné školy.

⁵ NATIONAL STATISTICS OFFICE MALTA. *Education*. [online]. 2026. [cit. 2026-02-16]. Dostupné na internete: <<https://nso.gov.mt/education/>> .

V **povinnom vzdelávaní** (t.j. primárne vzdelávanie a sekundárne vzdelávanie spolu) bolo zapísaných celkovo 50 645 osôb.

V **postsekundárnom vzdelávaní** bolo v školskom roku 2023 – 2024 zapísaných 10 399 osôb, v tom 44,3 % pripadalo na všeobecne orientované vzdelávacie programy a 55,7 % na odborné a technické programy zamerané na získanie konkrétnych profesijných zručností. V rámci nich majú najväčšie zastúpenie oblasti podnikania, administratívy a práva, ďalej technické smery, informačné a komunikačné technológie, ako aj zdravotníctvo, sociálne služby a služby cestovného ruchu.

Terciárne vzdelávanie na Malte vykazuje výraznú mieru internacionalizácie. V akademickom roku 2023 – 2024 bolo do terciárneho vzdelávania zapísaných 22 276 študentov, z toho 63,0 % tvorili občania Malty, 15,1 % občania iných členských štátov EÚ a 21,9 % študenti z krajín mimo EÚ. Zahraniční študenti tak predstavujú viac ako tretinu celkovej populácie terciárneho vzdelávania. Najpočetnejšou oblasťou vzdelávania je ekonómia, podnikanie a právo (30,6 %), nasledovaná zdravotníctvom a sociálnou starostlivosťou (22,7 %).

1.8 Dostupné štatistiky o počte materských, základných a stredných škôl v krajine za rok 2024

Nasledujúca tabuľka uvádza prehľad počtu vzdelávacích inštitúcií v Maltskej republike za rok 2024 podľa typu školy a zriaďovateľa. Údaje zahŕňajú školy poskytujúce predprimárne, primárne, sekundárne a postsekundárne neterciárne vzdelávanie, ako aj samostatné školy pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Prehľad umožňuje základnú orientáciu v štruktúre školského systému z hľadiska organizačného členenia a zriaďovateľskej pôsobnosti.

Tabuľka č. 1 Počet materských, základných a stredných škôl v Maltskej republike za rok 2024

Typ vzdelávacej inštitúcie	Spolu počet škôl	Štátne školy	Cirkevné školy	Nezávislé (súkromné) školy
Samostatné školy predprimárneho vzdelávania	19	-	9	10
Kombinované školy predprimárneho a primárneho vzdelávania	76	64	7	5
Kombinované školy predprimárneho, primárneho a sekundárneho vzdelávania	11	-	7	4
Samostatné školy primárneho vzdelávania	10	5	5	-
Kombinované školy primárneho a nižšieho sekundárneho vzdelávania	8	-	7	1
Kombinované školy primárneho a sekundárneho vzdelávania	1	-	1	-
Samostatné školy nižšieho sekundárneho vzdelávania	10	10	-	-
Kombinované školy nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania	4	4	-	-

Typ vzdelávacej inštitúcie	Spolu počet škôl	Štátne školy	Cirkevné školy	Nezávislé (súkromné) školy
Samostatné školy sekundárneho vzdelávania	25	16	7	2
Kombinované školy sekundárneho vzdelávania	1	-	-	1
Samostatné inštitúcie vyššieho sekundárneho vzdelávania	3	3	-	-
Inštitúcie postsekundárneho neterciárneho vzdelávania odborného a technického zamerania	2	2	-	-
Samostatné školy pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	4	4	-	-
Úhrn	174	108	43	23

Zdroj: EUROPEAN EDUCATION INFORMATION NETWORK – EURYDICE. Statistics on educational institutions. [online]. 2024. [cit. 2026-01-29]. Dostupné na internete: <<https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/eurypedia/malta/statistics-educational-institutions?>>, vlastné spracovanie.

Poznámka: Údaj pri inštitúciách postsekundárneho neterciárneho vzdelávania zahŕňa dve centrálné verejné inštitúcie, a to Maltskú vysokú školu umenia, vedy a technológií a Inštitút cestovného ruchu, teda samostatné právne subjekty, nie počet ich organizačných zložiek alebo kampusov. Maltská univerzita nie je v tabuľke zahrnutá, keďže patrí do sektora terciárneho vzdelávania, zároveň však organizačne zastrešuje všeobecne orientované postsekundárne vzdelávanie prostredníctvom vyššej strednej školy (angl.: Junior College), ktorá pripravuje študentov na získanie maturitného vysvedčenia a následné univerzitné vzdelávanie.

1.9 Existencia nástrojov, ktoré by sledovali uplatnenie absolventov stredných a vysokých škôl

Na Malte neexistuje jeden centralizovaný, zákonom ustanovený jednotný národný register sledovania absolventov v podobe samostatného informačného systému, ktorý by komplexne monitoroval uplatnenie absolventov všetkých stupňov vzdelávania. Sledovanie prechodu zo vzdelávania na trh práce je však zabezpečované kombináciou viacerých nástrojov na úrovni štátnej štatistiky, rezortných analýz a inštitucionálneho monitorovania.

Na národnej úrovni zohráva významnú úlohu **Národný štatistický úrad Malty**, ktorý realizuje výberové štatistické zisťovania, napr. Výberové zisťovanie pracovných síl. Prostredníctvom výberových zisťovaní sa sleduje miera zamestnanosti mladých ľudí, miera nezamestnanosti absolventov, ako aj prechod z ukončenia vzdelávania do pracovného procesu.

V oblasti odborného vzdelávania a prípravy sa využívajú aj údaje o zamestnanosti absolventov poskytované verejnými inštitúciami, a to najmä Maltskou vysokou školou umenia, vedy a technológií a Inštitútom cestovného ruchu. Tieto inštitúcie realizujú vlastné absolventské prieskumy (angl.: *Graduate Tracer Studies*), ktorých cieľom je zisťovať mieru uplatnenia, sektor zamestnania a relevanciu získanej kvalifikácie pre výkon povolania.

Na úrovni terciárneho vzdelávania vykonáva sledovanie absolventov predovšetkým **Maltská univerzita**, ktorá pravidelne realizuje interné absolventské prieskumy zamerané na zamestnanosť, pokračovanie v štúdiu a medzinárodnú mobilitu absolventov. Údaje sú využívané na hodnotenie kvality študijných programov a ich súladu s potrebami trhu práce.

Dôležitým prvkom systému je aj **Maltský úrad pre ďalšie a vyššie vzdelávanie** (angl.: *Malta Further and Higher Education Authority*, MFHEA), ktorý v rámci akreditačných a hodnotiacich procesov posudzuje aj aspekty relevantnosti študijných programov a ich výsledky z hľadiska uplatnenia absolventov. MFHEA publikuje súhrnnú štatistickú správu (angl.: *Statistics Report*), ktorá je založená na povinnom zbere údajov od akreditovaných poskytovateľov vzdelávania. Správa obsahuje podrobné údaje o počte študentov, štruktúre kvalifikácií podľa úrovni Maltského kvalifikačného rámca, o odborovom zameraní, rodovej štruktúre, štátnej príslušnosti absolventov atď. Hoci nejde o samostatný register sledovania absolventov v pravom slova zmysle, tieto údaje vytvárajú rámec pre hodnotenie trendov v terciárnom a postsekundárnom vzdelávaní a slúžia ako analytický podklad pre hodnotenie relevantnosti programov vo vzťahu k trhu práce. MFHEA zároveň v rámci akreditačných a hodnotiacich procesov vyžaduje od poskytovateľov vzdelávania údaje o uplatnení absolventov a zohľadňuje ich pri posudzovaní kvality a spoločenskej relevancie študijných programov. Výsledky štatistických správ sú verejne dostupné na webovom sídle MFHEA a predstavujú dôležitý zdroj pre tvorbu vzdelávacej politiky, plánovanie kapacít a strategické rozhodovanie.⁶

Administratívne údaje o evidencii uchádzačov o zamestnanie, vrátane štatistík nezamestnanosti podľa veku a dosiahnutého stupňa vzdelania, sú pravidelne publikované v **ročných správach verejných služieb zamestnanosti Jobsplus**. Tieto správy poskytujú systematický prehľad o vývoji situácie na trhu práce a umožňujú sledovať postavenie jednotlivých populačných skupín, vrátane mladých ľudí bezprostredne po ukončení vzdelávania. Hoci nejde o samostatný nástroj sledovania absolventov v úzkom zmysle, administratívne dáta Jobsplus predstavujú významný doplnkový zdroj informácií o prechode zo vzdelávania do zamestnania a o rizikových skupinách z hľadiska nezamestnanosti.⁷

Sledovanie uplatnenia absolventov je teda na Malte realizované kombináciou štatistických zisťovaní, inštitucionálnych prieskumov a regulačných mechanizmov zabezpečovania kvality, pričom tento systém podporuje prepojenie vzdelávacej politiky s potrebami trhu práce a hospodárstva.

⁶ MALTA FURTHER AND HIGHER EDUCATION AUTHORITY (MFHEA). *Statistics Report 2023*. [online]. 2023. [cit. 2026-01-29]. Dostupné na internete: <<https://mfhea.mt/wp-content/uploads/2023/09/MFHEA-Statistic-Report-2023-reduced-64.pdf>> .

⁷ GOVERNMENT OF MALTA. *Jobsplus – Malta's Public Employment Service*. [online]. 2026. [cit. 2026-01-29]. Dostupné na internete: <<https://www.gov.mt/en/Life%20Events/Pages/Looking%20for%20a%20Job/Searching-and-Applying-for-a-Job.aspx>> .

2. SYSTÉM, PROCESY A METÓDY HODNOTENIA KVALITY VZDELÁVACÍCH INŠTITÚCIÍ

2.1 Realizátor hodnotenia kvality škôl a školských zariadení

2.1.1 Základné informácie o organizácii

V Maltskej republike zabezpečuje externé hodnotenie kvality vzdelávacích inštitúcií **Riaditeľstvo pre kvalitu a štandardy vo vzdelávaní**, ďalej len „riaditeľstvo pre kvalitu“⁸, ktoré je organizačnou zložkou **ministerstva školstva**.

Riaditeľstvo pre kvalitu, ako súčasť ministerstva školstva, je členom Stálej medzinárodnej konferencie inšpektorátov (Standing International Conference of Inspectorates, SICI), s nižšie uvedenými kontaktnými údajmi.

Obrázok č. 1 Oficiálne kontakty zastúpenia Maltskej republiky v Stálej medzinárodnej konferencii inšpektorátov (SICI)

Malta	National coordinators	Representatives
https://dqse.gov.mt/ Organisation profile 	 Denise Gatt Director Quality Assurance Department (+356) 25981411 denise.gatt@ilearn.edu.mt	Ms Denise Gatt Director Quality Assurance Department Directorate for Quality and Standards in Education Triq Joseph Abela Scolaro Hamrun HMR1304 - Malta denise.gatt@ilearn.edu.mt

Zdroj: STANDING INTERNATIONAL CONFERENCE OF INSPECTORATES. [online]. 2026. [cit. 2026-01-29]. Dostupné na internete: <<https://www.sici-inspectorates.eu/who-we-are/>> .

Riaditeľstvo pre kvalitu vykonáva regulačné, hodnotiace a metodické činnosti v oblasti **povinného vzdelávania osôb vo veku 0 až 16 rokov** a jeho pôsobnosť sa vzťahuje na štátne, cirkevné, súkromné a medzinárodné školy, ako aj na zariadenia starostlivosti o deti. Takto nastavená oblasť pôsobnosti je dôležitá, pretože riaditeľstvo pre kvalitu dokáže koordinovane a konzistentne sledovať **štrukturálnu kvalitu aj procesnú kvalitu** vzdelávania naprieč rôznymi zriaďovateľmi a typmi škôl, čím sa znižujú rozdiely v prístupe ku kvalitnému vzdelávaniu medzi jednotlivými časťami systému. Na čele riaditeľstva pre kvalitu sú riaditeľ a zástupca riaditeľa. Personál predstavuje vysoko odborný tím špecialistov s kvalifikáciou na úrovni 7. a 8. stupňa Európskeho kvalifikačného rámca (European Qualifications Framework, EQF).

⁸ RIADITEĽSTVO PRE KVALITU A ŠTANDARDY VO VZDELÁVANÍ, angl.: DIRECTORATE FOR QUALITY AND STANDARDS IN EDUCATION (DQSE). [online]. 2026. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://dqse.gov.mt/en/directorate/our-mission/>> .

V organizačnej štruktúre riaditeľstva pre kvalitu sú kľúčové tri komplementárne sekcie, a to:

- **Sekcia hodnotenia vzdelávania** (Education Review Section, ERS),
- **Sekcia regulácie a dohľadu** (Regulation and Compliance Section, RCS),
- **Sekcia akreditácie** (Accreditation Section, AS).

Sekcia hodnotenia vzdelávania je zodpovedná za vykonávanie externých hodnotiacich návštev a hodnotenie vzdelávacích postupov vo vzdelávacích inštitúciách podľa **národných štandardov kvality**. Zameriava sa na hodnotenie kvality vzdelávania z hľadiska priebehu **procesov**. V rámci sekcie pôsobí **dvanásť štátnych radcov pre vzdelávanie, t.j. inšpektorov** (angl.: *Education Officers*), ktorých hlavnými úlohami sú:

- zabezpečovať dodržiavanie politík a ustanovení stanovených v zákone o vzdelávaní a národných vzdelávacích politikách,
- podporovať, usmerňovať a monitorovať implementáciu národných vzdelávacích politík vo všetkých centrách starostlivosti o deti a školách,
- poskytovať poradenstvo v oblasti rozvoja, riadenia a implementácie procesov zabezpečovania kvality,
- vykonávať externé kontroly v centrách starostlivosti o deti a školách s cieľom preskúmať kvalitu vyučovania a vedenia,
- zhromažďovať, analyzovať, skúmať a hodnotiť údaje a používať ich na plánovanie a riadenie služieb, projektov a systémov,
- hodnotiť kvalitu a štandardy vedenia, vyučovania a školskej klímy (étosu) a vypracúvať o tom predmetné správy,
- vykonávať kontroly súladu s predpismi s cieľom zabezpečiť, aby vzdelávacie inštitúcie dodržiavali národnú legislatívu,
- prispievať k organizácii a zabezpečeniu profesionálneho rozvoja vzdelávania,
- vytvárať siete s medzinárodnými inšpektorátmi, organizovať a zúčastňovať sa na medzinárodných konferenciách, workshopoch a pracovných stretnutiach súvisiacich so zabezpečením kvality vzdelávania.

Sekcia regulácie a dohľadu v rámci riaditeľstva pre kvalitu vykonáva kontroly dodržiavania predpisov, ktoré sa zameriavajú na **štrukturálnu kvalitu**, čiže na to, ako je **vzdelávacia inštitúcia fyzicky usporiadaná a organizačne zabezpečená**. Na čele tejto sekcie stojí senior vedúci, v tíme pôsobí jeden štátny radca pre vzdelávanie a šesť štátnych radcov pre dodržiavanie predpisov (angl.: *Education Officer, Compliance Officers*), ktorých je taktiež možné pomenovať slovenským ekvivalentom „inšpektori“.

Sekcia akreditácie je zodpovedná za stanovenie a zabezpečenie vysokokvalitných vzdelávacích štandardov prostredníctvom akreditácie programov zameraných na žiakov v rámci povinnej školskej dochádzky. Akreditačný proces je dvojstupňový, pozostáva z **administratívnej kontroly a hodnotenia navrhovaných vzdelávacích programov**. V rámci sekcie pôsobia dvaja štátni radcovia pre vzdelávanie (inšpektori). Akreditácia znamená formálne schválenie príslušným orgánom, že vhodnosť školy a/alebo centra starostlivosti o deti alebo vzdelávacieho programu spĺňa kritériá v súlade so štandardmi kvality a s príslušnými právnymi ustanoveniami.

Riaditeľstvo pre kvalitu hodnotí vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve, základné a stredoškolské vzdelávanie osôb vo veku **od narodenia do 16 rokov**. Riaditeľstvo pre kvalitu hodnotí vzdelávacie inštitúcie podľa národných štandardov kvality. Okrem škôl vykonáva externé hodnotenia taktiež v centrách starostlivosti o deti vo veku do 3 rokov.

Zatiaľ čo povinná školská dochádzka podlieha inšpekčnej pôsobnosti maltského riaditeľstva pre kvalitu, oblasť postsekundárneho a terciárneho vzdelávania sa riadi princípmi akreditácie a externého auditu kvality, pričom hlavným garantom a realizátorom týchto činností je **Maltský úrad pre ďalšie a vyššie vzdelávanie** (Malta Further and Higher Education Authority, MFHEA).⁹ Tento úrad funguje ako nezávislý regulačný orgán, ktorého mandát začína tam, kde končí pôsobnosť riaditeľstva pre kvalitu, pričom pokrýva celé spektrum ďalšieho vzdelávania vrátane odborných inštitútov, akým je napríklad Maltská vysoká škola umení, vedy a technológií (MCAST).¹⁰

Na rozdiel od riaditeľstva pre kvalitu, ktoré je súčasťou ministerstva školstva, Maltský úrad pre ďalšie a vyššie vzdelávanie je zriadený ako samostatný subjekt s vlastnou právnou subjektivitou. Hoci je úrad strategicky podriadený ministerstvu školstva, disponuje určitou administratívnou aj finančnou autonómiou. Jeho financovanie je zabezpečované primárne zo štátnych príspevkov, vlastné výnosy dosahuje z poplatkov za akreditačné a auditorské služby. Maltský úrad pre ďalšie a vyššie vzdelávanie nevykonáva klasické hospitačné inšpekcie v každej triede, ale zameriava sa na **Externý audit kvality** (External Quality Audit, EQA). Tento proces preveruje, či má vzdelávacia inštitúcia interne nastavené mechanizmy tak, aby dokázala garantovať štandardy definované v Maltskom kvalifikačnom rámci. Tento posun od priameho dozoru k systémovému auditu reflektuje európske trendy v zabezpečovaní kvality vo vyššom vzdelávaní, kde sa kladie dôraz na zodpovednosť samotnej inštitúcie za výsledky vzdelávania.

2.1.2 Právny rámec upravujúci hodnotenie kvality škôl a školských zariadení

Mandát riaditeľstva pre kvalitu v oblasti hodnotenia vzdelávacích inštitúcií vychádza z maltského školského práva, národných politík a štandardov kvality. V praxi to znamená, že externé hodnotenie nestojí len na profesijnom úsudku hodnotiteľov, ale opiera sa o vopred verejne známe kritériá a jasnú politiku zabezpečovania kvality.

Základným kameňom celého maltského systému hodnotenia kvality je **Zákon o vzdelávaní** (Education Act, Kapitola 327 Zbierky zákonov) prijatý v roku 1988, v znení neskorších predpisov. Tento zákon definuje vzdelávanie ako základné právo každého občana a ukladá štátu povinnosť zabezpečiť dostupnosť škôl pre celú populáciu. Zároveň stanovuje **mechanizmy na kontrolu kvality**, pričom kľúčovú úlohu zveruje riaditeľstvu pre kvalitu, ktoré pôsobí ako hlavný dozorný orgán v rámci ministerstva školstva.¹¹

Zákon o vzdelávaní (Education Act, Kapitola 605 Zbierky zákonov), ktorý nadobudol plnú účinnosť v roku 2021, nenahrádza pôvodnú legislatívu v celom rozsahu, ale dopĺňa ju o moderné regulačné prvky. Zameriava sa najmä na procesy riadenia, licencovanie vzdelávacích inštitúcií (štátnych, cirkevných a ďalších) a presnejšie definuje parametre povinnej školskej dochádzky.¹²

Z hľadiska praktického fungovania vyššie uvedené zákony spoločne vytvárajú dvojúrovňový systém. Kapitola 327 sa zameriava na obsahovú stránku, inklúziu a práva žiakov, kapitola 605 vnáša do systému vyššiu mieru administratívnej transparentnosti a zodpovednosti jednotlivých aktérov. Tento legislatívny celok tak zabezpečuje, aby maltské školstvo dokázalo flexibilne reagovať na súčasné európske štandardy kvality pri zachovaní kontinuity s miestnymi tradíciami.

⁹ MALTSKÝ ÚRAD PRE ĎALŠIE A VYŠŠIE VZDELÁVANIE, angl.: MALTA FURTHER AND HIGHER EDUCATION AUTHORITY (MFHEA). [online]. 2026. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://mfhea.mt/>>.

¹⁰ MALTSKÁ VYSOKÁ ŠKOLA UMENÍ, VEDY A TECHNOLOGIÍ, angl.: MALTA COLLEGE OF ARTS, SCIENCE AND TECHNOLOGY (MCAST). [online]. 2026. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://mg2imalta.com/>>.

¹¹ LEGISLATION MALTA. *Education Act, Chapter 327*. [online]. 2026. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://legislation.mt/eli/cap/327/20251017/eng>> .

¹² LEGISLATION MALTA. *Education Act, Chapter 605*. [online]. 2026. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://legislation.mt/eli/cap/605/20220301/eng>> .

Na vytvorenie uceleného obrazu o maltskom právnom prostredí poskytovania vzdelávania je na mieste taktiež informácia, že keď Maltská republika v rokoch 2020/2021 komplexne aktualizovala zbierku zákonov, vyňala tému licencií a akreditácií odborných a vysokých škôl spod pôvodného zákona o vzdelávaní (Kapitola 327 Zbierky zákonov) a vytvorila pre ne úplne nový zákon, a to **Zákon o ďalšom a vyššom vzdelávaní** (Further and Higher Education Act, Kapitola 607 Zbierky zákonov).

Podľa platnej právnej úpravy sa **zabezpečenie kvality** vzťahuje na jeden alebo viacero procesov, ktoré chránia kvalitu vzdelávania na všetkých úrovniach v rámci ekonomického, sociálneho a kultúrneho kontextu na národnej, európskej a medzinárodnej úrovni a zabezpečujú používanie vhodných opatrení na zlepšovanie celkovej pohody žiakov, ich vedenia, výučby, učenia sa, odbornej prípravy a výskumu. **Štandardy kvality** znamenajú podrobnosti o očakávaníach, rôznych usmerneniach a charakteristikách, ktoré majú byť splnené, aby sa dosiahla kvalita štruktúry, procesov a výsledkov poskytovania vzdelávacích služieb na splnenie účelu vzdelávania.

Závazok štátu podporovať žiakov na ich vzdelávacej ceste je vyjadrený v národných politikách a stratégiách, ktoré sa zameriavajú na rôzne aspekty vzdelávania, ako sú gramotnosť, inklúzia, jazyk, zdravý životný štýl, dochádzka, správanie, diverzita, intervenčné programy, vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve. Vízia Maltskej republiky v oblasti vzdelávania je zakotvená v :

- **Národnom kurikulárnom rámci pre všetkých**¹³, ktorý predstavuje kľúčový pilier maltskej vzdelávacej politiky a definuje holistický a na žiaka orientovaný prístup ku vzdelávaniu. Jeho hlavným cieľom je reagovať na potreby meniacej sa spoločnosti a ekonomiky prostredníctvom inkluzívneho prostredia, ktoré rešpektuje diverzitu a zabezpečuje rovnaké príležitosti pre všetkých žiakov bez rozdielu. Kladie dôraz nielen na dosahovanie kvalifikácie a zamestnateľnosti, ale aj na osobný rozvoj žiakov, sociálnu spravodlivosť a pochopenie hodnôt solidarity. Ako živý strategický rámec slúži ako východiskový bod na modernizáciu vyučovania, zavádzanie inovatívnych technológií a budovanie vzťahu medzi školou a širšou komunitou. Z aspektu **hodnotenia kvality** vzdelávania je dôležité, že národný kurikulárny rámec pre všetkých stanovuje osem kľúčových kompetencií **v súlade s Odporúčaním Európskeho parlamentu a Rady z 18. decembra 2006 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie (2006/962/ES)**, a to:
 - Matematická kompetencia a základné kompetencie vo vede a technike: Schopnosť používať matematické myslenie na riešenie problémov v každodenných situáciách a porozumieť zmenám spôsobeným ľudskou činnosťou v prírodnom svete.
 - Komunikácia v cudzích jazykoch: Zahŕňa okrem základných komunikačných zručností aj schopnosť porozumieť iným kultúram.
 - Digitálna kompetencia: Zahŕňa sebaisté a kritické používanie technológií informačnej spoločnosti pre prácu, voľný čas a komunikáciu.
 - Naučiť sa učiť sa (angl.: *Learning to learn*): Schopnosť efektívne si organizovať vlastné učenie sa, samostatne aj v skupinách a vytrvať v procese vzdelávania.
 - Sociálne a občianske kompetencie: Zahŕňajú osobné, interpersonálne a interkultúrne zručnosti, ktoré umožňujú jednotlivcom konštruktívne sa zúčastňovať na spoločenskom a pracovnom živote.
 - Iniciatíva a podnikavosť: Schopnosť premieňať myšlienky na činy, čo zahŕňa kreativitu, inováciu a primerané podstupovanie rizika, ako aj schopnosť plánovať a riadiť projekty.

¹³ MINISTRY OF EDUCATION AND EMPLOYMENT. *A National Curriculum Framework for All*. [online]. 2012. [cit. 2026-01-30]. Dostupné na internete: <<https://curriculum.gov.mt/wp-content/uploads/2024/07/NCF.pdf>> .

- Kultúrne povedomie a vyjadrovanie: Uvedomenie si dôležitosti tvorivého vyjadrovania myšlienok, skúseností a emócií prostredníctvom rôznych médií (hudba, literatúra, vizuálne a scénické umenie).
- **Rámci výsledkov učenia sa**¹⁴, t.j. kľúčovom implementačnom nástroji pedagogickej praxe, ktorý redefinuje vzdelávací proces posunom od tradičného poňatia zameraného na vedomosti k dynamickému modelu orientovanému na dosiahnuté kompetencie a zručnosti žiakov. Tento rámec umožňuje adresnejšiu individualizáciu vyučovania a zavedenie kontinuálneho hodnotenia, čím priamo podporuje inkluzívne prostredie a znižuje bariéry vo vzdelávaní. Praktickým prínosom tohto rámca je podrobná špecifikácia očakávaných výstupov pre jednotlivé predmety, napríklad v oblasti chémie (angl.: *Chemistry*) systém definuje konkrétne vedomostné kritériá, praktické laboratórne zručnosti a schopnosti vedeckého bádania, ktoré sú štruktúrované do úrovní umožňujúcich merateľné overovanie pokroku žiaka v reálnom čase.
- **Politike inkluzívneho vzdelávania v školách**¹⁵, s cieľom zabezpečiť vzdelávanie dostupné pre všetkých žiakov všetkých vekových kategórií vrátane osôb so špeciálnymi potrebami alebo so zdravotným postihnutím, pochádzajúcich zo znevýhodneného sociálno-ekonomického prostredia, z migrantského prostredia alebo z geograficky depresívnych oblastí či vojnou zničených zón, bez ohľadu na pohlavie, rasový alebo etnický pôvod, náboženstvo, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu.
- ďalších medzinárodných a národných politikách rešpektujúcich osvedčené postupy a príklady dobrej praxe vo vzdelávaní.

Vyššie uvedené východiská pôsobia ako katalyzátor na dosiahnutie cieľa udržateľného rozvoja v oblasti vzdelávania, ktorým je zabezpečenie inkluzívneho, spravodlivého a kvalitného vzdelávania a podpora celoživotných príležitostí pre všetkých. Spoločným faktorom, ktorý je základom týchto cieľov, je skutočnosť, že **učiaci sa (žiaci) sú v centre procesu učenia sa a vyučovania**. Vysokokvalitné vzdelávanie je nevyhnutné pre zamestnateľnosť, sociálnu súdržnosť a celkový hospodársky a spoločenský úspech Malty.

Riaditeľstvo pre kvalitu bolo zriadené na základe zákona o vzdelávaní s cieľom stanoviť, regulovať, monitorovať a zabezpečovať štandardy a kvalitu vzdelávacích programov a služieb vo všetkých školách, či už riadených štátom alebo inou autoritou. Víziou riaditeľstva je zabezpečiť, aby každý žiak mal k dispozícii kvalitné vzdelávanie v súlade s právnymi predpismi, politikami a štandardmi. Riaditeľstvo preto vydáva a aktualizuje **kľúčové dokumenty na hodnotenie vzdelávacích inštitúcií**, a to:

- **Rámec zabezpečovania kvality vzdelávania na Malte (0 až 16 rokov)**.¹⁶ Tento dokument je strategickým strešným rámcom, skrátene nazývaným tiež „strategický rámec“. Definuje, ako sa kvalita vo vzdelávaní hodnotí, aké sú princípy inšpekcie a ako spolupracujú školy s kontrolnými orgánmi. Je to metodický manuál, ktorý zabezpečuje, aby bolo hodnotenie objektívne a jednotné. Tento rámec poskytuje štruktúru pre vnútorné aj vonkajšie zabezpečovanie kvality, pričom cieľom je kontinuálne zlepšovanie sa škôl. **Interné zabezpečovanie kvality** podľa strategického rámca je proces sebahodnotenia, ktorý vykonáva samotná škola. Je to neustály cyklus reflexie. **Externé zabezpečovanie kvality** vykonáva riaditeľstvo pre kvalitu, pričom jeho úlohou je validovať (potvrdiť) zistenia školy a poskytnúť externý pohľad. Ak sa sebahodnotenie školy zhoduje so

¹⁴ GOVERNMENT OF MALTA. *Syllabi and Learning Outcomes*. [online]. 2023. [cit. 2026-01-30]. Dostupné na internete: <<https://curriculum.gov.mt/resources/syllabi-and-learning-outcomes/>> .

¹⁵ MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION. *A Policy on Inclusive Education in Schools – Route to Quality Inclusion*. [online]. 2022. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://education.gov.mt/wp-content/uploads/2024/02/Policy-on-Inclusive-Education-in-Schools.pdf>> .

¹⁶ GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION. *A Quality Assurance Framework for Education in Malta (0–16 years)*. [online]. 2023. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://dqse.gov.mt/wp-content/uploads/2024/05/Framework-EN.pdf>> .

zisteniami externého hodnotenia (inšpekcie), škola preukazuje vysokú mieru integrity a schopnosť riadiť vlastný rozvoj.

- **Národné štandardy kvality vo vzdelávaní (3 až 16 rokov).**¹⁷ Dokument obsahuje konkrétne kritériá hodnotenia kvality rozdelené do troch pilierov, a to: vedenie, vyučovanie a klíma (étos). Ak škola chce vedieť, čo presne bude inšpektor sledovať v triede alebo v školskej dokumentácii, odpovede nájde práve tu. Neprináša len všeobecnú filozofiu kvality, ale konkrétne vymedzenie jasných **kritérií úspechu a ukazovateľov kvality** (taktiež v členení do troch oblastí: vedenie, vyučovanie, klíma (étos)).
- **Národné štandardy pre vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve (0 až 3 roky).**¹⁸ Tento dokument je špecificky určený pre centrá starostlivosti o deti do 3 rokov veku. Keďže potreby malých detí sú značne odlišné od školákov, štandardy sa tu zameriavajú najmä na bezpečnosť, kvalitu interakcie s vychovávateľmi a stimuláciu rozvoja dieťaťa prostredníctvom hry.

Vyššie uvedené dokumenty netvoria izolované súbory pravidiel, ale predstavujú ucelený a hierarchicky usporiadaný systém, ktorý sprevádza dieťa celým vzdelávacím cyklom od narodenia až po ukončenie povinnej školskej dochádzky. Zatiaľ čo rámec zabezpečovania kvality vzdelávania na Malte (0 až 16 rokov) plní funkciu procesnej mapy a metodického ukotvenia hodnotenia kvality vzdelávania pre inšpektorov aj zriaďovateľov, samotné **národné štandardy pre jednotlivé vekové kategórie** definujú kvalitatívne očakávania v praxi.

2.1.3 Nezávislosť/kompetencie organizácie

Hodnotenia kvality vzdelávania vykonávajú inšpektori – skúsení pedagógovia so systémovou znalosťou kurikula a školskej praxe. Konkrétne osoby nevykonávajú hodnotenia v tých školách, kde existuje konflikt záujmov, čo je explicitne ošetrené v interných pravidlách.

Medzi kľúčové kompetencie inšpektorov patrí:

- Právo na prístup a pozorovanie: Osoby vykonávajúce kontroly sú oprávnené vstupovať do tried počas vyučovania za účelom priameho pozorovania pedagogického procesu (hospitácie), čo predstavuje esenciálny zdroj informácií na hodnotenie kvality výučby.
- Právo na prístup k dokumentácii: Oprávnenie nahliadať do školskej dokumentácie, plánov rozvoja školy, záznamov o žiakoch a vnútorných politikách školy (napr. politika bezpečnosti či inklúzie).
- Oprávnenie viesť odborný dialóg, t. j. realizovať rozhovory s vedením školy, učiteľmi, žiakmi a rodičmi, pričom sú viazaní mlčanlivosťou a anonymitou respondentov.
- Právomoc vydávať odporúčania: Na rozdiel od čisto administratívnej kontroly majú inšpektori kompetenciu definovať až šesť záväzných odporúčaní pre rozvoj školy, ktoré musia byť následne pretavené do akčného plánu.
- Analytická právomoc interpretovať dáta z národných a medzinárodných testovaní v kontexte konkrétnej školy a identifikovať trendy, ktoré ovplyvňujú úspešnosť žiakov.

¹⁷ GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION. *National Quality Standards in Education (3-16 years)*. [online]. 2023. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://education.gov.mt/wp-content/uploads/2025/11/National-Quality-Standards-in-Education.pdf>> .

¹⁸ GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION. *National Standards for Early Childhood Education and Care Services (0-3 years)*. [online]. 2021. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://parlament.mt/media/126968/dok-19.pdf>> .

Riaditeľstvo pre kvalitu minimalizuje riziko skreslenia a nekonzistencie výsledkov prostredníctvom štandardných operačných postupov pre každý model hodnotenia kvality, pomocou tímového vedenia, triangulácie, t. j. overovania dôkazov z viacerých zdrojov (dotazníky, rozhovory, pozorovania, dokumenty), etických pravidiel anonymity a dôvernosti, ako aj uplatňovaním internej krížovej kontroly.

2.1.4 Financovanie organizácie

Riaditeľstvo pre kvalitu je ako integrálna súčasť ministerstva školstva plne financované zo štátneho rozpočtu Maltskej republiky. Tento model priameho rozpočtového napojenia zaručuje inštitúcii vysokú mieru stability a strednodobú predvídateľnosť pri plánovaní kľúčových aktivít, akými sú externé hodnotenia, komplexné kontroly či akreditačné procesy.

Personálne kapacity organizácie tvoria kvalifikovaní pracovníci, ktorých zákonný status je striktne definovaný v súlade s vnútroštátnou legislatívou. V kontexte maltského školského zákona sú to verejní činitelia, ktorí sú poverení plnením úloh a povinností v rámci subjektov zriadených podľa tohto zákona. Táto definícia podčiarkuje **verejnoprávny charakter** ich činnosti a záväzok k dodržiavaniu národných štandardov kvality pri výkone kontrolnej činnosti. Transparentnosť a profesionalita inštitúcie sú podporené aj jasným vymedzením podmienok ich pôsobenia, vrátane odmeňovania, ktoré je definované v širokom význame ako kompenzácia v akejkoľvek forme, či už ide o peňažné plnenie alebo plnenie v naturáliách.

Takéto legislatívne ukotvenie finančných a personálnych podmienok zabezpečuje, že inštitúcia disponuje kvalifikovaným aparátom, ktorý je motivovaný a chránený systémom verejnej služby, čo v konečnom dôsledku prispieva k nezávislosti a objektívnosti pri posudzovaní kvality vzdelávacích inštitúcií.

2.2 Typ a periodicita hodnotenia kvality škôl a školských zariadení

Maltský zákon o vzdelávaní aj národný kurikulumný rámec pre všetkých podporujú interné hodnotenie a plánovanie rozvoja školy ako kľúčové nástroje, vďaka ktorým si školy neustále uvedomujú, kde sa nachádzajú, aké sú ich silné stránky a oblasti potrebného zlepšovania. Systém zabezpečovania kvality vzdelávania na Malte je založený na komplementárnej integrácii dvoch základných procesov, a to:

- **interného zabezpečovania kvality** (Internal Quality Assurance – sebahodnotenie školy, t.j. autoevalvácia) a
- **externého zabezpečovania kvality** (External Quality Assurance – externé hodnotenie).

Táto symbióza je kľúčovým prvkom strategického rámca, pričom **výsledky autoevalvácie školy slúžia ako východiskový bod pre externé hodnotenie**. Kým sebahodnotenie prebieha na školách kontinuálne, externé hodnotenie je realizované diferencovane v závislosti od typu inštitúcie a miery identifikovaného rizika. **V maltskom systéme tieto dva procesy nefungujú oddelene, ale sú prepojené. Riaditeľstvo pre kvalitu sa prostredníctvom svojej hodnotiacej činnosti zameriava najmä na to, aby si vzdelávacie inštitúcie čo najlepšie zabezpečovali autoevalváciu.**

Maltské národné štandardy vzdelávania poskytujú základ na zosúladenie interných a externých procesov hodnotenia kvality v súlade s národným kurikulumným rámcom pre všetkých, ktorý ustanovuje, že: **„Zabezpečovanie kvality sa má realizovať prostredníctvom systému priebežného sebahodnotenia, monitorovania a kontroly v rámci škôl, dopĺňaného systémom externého hodnotenia, ktoré spoločne podporujú zlepšovanie škôl.“** (angl.: „Quality Assurance is to be

*realised through a system of ongoing self-evaluation, monitoring and review within schools complemented by an external review system that together foster school improvement.“)*¹⁹

V maltskom systéme sa uplatňuje **holistický, t.j. celostný prístup k chápaniu kvality**, čo znamená, že škola nie je posudzovaná len cez prizmu izolovaných výsledkov, ale ako komplexný ekosystém. Holistický pohľad umožňuje inšpekcii identifikovať vzťahy medzi vedením školy, kvalitou výučby a celkovou klímou (étosom), pričom cieľom je porozumieť vplyvu školského prostredia na rozvoj a blaho žiaka.

Úlohou školskej inšpekcie je overiť, či má škola realistické a poctivé sebahodnotenie, či vie pracovať s informáciami, či chápe svoje silné stránky a priority na ďalší rozvoj. Ak sa interné zistenia školy zhodujú s externým hodnotením, škola má vysokú vnútornú integritu. Tým sa posilňuje vzájomná dôvera medzi školou a inšpekciami, čo je opäť jedna zo základných línií holistického prístupu – **nie kontrolovať, ale rozvíjať**.

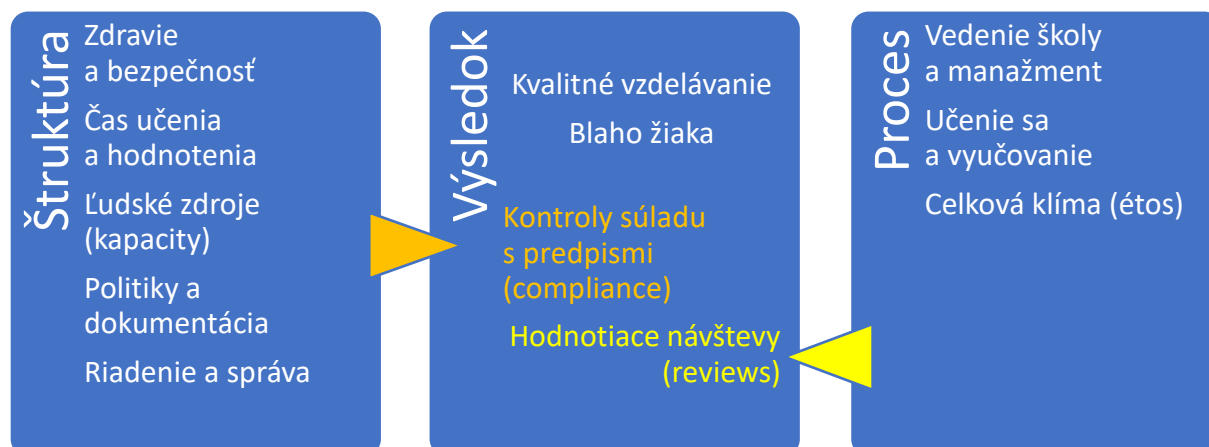
Holistický prístup vychádza zo zásady, že skutočná kvalita vzdelávania sa rodí až vtedy, keď sa súčasne monitorujú a vyhodnocujú **štrukturálne podmienky školy** (angl.: *Structure Quality*) a **procesné aspekty** vzdelávania a školského života (angl.: *Process Quality*). Podľa strategického rámca sú oba tieto prvky rovnocenné a navzájom neoddeliteľné. Štrukturálna rovina predstavuje technické a organizačné základy školy, kým procesná rovina predstavuje živú pedagogickú realitu, ktorú zažíva dieťa každý deň. Holistické chápanie kvality teda umožňuje hodnotiteľom vnímať školu nie ako administratívny subjekt, ale ako komplexný ekosystém, tvorený fyzickým prostredím, vzťahmi, kultúrou, vedením, výučbou a všetkými podmienkami, ktoré spolu tvoria výslednú skúsenosť žiaka. **Hlavnou úlohou inšpekcie nie je nachytať školu, ale overiť (validovať), či je sebahodnotenie školy úprimné a presné.**

Štrukturálna kvalita zahŕňa všetky materiálne i organizačné predpoklady spoľahlivého fungovania školy, a to z fyzického aspektu školských priestorov, kvalifikácie pracovníkov, časového rozvrhu vyučovania, bezpečnostných a hygienických štandardov, riadenia i administratívy. Ide o prvky, ktoré je možné overiť prostredníctvom kontroly súladu s predpismi (angl.: *compliance check*). Práve tieto štrukturálne parametre tvoria základnú, nosnú konštrukciu školy, bez ktorej nie je možné poskytovať stabilné a bezpečné vzdelávacie prostredie. Samotná štruktúra ešte nepostačuje na to, aby školu charakterizovala ako kvalitnú, vytvára však nevyhnutné predpoklady na to, aby mohla procesná rovina vzdelávania fungovať efektívne.

Procesná kvalita sa zameriava na to, čo sa v škole reálne deje, ako vedie škola svojich zamestnancov, aké pedagogické prístupy uplatňujú učitelia, aká je klíma školy, vzťahy v komunite a celkové prežívanie žiaka. Pozornosť sa sústreďuje na hlavné aspekty života každého žiaka v škole. Procesná rovina skúma tri základné piliere, a to: vedenie školy, jej manažment; učenie sa a vyučovanie, ako aj celkovú klímu (étos) školy. Práve tieto oblasti sú predmetom hodnotenia, ktoré sa zameriava na pozorovanie skutočnej školskej praxe, analýzy dôkazov a vplyvu pedagogickej práce na rozvoj žiakov. Procesná kvalita je teda živým prvkom školy a odráža jej schopnosť poskytovať zmysluplné a motivujúce vzdelávacie prostredie.

¹⁹ MINISTRY OF EDUCATION AND EMPLOYMENT. *A National Curriculum Framework for All*. [online]. 2012. [cit. 2026-01-30]. Dostupné na internete: <<https://curriculum.gov.mt/wp-content/uploads/2024/07/NCF.pdf>> . s. 32.

Obrázok č. 2 Holistický prístup k zabezpečovaniu kvality vzdelávania v Maltskej republike

Zdroj: GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION. A Quality Assurance Framework for Education in Malta (0–16 years). [online]. 2023. [cit. 2026-01-29]. Dostupné na internete: <<https://dqse.gov.mt/wp-content/uploads/2024/05/Framework-EN.pdf>>, vlastné spracovanie.

Holistický model kvality zdôrazňuje, že **žiadny z týchto dvoch pilierov (štruktúra, procesy) nemôže existovať izolovane**. Škola môže mať precízne vypracované interné smernice, dostatok kvalifikovaných učiteľov a formálne správnu organizáciu, no ak pedagogika nie je efektívna alebo klíma nie je podporujúca, kvalita vzdelávania zostáva oslabená. Naopak, aj motivovaní učelia a moderné vyučovanie môžu byť limitované, ak štrukturálne podmienky školy neumožňujú plnohodnotné využitie ich potenciálu (napr. nevyhovujúce priestory či slabé riadiace procesy). Holistický prístup preto vytvára **komplexný obraz o škole**, v ktorom sa vzájomné pôsobenie štrukturálnej a procesnej roviny stáva kľúčovým pre zhodnotenie kvality školy.

Významnou súčasťou holistického chápania kvality je aj dôraz na **dieťa ako centrum celého procesu**. Strategický rámec vysvetľuje, že hodnotenie kvality sa má vzťahovať na všetky aspekty osobnej skúsenosti žiaka: fyzickú a emočnú bezpečnosť, podporu individuálnych potrieb, možnosti zapojenia, partnerské vzťahy s učiteľmi, prístup k učeniu a celkové blaho. Cieľom je porozumieť tomu, **ako každodenné fungovanie školy ovplyvňuje rozvoj žiaka ako osobnosti**, jeho sebedomie, motiváciu a dlhodobé vzdelávacie vyhliadky. Tento princíp, že žiadne dieťa nesmie byť prehliadané, je základom maltského prístupu ku kvalite.

Z pohľadu strategického riadenia kvality holistický prístup umožňuje **jednotné a integrované hodnotenie**, v ktorom sa štrukturálna a procesná kvalita navzájom dopĺňajú. Tento model podporuje jasné a prehľadné rozhodovanie, pretože poskytuje celkový obraz o tom, kde sa škola nachádza, aké procesy reálne fungujú a kam je potrebné zamerať nápravné opatrenia. Holistický prístup zároveň pomáha predchádzať deformáciám, v ktorých sa kvalita meria jednostranne, napr. len dokumentáciou alebo len testami. Vďaka tomu sa hodnotenie stáva presnejším a účinnejším pri podpore skutočného zlepšovania škôl.

Prepojenie medzi internými a externými mechanizmami zabezpečovania kvality (angl.: *link*) je postavené na **princípe vzájomnej dôvery a zdieľanej zodpovednosti**. Podľa strategického rámca slúži **sebahodnotenie ako primárny nástroj zlepšovania školy, zatiaľ čo externé hodnotenie pôsobí ako verifikátor tohto procesu**. Tento synergický vzťah zabezpečuje, že rozvojové ciele školy nie sú určované striktne zhora ministerstvom školstva, ale vychádzajú z konkrétnych potrieb identifikovaných samotnou školou, sú následne odborne korigované a potvrdené inšpekčným orgánom.

Keďže strategický rámec kladie do centra poskytovanie kvalitného vzdelávania, ktoré sa vníma cez holistický pohľad na štruktúru a kvalitu procesu, snaží sa prepojiť interné a externé zabezpečenie kvality s cieľom zvýšiť autonómiu, ako aj zodpovednosť. Vrstvený diagram nižšie zobrazuje, ako sa predmet

skúmania vo všeobecnom vzdelávaní postupne rozširuje od interného zabezpečovania kvality vykonávaného samotnou vzdelávacou inštitúciou k externému zabezpečovaniu kvality, kde sa externé hodnotenie vykonáva s ohľadom na vlastné plány inštitúcie na jej zlepšenie.

Obrázok č. 3 Vrstvený model zabezpečovania kvality pre všeobecné vzdelávanie v Maltskej republike

Vysvetlivky: ① Prvá vrstva ② Druhá vrstva ③ Tretia vrstva ④ Štvrtá vrstva

Zdroj: GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION. A Quality Assurance Framework for Education in Malta (0–16 years). [online]. 2023. [cit. 2026-01-29]. Dostupné na internete: <<https://dqse.gov.mt/wp-content/uploads/2024/05/Framework-EN.pdf>>, vlastné spracovanie.

Vyššie uvedený diagram znázorňuje, že prvým krokom k pochopeniu úrovne poskytovanej kvality vzdelávania je hodnotiaci pohľad na aspekty štruktúry aj procesu súčasne. Prvá vrstva diagramu (označená symbolom ①) názorne integruje štruktúrnu a procesnú kvalitu. Skutočnosť, že strategický rámec prikladá internému zabezpečovaniu kvality kľúčový význam, umožňuje nahliadnuť do jadra celého ekosystému s cieľom vyhodnotiť, ako si vzdelávacia inštitúcia stanovila vlastné plány rozvoja a ako je angažovaná vo svojom vlastnom zlepšovaní.

Nadväzne na vyhodnotenie štruktúrnej aj procesnej kvality, druhá vrstva skúmania (označená symbolom ②) vyjadruje iniciatíve činiteľa vlastného rozvoja školy, teda systematické plánovanie rozvoja školy na základe sebahodnotenia. V tejto fáze škola prechádza procesom pochopenia svojho postavenia

vo vzťahu k národným štandardom kvality prostredníctvom spolupráce s rôznymi zainteresovanými stranami, ktoré tvoria **školskú komunitu**. Zistenia potom škola rozpracuje do vlastného plánu rozvoja, ktorý sa prostredníctvom jasných a cielených akčných plánov snaží zapojiť rôzne zainteresované strany do zlepšovania. Táto druhá úroveň je veľmi dôležitá, pretože formuje cestu pre školu a posilňuje zodpovednosť za plány smerom k zlepšeniu zo strany tých, ktorí ich nakoniec implementujú. Jasný a široko akceptovaný plán rozvoja školy umožňuje vytvoriť lepšie prepojenie s treťou (3) a štvrtou (4) vrstvou.

Keď je plán rozvoja školy prvotne vytvorený a ciele zlepšovania sú stanovené, vzdelávacia inštitúcia aktivuje tretiu vrstvu (3) zabezpečovania kvality, pričom vstupujú do hry rôzne **zainteresované strany** (rodičia, zriaďovatelia, nadväzujúce školy prijímajúce absolventov, podniky a i.). Tie vplývajú na školu, aby ešte viac uviedla do pohybu riešenie priorít identifikovaných autoevalváciou. To zahŕňa súčinnosť a spoluprácu vedenia školy s riadiacimi orgánmi a príslušnými finančnými gestormi. V rámci vonkajšej podpory je tiež možné zabezpečiť relevantné školenie alebo konzultáciu, identifikovanú ako potrebnú v rámci procesu plánovania, a to prostredníctvom rôznych foriem celoživotného vzdelávania, exkurzií a akejkoľvek inštitucionalizovanej i neformálnej podpory.

Štvrtá vrstva (4) zahŕňa externé zabezpečovanie kvality prostredníctvom stanovených postupov monitorovania a hodnotenia. Táto úroveň neobsahuje len monitorovanie a hodnotenie vo vzťahu k vlastným plánom školy, ale zameriava sa aj na poskytovanie kvality vo vzťahu k národnej legislatíve, politike a stratégii. Externé zabezpečovanie kvality sa podporuje prostredníctvom oficiálnych štatistických správ, dôkladného a konzistentného dialógu o plánoch školy s orgánmi verejnej správy či medzinárodnými sieťami odborníkov.

Model hodnotenia kvality škôl a centier starostlivosti o deti nie je postavený na rigidnom harmonograme, ale využíva moderný prístup založený na **analýze potrieb a miere rizika** (angl.: *risk-based approach*). Tento systém umožňuje riaditeľstvu pre kvalitu efektívne alokovať svoje kapacity tam, kde je zásah inšpekcie najviac opodstatnený.

Škola sa sebahodnotí podľa tých istých štandardov, ktoré potom používa inšpekcia. To odstraňuje stres z toho, že by inšpekcia hľadala niečo, na čo sa škola nepripravila.

Typy externého hodnotenia kvality – stručná charakteristika

V rámci maltského vzdelávacieho systému sa uplatňuje niekoľko rôznych typov hodnotiacich činností. Dominantným typom je **komplexné externé hodnotenie** (angl.: *External Review*), ktoré uplatňuje celoškolský prístup (angl.: *whole-school approach*). Tento model vníma školu ako živý organizmus a počas inšpekcie, ktorá trvá spravidla dva až päť pracovných dní, podrobuje analýze všetky kľúčové oblasti – od kvality vedenia až po klímu (étos) školy a výsledky vzdelávania.

Doplnkovým, no nemenej dôležitým typom je **následné hodnotenie** (angl.: *Follow-up Review*). Realizuje sa zvyčajne **do dvanástich mesiacov** od komplexného hodnotenia a jeho výhradným cieľom je **monitorovať pokrok** školy pri realizácii najviac šiestich **kľúčových odporúčaní**, ktoré vyplynuli z predchádzajúceho hodnotenia.

Okrem týchto cyklických činností vykonáva riaditeľstvo pre kvalitu aj **tematické hodnotenia** (angl.: *Thematic Reviews*), ktoré skúmajú špecifické vzdelávacie politiky (napr. úroveň digitálnych zručností), ako aj **kontroly súladu s predpismi** (angl.: *Compliance Visits*), ktoré sú zamerané primárne na štrukturálne otázky, ako sú bezpečnosť, hygiena či administratíva.

Čo sa týka periodicity, strategickou ambíciou riaditeľstva pre kvalitu je zabezpečiť komplexné externé hodnotenie každej školy v cykle **raz za tri až päť rokov**. Skutočný interval medzi návštevami sa však môže skrátiť na základe špecifických **spúšťačov** (angl.: *triggers*). Inšpekcia sa vykonáva prednostne v prípadoch, ak dôjde k personálnej zmene na poste riaditeľa školy, ak sa objavia výrazné negatívne trendy vo výsledkoch národných testovaní, alebo ak riaditeľstvo pre kvalitu zaeviduje relevantné podnety a sťažnosti

zo strany rodičov či iných účastníkov systému. Takéto plánovanie založené na riziku umožňuje pružne reagovať na potreby škôl bez administratívneho tlaku tvrdého cyklu kontroly, ale zároveň udržiavať primeranú frekvenciu externých hodnotení.

Špecifický režim platí pre **centrá starostlivosti o deti** do troch rokov, kde sa každoročne realizuje preverovanie dokumentácie a jej súladu s predpismi (angl.: *desk-based compliance*), zatiaľ čo hĺbkové externé hodnotenie priamo na mieste prebieha spravidla každý druhý rok.

Tento diferencovaný prístup k periodicite zabezpečuje, že systém nie je len pasívnym kontrolným mechanizmom, ale aktívnym nástrojom strategického riadenia kvality, ktorý dokáže včas identifikovať stagnujúce subjekty a zároveň poskytovať metodickú podporu školám v procese ich kontinuálneho zlepšovania.

2.3 Postup pri sebahodnotení školy (autoevalvácia)

Interné hodnotenie (t.j. sebahodnotenie/autoevalvácia) je zákonnou povinnosťou škôl a tvorí súčasť procesu ich rozvoja. Tento proces sa opiera o zapojenie pedagógov do hodnotenia škôl, analýzy údajov, výberu priorít, vypracúvania akčných plánov a ich implementácie.

V rámci maltského ministerstva školstva pôsobí **Oddelenie pre interné hodnotenie a podporu škôl**²⁰, ktorého úlohou je podporovať školy pri rozvoji a implementácii ich vnútorných mechanizmov zabezpečovania kvality. **Poskytuje školám usmernenia**, ako vykonať sebahodnotenie, ako **používať národné štandardy**, kritériá a informácie o metodológiách interného hodnotenia a plánovania činnosti školy. Táto podpora je poskytovaná na požiadanie.

Na ďalšiu podporu škôl pri tvorbe ich akčných plánov poskytuje ministerstvo školstva možnosť školení pre všetky kvalifikačné stupne pedagógov a členov vedenia škôl, a to v rámci **Komunity profesionálnych pedagógov** (angl.: *Community of Professional Educators*, CoPE), resp. v rámci iných programov profesijného rozvoja, ktoré sa konajú podľa potreby (ad-hoc).

Súčasťou systému podpory škôl je aj séria metodických príručiek, ktoré vysvetľujú jednotlivé procesy zabezpečovania kvality. Tieto dokumenty sú dostupné na webovom sídle riaditeľstva pre kvalitu ako ucelený metodický balík, ktorý majú školy používať počas plánovania, implementácie a monitorovania opatrení v oblasti kvality.

V súčasnosti neexistuje národná digitálna platforma na autoevalváciu, ale školy môžu používať vlastné individuálne platformy alebo systémy.

Ministerstvo školstva vydalo na podporu škôl v procese autoevalvácie špecializovanú **Príručku k procesu interného hodnotenia škôl**.²¹ Jej cieľom je usmerniť školy pri používaní stanovených národných štandardov a kritérií úspešnosti, na riadenie ich interného hodnotenia a plánovania rozvoja školy. Príručku môžu využívať zainteresované strany, najmä riadiaci pracovníci škôl a pedagógovia, na lepšie pochopenie, ako môže školská komunita vykonávať interné hodnotenia. Konečným cieľom tohto procesu je pomôcť školám pracovať na zlepšovaní kvality ich vzdelávania. Vyžaduje si to zapojenie a odhodlanie zainteresovaných strán na základe prebiehajúceho profesionálneho dialógu.

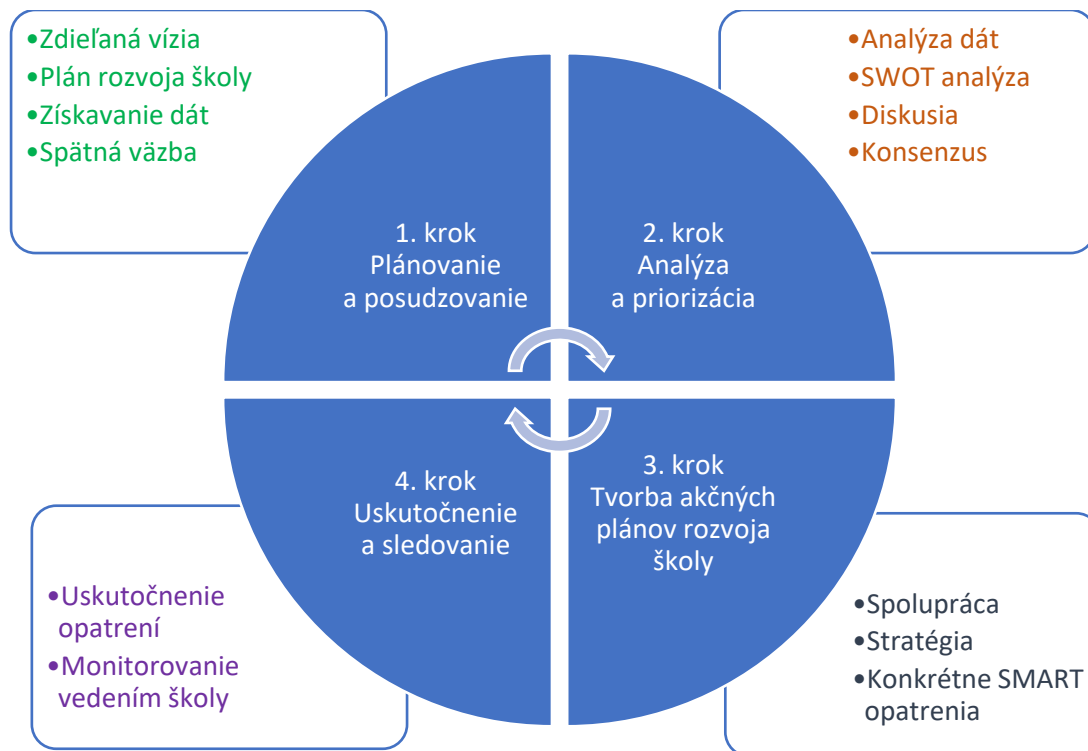
Efektívna interná kontrola a z nej vyplývajúce opatrenia by mali priniesť lepšie vzdelávacie výsledky a skúsenosti pre všetkých žiakov. **Interné preskúmanie musí byť neoddeliteľnou súčasťou procesu**

²⁰ ODELENIE PRE INTERNÉ HODNOTENIE A PODPORU ŠKÔL, angl.: SCHOOL INTERNAL REVIEW AND SUPPORT UNIT (SIRSU). MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION.

²¹ GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION, DIRECTORATE FOR QUALITY AND STANDARDS IN EDUCATION (DQSE). *Handbook on the Internal Review Process for Schools*. [online]. 2023. [cit. 2026-01-30]. Dostupné na internete: <<https://dqse.gov.mt/wp-content/uploads/2024/04/Internal-Review-Handbook.pdf>> .

plánovania rozvoja škôl a viesť ho jasnou identifikáciou cieľov, priorít a príslušných opatrení. Kritériá úspešnosti poskytujú jasné usmernenie, ako možno hodnotiť školy podľa národných štandardov. Nižšie uvedená schéma vysvetľuje cyklus interného hodnotenia a rôzne fázy, ktorými škola prechádza pri vykonávaní sebahodnotenia.

Obrázok č. 4 Cyklus sebahodnotenia školy v Maltskej republike

Zdroj: GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION. A Quality Assurance Framework for Education in Malta (0–16 years). [online]. 2023. [cit. 2026-01-29]. Dostupné na internete: <<https://dqse.gov.mt/wp-content/uploads/2024/05/Framework-EN.pdf>>, vlastné spracovanie.

1. krok cyklu sebahodnotenia: Plánovanie a posudzovanie

Naplánovať a rozvinúť proces, ktorý je dôkladný a jasne reflektuje reálnu situáciu školy, nie je jednoduchá úloha. V konečnom dôsledku je to práve tento proces, ktorý určí priority ďalšieho smerovania školy. Cieľom každej inštitúcie, ktorá k tomuto procesu pristupuje zodpovedne, je vypracovanie **plánu rozvoja školy**, ktorý nie je len formálnym dokumentom, ale funkčným nástrojom na plánovanie a realizáciu opatrení vedúcich k celkovému zlepšeniu školy. Z tohto dôvodu je nevyhnutné, aby vedenie školy vopred naplánovalo spôsob, akým sa tento proces bude vyvíjať. Plán musí tiež odrážať štandardy a rozvojové priority vyplývajúce z národných politík a stratégií. Vzdelávacie inštitúcie sú preto vedené k tomu, aby používali stanovené štandardy a kritériá úspešnosti na riadenie svojho interného hodnotenia a plánovania rozvoja. Efektívny proces interného hodnotenia si vyžaduje spoľahlivý zber údajov, ich dôkladnú analýzu a reflexiu pri identifikácii prioritných cieľov.

Otázky, ktoré treba klásť na usmernenie sebareflexie v kontexte školy, sú:

- **Prečo** robíme toto interné preskúmanie? Čo hľadáme? Potrebujeme širší pohľad alebo viac tematicky konkrétny?
- **Ako** sa bude vykonávať interné preskúmanie? Ako budeme zhromažďovať informácie? Sú použité výskumné nástroje dostatočne účinné pre druh spätnej väzby, ktorú hľadáme?

- **Kedy** naplánujeme vykonanie jednotlivých fáz interného preskúmania? Budeme mať dostatok času na analýzu a hodnotenie? Umožňuje naše fungovanie komplexný pohľad na školu?
- **Kto** sa zúčastní tohto interného hodnotenia? Aké informácie a spätnú väzbu potrebujeme od rôznych zainteresovaných strán?
- **Kam** sa chceme touto internou kontrolou dostať? Aký je náš konečný cieľ?

Strategické plánovanie možno prepojiť s metódami a časovým harmonogramom zberu a analýzy spätnej väzby od rôznych zainteresovaných strán, ako aj s integráciou vízie zlepšovania do celého procesu. Včasnú plánovanie je rozhodujúce pri určovaní potrieb vzdelávania, ktoré vedenie školy považuje za nevyhnutné pre budúcu implementáciu priorít v oblasti vyučovania a učenia sa. Vedenie školy zohráva kľúčovú úlohu pri facilitácii procesu rozvoja, najmä pri metodickom usmerňovaní pedagogických zamestnancov. Okrem posilnenia pocitu **spoluzodpovednosti** to podporuje myšlienku strategického rozvojového plánu ako výsledku premysleného procesu. Takýto plán odzrkadľuje spôsob, akým sa potreby školy pretavia do konkrétnych krokov priamo v triedach tak, aby zasiahli všetkých vzdelávaných.

Za dôležité zdroje informácií možno považovať **kurikulárne stretnutia a porady** na úrovni jednotlivých oddelení či predmetových komisií. Tie navyše predstavujú príležitosť na vyhodnotenie stratégií uplatňovaných priamo v triedach. Cennú spätnú väzbu je možné získať aj počas stretnutí zameraných na profesijný rozvoj.

Dotazníky sa môžu použiť ako jeden z výskumných nástrojov na získavanie spätnej väzby od pedagógov, rodičov a študentov. Cielový prístup k tvorbe dotazníkov prispieva k zhromažďovaniu spätnej väzby, ktorá:

- je relevantná
- dá sa triangulovať (overovať z viacerých zdrojov) a
- efektívne sa využíva na informovanie o plánovaní a rozvoji.

Dotazníky by mali obsahovať otázky, ktoré môžu napríklad pomôcť pochopiť, či iniciatívy zavedené počas aktuálneho roka boli úspešné, alebo neboli. Otázky sa môžu zamerať aj na problémy, ktoré mohli byť identifikované prostredníctvom hospitácií.

Spätná väzba od rodičov získaná počas individuálnych alebo skupinových stretnutí môže slúžiť ako ďalší cenný zdroj informácií na vypracovanie SWOT analýzy. Vhodnú príležitosť na zber dát predstavujú najmä dni otvorených dverí, nakoľko na Malte sa ich zvyčajne zúčastňuje vysoký počet rodičov. Rovnaký prínos môžu mať aj ďalšie školské aktivity, ako sú prezentačné dni alebo rôzne stretnutia, v závislosti od konkrétneho kontextu a cieľa, ktorý sa má zberom spätnej väzby dosiahnuť.

2. krok cyklu sebahodnotenia: Analýza a prioritizácia

Proces analýzy získanej spätnej väzby a následné určovanie prioritných cieľov je kľúčovým krokom každého efektívneho procesu interného hodnotenia školy. Tento krok sa zvyčajne realizuje prostredníctvom SWOT analýzy, ktorá pomáha kompetentným osobám prijímať rozhodnutia založené na dôkazoch pri určovaní oblastí, na ktoré sa škola potrebuje zamerať.

V kontexte analytického procesu je **SWOT akronymom** pre silné stránky (angl.: *Strengths*), slabé stránky (angl.: *Weaknesses*), príležitosti (angl.: *Opportunities*) a ohrozenia (angl.: *Threats*). Táto technika slúži ako nástroj na pochopenie aktuálneho postavenia školy. Predstavuje rámec na usporiadanie a využitie informácií získaných z analýzy vnútorného a vonkajšieho prostredia v konkrétnom kontexte. Škole to zároveň pomáha odpútať sa od každodenných problémov a tradičných postupov či stratégií a získať novú perspektívu.

Pri pohľade na štruktúru SWOT analýzy je dôležité poznamenať, že silné a slabé stránky sa vzťahujú najmä na vnútorné aspekty školy. Príležitosti a ohrozenia sú najmä vonkajšie faktory, ktoré nemožno úplne

ovplyvňovať, avšak sú nevyhnutnými aspektmi, ktoré treba mať na zreteli. V mnohých prípadoch je možné tieto faktory meniť a formovať v záujme zlepšenia školy.

Ešte pred zostavením SWOT analýzy musí mať vedenie školy jasnú **víziu školy**, ktorá je zdieľaná so všetkými zainteresovanými stranami. Jasná vízia pomáha škole sústrediť sa na to, kde sa momentálne nachádza, kam chce smerovať a na čo by sa mala zamerať, aby dosiahla zlepšenie. Táto vízia sa v priebehu školského roka rozvíja alebo potvrdzuje prostredníctvom rôznych zdrojov.

Všetky údaje zozbierané pomocou výskumných nástrojov následne vedenie školy analyzuje a rozdelí do tabuľky SWOT analýzy. Tým sa vytvorí jasný obraz o tom, ako vnímajú postavenie školy jednotlivé zainteresované strany. Prezentovanie hotovej SWOT analýzy pedagogickému zboru umožní presnejšie zacielenie pri určovaní priorit. Školy musia následne stavať na svojich silných stránkach a aktívne riešiť slabé stránky, ktoré z analýzy vyplynuli.

Osvedčené odporúčania na zostavenie SWOT analýzy sú:

- Neuvádzajte v každej kategórii príliš veľa položiek. Vyhnite sa nekonečným zoznamom, ušetríte čas a predídete možným nedorozumeniam. Položky zoznamu musia byť jasne definované a čo najkonkrétnejšie.
- Uistite sa, že zahrnuté položky je možné rozvíjať ako celoškolské úsilie. Vyhnite sa zahrnutiu aspektov, ktoré sú založené na subjektívnych názoroch a nie sú založené na overených dôkazoch.
- Položky na zozname by mali byť zamerané na akciu, aby pomohli pri stanovovaní priorit a aby sa najprv riešili najnaliehavejšie potreby.

Činnosťou, ktorá nasleduje po zostavení SWOT analýzy, je **určovanie priorit (prioritizácia)**. Tento proces sa musí realizovať na úrovni celej školy za účasti všetkých pedagogických zamestnancov. Pri určovaní oblastí určených na zlepšenie je nevyhnutné zohľadniť rôzne aspekty a rozdeliť ich na tie, ktoré je potrebné:

- riešiť okamžite,
- podrobiť ďalšiemu skúmaniu/prieskumu,
- naplánovať do budúcnosti.

Prioritu musia mať najmä oblasti **učenia sa a vyučovania**. Je nutné hľadať spôsoby ich ďalšieho skvalitňovania v súlade s relevantnými štátnymi politikami. Po výbere prioritných oblastí je žiaduce, aby zamestnanci spoločne prediskutovali spôsob, akým sformulujú **jasne štruktúrovaný a cielene zameraný rozvojový cieľ**. Ten by mal už na prvý pohľad jasne komunikovať, čo sa má dosiahnuť. Školy môžu v tejto záležitosti požiadať o podporu ministerstvo školstva, ktoré im poskytne potrebnú metodickú pomoc.

Zvolené priority sa musia rozpracovať do podoby akčných plánov, ktoré dokážu hmatateľne nasmerovať spoločné úsilie celej školy k jej zlepšeniu. V záujme efektívnosti sa odporúča, **aby si škola nestanovila viac ako tri prioritné rozvojové ciele. Tieto priority sa následne pretavia do konkrétnych akčných plánov**, do ktorých budú zapojení všetci pedagogickí zamestnanci, napríklad v rámci predmetových komisií. Hoci priority môžu nadväzovať na rôzne štandardy, kľúčové je zachovať jasné a hmatateľné zameranie na skvalitňovanie procesu učenia sa a vyučovania. Otázky spojené s vedením a manažmentom, ktoré sa priamo týkajú vedenia školy, môžu byť v rámci SWOT analýzy spomenuté alebo prediskutované s celým zborom, nemali by sa však brať do úvahy pri výbere hlavných priorit rozvoja školy.

3. krok cyklu sebahodnotenia: Tvorba akčných plánov rozvoja školy

Všetky zvolené ciele, ktoré sú súčasťou jednotlivých akčných plánov, musia byť naformulované v súlade s metodikou SMART, charakterizovanou nižšie.

Tabuľka č. 2 SMART metodika tvorby akčných plánov rozvoja školy v Maltskej republike

Akronym	Anglický pojem	Slovenský pojem	Princíp
S	Specific	Konkrétne	Jasne definujte svoj cieľ !
M	Measurable	Merateľné	Zabezpečte merateľnosť úspechu!
A	Attainable	Dosiahnuteľné	Stanovte si ciele, o ktorých viete, že sú dosiahnuteľné!
R	Relevant	Relevantné	Stanovte si ciele relevantné pre vašu pozíciu!
T	Time-Based	Časovo orientované	Stanovte si termín na dokončenie!

Zdroj: GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION. A Quality Assurance Framework for Education in Malta (0–16 years). [online]. 2023. [cit. 2026-01-29]. Dostupné na internete: <<https://dqse.gov.mt/wp-content/uploads/2024/05/Framework-EN.pdf>>, vlastné spracovanie.

Každý cieľ musí byť definovaný tak, aby z neho bolo na prvý pohľad zrejmé, čo konkrétne chce škola dosiahnuť, na akú oblasť sa zameriava a aký je očakávaný výsledok. Jasne stanovený cieľ slúži ako východisko pre všetky následné kroky v akčnom pláne.

Nevyhnutnou súčasťou definovania cieľa je zabezpečenie jeho merateľnosti. To znamená stanovenie jasných kritérií, indikátorov alebo dôkazov, ktoré umožnia objektívne posúdiť, či a do akej miery sa cieľ podarilo naplniť. Merateľnosť **transformuje abstraktné zámery na kvantifikovateľné údaje alebo jasne pozorovateľné kvalitatívne zmeny v praxi školy**. Bez vopred určených ukazovateľov úspechu nie je možné vykonať efektívny monitoring ani záverečnú evaluáciu dosiahnutého pokroku.

Pri plánovaní rozvoja je nevyhnutné určiť si také ciele, ktoré sú s ohľadom na dostupné zdroje, kapacity a časový rámec reálne realizovateľné. Hoci by mali byť ciele ambiciózne a mali by školu posúvať vpred, musia byť podložené objektívnym posúdením možností inštitúcie. Dosiahnuteľnosť cieľa zaručuje, že úsilie zamestnancov bude vynaložené efektívne a nepovedie k frustrácii z nereálnych očakávaní.

Relevantnosť cieľa vyjadruje jeho **opodstatnenosť vzhľadom na skutočné potreby školy a priority identifikované v predchádzajúcej SWOT analýze**. Cieľ musí byť v súlade s celkovou víziou inštitúcie a strategickými dokumentmi v oblasti vzdelávania. Zameranie na relevantné ciele zaručuje, že rozvojové aktivity nebudú len formálnym plnením úloh, ale prinesú reálnu pridanú hodnotu pre kvalitu vyučovacieho procesu a rozvoj dieťaťa.

Posledným pilierom metodiky je časové ohraničenie, ktoré stanovuje jasný termín dokončenia alebo priebežné **mílniky realizácie** cieľa. Časový rámec vytvára nevyhnutný pocit naliehavosti a umožňuje efektívne plánovanie ľudských aj materiálnych zdrojov. Bez jasne stanoveného termínu sa ciele stávajú neurčitými príslubmi, čo sťažuje ich následný monitoring a objektívne vyhodnotenie úspešnosti v rámci cyklu interného zabezpečovania kvality.

Akčný plán predstavuje operačný dokument, ktorý **transformuje strategické zámery do hmatateľných aktivít** rozdelených medzi jednotlivé tímy (ročníkové skupiny alebo predmetové komisie). Účelom akčného plánu je zabezpečiť, aby každý zamestnanec presne poznal svoju úlohu, časovú následnosť krokov a spôsob, akým bude jeho úsilie vyhodnocované.

Šablóna akčného plánu (pozri tabuľku nižšie) je navrhnutá tak, aby integrovala nielen samotné opatrenia, ale aj ich **prepojenie na národné politiky**, čím sa zabezpečuje súlad rozvoja školy so štátnymi vzdelávacími prioritami.

Tabuľka č. 3 Šablóna akčného plánu rozvoja školy v Maltskej republike

Akčný plán rozvoja školy				
KLÍČOVÁ OBLASŤ:				
Prioritný rozvojový cieľ	PREČO? Vyjadrite svoj prioritný cieľ rozvoja školy pre tento akčný plán.			Prepojenie na národnú politiku Identifikujte národnú politiku
Kritériá úspechu	Pýtajte sa otázky: Aké zlepšenie očakávate do konca roka v tejto prioritnej oblasti rozvoja? Ako budete vedieť, že ste dosiahli prioritný rozvojový cieľ? Čo získajú žiaci po realizácii tohto akčného plánu?			
Implementácia: Uvedte ročník/predmetovú komisiu				
Opatrenie (akcia)	Kroky, ktoré treba podniknúť	Časový rámec	Koordinátor	Monitorovanie a hodnotenie
KTO? ČO? Uvedte kroky, ktoré prijímú učitelia vo vašej ročníkovej skupine/ predmetovej komisii, aby sa dosiahol prioritný rozvojový cieľ.	AKO? Uvedte v odrážkach konkrétne kroky, ktoré musíte dodržať, aby ste mohli vykonať dané opatrenie.	KEDY? Uvedte frekvenciu a/alebo dátum dokončenia a/alebo preskúmania konkrétnych krokov.	Uvedte člena predmetovej komisie, ktorý koordinuje realizáciu tejto akcie.	Uvedte člena vedenia školy, ktorý bude toto opatrenie monitorovať, a konkrétne nástroje potrebné na vyhodnotenie.
KTO? ČO? Uvedte kroky, ktoré prijímú učitelia vo vašej ročníkovej skupine/ predmetovej komisii, aby sa dosiahol prioritný rozvojový cieľ.	AKO? Uvedte v odrážkach konkrétne kroky, ktoré musíte dodržať, aby ste mohli vykonať dané opatrenie.	KEDY? Uvedte frekvenciu a/alebo dátum dokončenia a/alebo preskúmania konkrétnych krokov.	Uvedte člena predmetovej komisie, ktorý koordinuje realizáciu tejto akcie.	Uvedte člena vedenia školy, ktorý bude toto opatrenie monitorovať, a konkrétne nástroje potrebné na vyhodnotenie.
A tak ďalej.	A tak ďalej.	A tak ďalej.	A tak ďalej.	A tak ďalej.

Zdroj: GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION. A Quality Assurance Framework for Education in Malta (0–16 years). [online]. 2023. [cit. 2026-01-29]. Dostupné na internete: <<https://dqse.gov.mt/wp-content/uploads/2024/05/Framework-EN.pdf>>, vlastné spracovanie.

Kľúčovým prvkom šablóny je jasné určenie **kritérií**, ktoré odpovedajú na otázku, aký reálny vplyv bude mať realizácia akčného plánu na žiakov a ich vzdelávacie výsledky. Týmto spôsobom sa akčný plán stáva živým nástrojom, ktorý prostredníctvom jasne určenej zodpovednosti (koordinátor) a kontrolného mechanizmu (monitoring vedením školy) garantuje kontinuálne zvyšovanie kvality v danej oblasti.

Schválením akčného plánu proces zvyšovania kvality nekončí, ale prechádza do svojej realizačnej fázy. Aby bol akčný plán efektívny, musí byť pravidelne monitorovaný a v prípade potreby aktualizovaný na základe priebežných zistení. Kľúčovú úlohu v tomto procese zohráva vedenie školy, ktoré prostredníctvom hospitačnej činnosti, rozhovorov s pedagogickými zamestnancami a analýzy spätnej väzby od žiakov a rodičov overuje, či realizované opatrenia skutočne vedú k naplneniu stanovených kritérií úspechu.

4. krok cyklu sebahodnotenia: Uskutočnenie a sledovanie

Posledný krok v sebahodnotení školy zahŕňa implementáciu a monitorovanie akčných plánov. Sledovanie priebehu realizácie akčných plánov je kontinuálnou úlohou zameranou na poskytovanie priebežných usmernení tak, aby:

- nebolo ohrozené včasné dosiahnutie vytýčených mílnikov a cieľov,
- pedagogický zbor bol vedený k vypracovaniu a realizácii akčných plánov, ktoré sú relevantné pre ich školskú prax a prezentoval nové stratégie, ktoré sú dostatočne SMART na uľahčenie implementácie, monitorovania a hodnotenia,
- seniorský učiteľský tím vyhodnocoval účinok opatrení s cieľom usmerniť ďalšie zlepšovanie,
- pravidelné monitorovanie opatrení bolo zamerané na poskytovanie podpory a zlepšenie efektívnosti.

Periodicita interného hodnotenia školy je jeden rok. Tento cyklus – od plánovania cez realizáciu až po vyhodnotenie situácie v ďalšom roku – vytvára kultúru neustáleho zlepšovania sa. Výsledky dosiahnuté v rámci jedného akčného plánu sa následne stávajú východiskom pre novú SWOT analýzu v ďalšom plánovacom období. Týmto spôsobom škola zabezpečuje, že jej rozvoj je systematický, podložený dôkazmi a primárne zameraný na potreby všetkých vzdelávaných.

Šablóna autoevalvácie školy v Maltskej republike (v anglickom jazyku²²) je uvedená v Prílohe č. 1. a jej preklad do slovenského jazyka je v Prílohe č. 2.

2.4 Postup externého hodnotenia kvality škôl a školských zariadení

Externé hodnotenie **štruktúrálnej kvality** vzdelávacích inštitúcií (priestorov, kvalifikácie ľudských zdrojov, dokumentácie atď.) zabezpečuje **Sekcia regulácie a dohľadu** (organizačný útvar riaditeľstva pre kvalitu ministerstva školstva), a to prostredníctvom kontrol súladu s predpismi (angl.: *compliance checks visits*). Externé hodnotenie **procesnej kvality** (vedenie školy, učenie sa, vyučovanie, celková klíma) zabezpečuje **Sekcia hodnotenia vzdelávania**, a to prostredníctvom hodnotiacich návštev (angl.: *external review visits*). Obidve sekcie sú organizačné zložky riaditeľstva pre kvalitu ministerstva školstva.

Sekcia regulácie a dohľadu vykonáva kontrolné návštevy súladu s predpismi, ktoré sa zameriavajú na štruktúrálnu kvalitu vzdelávania, teda na to, ako je vzdelávacia inštitúcia navrhnutá a organizovaná. Hlavné činnosti kontroly sú:

- usmerňovať a zabezpečovať dodržiavanie predpisov zo strany škôl, vyhodnocovať žiadosti o registráciu, vydávať a obnovovať registrácie,
- zabezpečovať, aby všetky školy dodržiavali národný kurikulárny rámec a národné štandardy kvality vo vzdelávaní, ktoré slúžia na interné aj externé zabezpečenie kvality,
- pomáhať pri plánovaní, implementácii a monitorovaní plánov rozvoja škôl,
- zabezpečiť, aby všetky školy dodržiavali doplnkovú legislatívu, najmä minimálne podmienky pre všetky školy v oblasti fyzických zariadení a požiadaviek na personál, ako je uvedené v zákone o vzdelávaní a súvisiacich právnych predpisoch.

Sekcia hodnotenia vzdelávania pravidelne navštevuje vzdelávacie inštitúcie a vykonáva ich externé hodnotenia **zamerané na kvalitu procesov** učenia sa a vyučovania. Ciele kontrolných misií sú:

- zabezpečiť, aby všetci žiaci mali uplatňovaný spravodlivý nárok na kvalitné vzdelávanie a starostlivosť,
- ustanoviť a revidovať národné štandardy kvality vo vzdelávaní,
- monitorovať a hodnotiť praktiky a pokrok vzdelávacích inštitúcií vo vzťahu k národným štandardom kvality,

²² V Maltskej republike je popri maltčine druhým úradným jazykom angličtina.

- poskytovať vzdelávacím inštitúciám jasnú spätnú väzbu o efektívnosti ich vzdelávacích procesov a odporúčania na zlepšenie vzdelávania,
- informovať kľúčových zainteresovaných aktérov o výkonnosti a pokroku ponuky vzdelávania vo vzdelávacích inštitúciách,
- zdieľať postupy efektívnych hodnotiacich procesov so vzdelávacími inštitúciami,
- podľa potreby spolupracovať s rôznymi zúčastnenými stranami s cieľom dosiahnutia a udržania vyššie uvedených cieľov.

Zamestnanci sa pri svojej práci usilujú o dodržiavanie najvyšších možných štandardov, ktoré reflektujú kľúčové zásady definované v **Kódexe riadenia verejnej správy a v Etickom kódexe pedagogických zamestnancov**. Aktívne budujú dôveru verejnosti a preberajú zodpovednosť za odbornú kvalitu hodnotiacej praxe prostredníctvom nasledujúcich pilierov:

- **Vysoká úroveň profesionálneho správania:**
 - Dôvernosť a ochrana údajov: Dôsledné zabezpečenie mlčanlivosti a ochrany osobných údajov v súlade s platnou legislatívou,
 - Budovanie vzťahov: Budovanie profesionálnych vzťahov založených na vzájomnej dôvere a rešpekte,
 - Etický prístup: Konanie charakterizované čestnosťou, integritou a spravodlivosťou,
 - Citlivá komunikácia: Empatická komunikácia so všetkými zainteresovanými stranami pri zachovaní rešpektu k ich pocitom, vnímaniu a reakciám,
 - Otvorenosť: Pozitívne prijímanie konštruktívnej spätnej väzby a podnetov.
- **Rozvoj celoživotného profesijného vzdelávania:**
 - Aktualizácia kompetencií: Neustále zvyšovanie odbornej kvalifikácie a zručností prostredníctvom účasti na interných a externých vzdelávacích programoch,
 - Reflexia praxe: Pravidelná sebareflexia a revízia zavedených procesov a postupov,
 - Udržiavanie kontaktu s realitou: Úzka spolupráca s rôznymi vzdelávacími inštitúciami s cieľom udržať si prehľad o odlišných kontextoch, aktuálnej realite a výzvach v teréne,
 - Metodické usmerňovanie: Aktívne vyhľadávanie podpory, odborného poradenstva a metodického vedenia v prípade potreby.
- **Uplatňovanie efektívnych odborných zručností:**
 - Podpora participácie: Motivovanie zainteresovaných strán k otvorenosti pri poskytovaní ich pohľadov a skúseností,
 - Metodológia založená na dôkazoch: Dôsledný zber a triangulácia dôkazov, vedenie presných záznamov, hĺbková analýza informácií a interpretácia výsledkov tak, aby vypracované hodnotenia boli spoľahlivé a validné,
 - Profesionálny dialóg: Aktívna spolupráca a odborná diskusia s členmi externých hodnotiacich tímov a ďalšími aktérmi v procese,
 - Transparentná komunikácia: Poskytovanie jasnej a konštruktívnej spätnej väzby pri zachovaní maximálnej transparentnosti voči všetkým stranám,
 - Objektívne reportovanie: Neustranné vyhodnocovanie procesov a vypracúvanie objektívnych hodnotiacich správ.

Riaditeľstvo pre kvalitu vydalo v roku 2023 aktuálne platnú **Príručku pre externé hodnotenie a súlad škôl s predpismi**²³, a to s cieľom pomôcť zainteresovaným stranám, predovšetkým vedúcim pedagogickým zamestnancom a pedagógom, porozumieť spôsobu, akým riaditeľstvo pre kvalitu realizuje **hodnotiace návštevy a kontroly súladu s predpismi**. K postupu externého hodnotenia kvality sa vzťahujú nižšie uvedené ustanovenia.

Procesu kontroly priamo v priestoroch školy predchádza fáza **administratívnej prípravy**, počas ktorej poverení pracovníci vykonávajú zber a analýzu dostupných údajov. Následne tím odborníkov navštívi vzdelávacie zariadenie s cieľom preveriť kľúčové aspekty regulačného súladu, medzi ktoré patria najmä:

- **stavebné a prevádzkové povolenia** (vydané príslušnými úradmi),
- **správy o posúdení rizík** v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (BOZP),
- dokumentácia o **odbornej spôsobilosti** pedagogických zamestnancov.

Kontroly súladu s predpismi môžu byť vopred **ohlásené**, ale aj **neohlásené**. Neohlásené kontroly sa realizujú predovšetkým (hoci nie výlučne) v prípadoch prijatia sťažností alebo podnetov, ktoré sa týkajú porušenia regulačných rámcov a predpisov.

Po ukončení návštevy je vypracovaná **správa z kontroly súladu s predpismi**. Na jej základe sa realizuje monitoring, ktorého cieľom je overiť, či boli po poskytnutí spätnej väzby vedeniu školy a právne zodpovednej osobe prijaté a implementované všetky nevyhnutné nápravné opatrenia. Za týmto účelom sa v príslušnom termíne vykonáva **následná kontrola** (druhá návšteva).

Sekcia regulácie a dohľadu je v neustálom kontakte so **Stavebným úradom**, pričom poskytuje špecializované poradenstvo už vo fáze plánovania budov pre školy a centrá starostlivosti o deti. Dôležitým pilierom činnosti sekcie je konzultačný proces s **Komisiou pre práva osôb so zdravotným postihnutím**, a to s cieľom garantovať univerzálnu bezbariérovú prístupnosť pre všetkých ľudí, a to tak v štádiu projektovania, ako aj vo fázach realizácie stavby.

Okrem toho sekcia úzko spolupracuje s vecne príslušným útvarom ministerstva školstva, od ktorého získava hodnoverné **informácie o zamestnancoch a platoch** v kontrolovaných inštitúciách.

Sekcia regulácie a dohľadu je zodpovedná za udeľovanie licencií vzdelávacím inštitúciám a vykonáva následné kontroly dodržiavania predpisov na účely zabezpečenia kvality. Proces získania oprávnenia na prevádzku vzdelávacej inštitúcie sa delí na dve základné etapy, a to pred-licenčnú fázu (stavebno-technickú) a samotnú licenčnú fázu (administratívno-odbornú).

Pred-licenčná fáza (príprava a schvaľovanie priestorov)

- Konzultácie: Žiadateľom sa odporúča konzultovať zámery so sekciou regulácie a dohľadu ešte pred predložením plánov Stavebnému úradu. Cieľom je zabezpečiť, aby navrhované projekty boli v súlade s nariadením o národných minimálnych požiadavkách na školy a školské zariadenia²⁴.
- Stavebné povolenie: Žiadateľ musí podať žiadosť na Stavebný úrad o vydanie povolenia kategórie 2C (školské a vzdelávacie zariadenia).
- Konzultačný proces: Počas schvaľovacieho procesu Stavebný úrad konzultuje projekt okrem iných subjektov aj s riaditeľstvom pre kvalitu na ministerstve školstva.
- Realizácia: Po vydaní stavebného povolenia je škola povinná dokončiť všetky práce v presnom súlade so schváleným projektom.
- Obmedzenie právomocí: Samotné stavebné povolenie neudeľuje oprávnenie na prevádzku školy alebo poskytovanie vzdelávacích služieb.

²³ GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION, DIRECTORATE FOR QUALITY AND STANDARDS IN EDUCATION. *Handbook on the External Review and Compliance of Schools*. [online]. 2023. [cit. 2026-02-03]. Dostupné na internete: <<https://dqse.gov.mt/wp-content/uploads/2024/08/ER-and-Compliance-Handbook.pdf>> .

²⁴ LEGISLATION MALTA. *Subsidiary Legislation 605.02: National Minimum Conditions for all Schools Regulations*. [online]. 1991 – 2019. [cit. 2026-02-04]. Dostupné na internete: <<https://legislation.mt/eli/sl/605.2/eng>> .

Licenčná fáza (žiadosť o oprávnenie na prevádzku)

- Iniciácia procesu: Po dokončení všetkých stavebných prác a zosumarizovaní potrebnej dokumentácie môže právne zodpovedná osoba pristúpiť k licenčnému konaniu.
- Podanie žiadosti: Žiadosť sa podáva prostredníctvom online formulára spolu so všetkými požadovanými prílohami.
- Diferenciácia dokumentácie: Zoznamy povinných príloh a formuláre sú špecifické pre jednotlivé typy inštitúcií (školy, centrá starostlivosti o deti).
- Potvrdenie o prijatí: Po preverení úplnosti všetkých predložených dokumentov vydá pracovník riaditeľstva pre kvalitu žiadateľovi potvrdenie o prijatí žiadosti.
- Lehota na rozhodnutie: Riaditeľstvo pre kvalitu rozhodne o udelení licencie do troch mesiacov od dátumu odoslania potvrdenia o prijatí žiadosti.

Po spracovaní žiadosti riaditeľstvo pre kvalitu písomne oznámi žiadateľovi termín **obhliadky priestorov** za účelom udelenia dočasnej licencie. Cieľom obhliadky je potvrdiť, že fyzický stav objektu, jeho vybavenie a organizačné zabezpečenie v reálnom prostredí presne zodpovedajú dokumentácii predloženej v predchádzajúcich fázach. Úspešné absolvovanie tejto návštevy je nevyhnutným predpokladom pre udelenie **dočasného oprávnenia**, ktoré škole umožňuje začať poskytovať výchovno-vzdelávacie služby v definovanom rozsahu. V prípade, že miestne zisťovanie potvrdí riadne splnenie všetkých stanovených podmienok a nie sú identifikované žiadne nedostatky vyžadujúce nápravu, riaditeľstvo pre kvalitu pristúpi k vydaniu dočasnej licencie. Táto licencia je platná po dobu jedného školského roku. Počas tohto prvého roku prevádzky prebieha proces transformácie dočasného oprávnenia na plnú licenciu, ktorý zahŕňa priebežné kontroly súladu s predpismi (dodržiavanie štandardov v reálnej praxi) a hodnotiace návštevy. Na základe výsledkov monitoringu a záverov externého hodnotenia riaditeľstvo pre kvalitu rozhodne, či inštitúcia spĺňa predpoklady na udelenie **trvalého oprávnenia** (plnú licenciu).

Udelenie licencie nie je statický stav. Každá významná zmena v prevádzke školy alebo uplynutie platnosti dočasného oprávnenia si vyžaduje oficiálny administratívny postup, a to:

Revízia (zmena) licencie

- Lehota na podanie: Ak v škole nastanú zmeny špecifikované v nariadení o minimálnych požiadavkách na školy a školské zariadenia SL 605.02, žiadosť o revíziu licencie musí byť podaná online do troch mesiacov od dátumu vzniku danej zmeny. Zmena musí byť v súlade s legislatívou.
- Špecifikácia zmien: Konkrétne úpravy (napr. zmena priestorov, rozšírenie kapacity a pod.) sa uvádzajú priamo v online formulári.
- Dokumentácia: Po podaní žiadosti si riaditeľstvo pre kvalitu vyžiada relevantnú podpornú dokumentáciu v závislosti od charakteru nahlásenej zmeny.
- Overenie na mieste: Riaditeľstvo pre kvalitu môže podľa vlastného uváženia vykonať revíziu obhliadku priestorov, aby overilo súlad zmien so štandardmi.

Obnova (prolongácia) licencie

- Termín podania: Žiadosť o obnovu dočasnej licencie musí byť podaná online najneskôr do 15. júla daného kalendárneho roka.
- Postup: Inštitúcia kontaktuje riaditeľstvo pre kvalitu e-mailom, následne je nasmerovaná na vyplnenie a odoslanie online formulára pre obnovu dočasnej licencie.
- Dokumentácia: Po odoslaní formulára riaditeľstvo pre kvalitu špecifikuje zoznam príloh potrebných pre úspešné predĺženie platnosti.

Odňatie (zrušenie) licencie

- Oznámenie: Držiteľ licencie (zriaďovateľ) je povinný komunikovať s riaditeľstvom pre kvalitu zámer ukončiť činnosť školy podaním online žiadosti o odňatie licencie, a to najneskôr jeden mesiac pred plánovaným dňom ukončenia prevádzky.

- Doplňujúce podklady: Do piatich pracovných dní od podania žiadosti si môže riaditeľstvo pre kvalitu vyžiadať ďalšiu dokumentáciu potrebnú k uzavretiu spisu.
- Rozhodnutie: Po preverení všetkých náležitostí informuje pracovník riaditeľstva pre kvalitu žiadateľa do desiatich pracovných dní o tom, či bolo odňatie licencie schválené.

Sekcia hodnotenia vzdelávania (v rámci riaditeľstva pre kvalitu ministerstva školstva) zabezpečuje externé hodnotenie **procesnej kvality** kontrolovaných škôl a školských zariadení. Konkrétne sa orientuje na tri základné piliere vzdelávania, ktorými sú:

- vedenie školy a manažment,
- učenie sa a vyučovanie,
- celková klíma (étos) školy.

Externé hodnotenie je komplexné posúdenie školy so zameraním na kvalitu procesu. Predstavuje nástroj, ktorý prostredníctvom formatívnej spätnej väzby usmerňuje a podporuje školy v ich neustálej snahe o zlepšovanie pedagogickej praxe a výsledkov v súlade s národným kurikulárnym rámcom. Externé hodnotenie plne rešpektuje špecifický kontext každej školy. Zároveň slúži ako nástroj na zabezpečenie zodpovednosti vo vzťahu k napĺňaniu národných štandardov kvality.

Sekcia hodnotenia vzdelávania využíva rôzne modely hodnotenia, ktorých zameranie, trvanie a výstupy sa líšia v závislosti od konkrétneho modelu, pričom uplatňuje nasledujúce mechanizmy na zabezpečenie spravodlivého, transparentného a kvalitného procesu externého hodnotenia:

- **Jednotné kritériá:** Hodnotenie vychádza z národných štandardov kvality a definovaných kritérií úspechu, bez ohľadu na použitý model hodnotenia.
- **Transparentné parametre:** Postupy, ktoré prebiehajú pred návštevou školy, počas nej a po nej, sú verejne prístupné.
- **Štandardizácia:** Sekcia disponuje jasnými štandardnými operačnými postupmi pre každý model hodnotenia. Tieto postupy zabezpečujú konzistentnosť prístupu rôznych tímov a sú pravidelne revidované.
- **Odbornosť a nestrannosť:** Hodnotitelia sú kvalifikovaní a skúsení pedagógovia. Aby sa minimalizovala zaujatosť, nevykonávajú hodnotenie v školách, kde majú konflikt záujmov.
- **Triangulácia dôkazov:** Informácie sa zbierajú prostredníctvom rôznych výskumných nástrojov (dotazníky, rozhovory, hospitácie) a od rôznych zainteresovaných strán. Závery tímu sú postavené na vzájomnom overovaní a triangulácii týchto dôkazov.
- **Etika a anonymita:** Pri zbere údajov a koncipovaní správ sa kladie vysoký dôraz na dôvernosť a anonymitu účastníkov.
- **Priebežná supervízia:** Počas komplexných hodnotení diskutuje vedenie riaditeľstva pre kvalitu o priebehu procesu s riaditeľom školy aj s hodnotiacim tímom s cieľom garantovať kvalitu postupov.
- **Viacstupňová kontrola správ:** Návrh hodnotiacej správy podlieha internej kontrole (vetovaniu) zo strany vedenia riaditeľstva pre kvalitu.
- **Právo na vyjadrenie:** Riaditeľ školy má možnosť poskytnúť spätnú väzbu k návrhu správy. Hodnotiaci tím tieto pripomienky zohľadní pred finalizáciou dokumentu.
- **Spätná väzba od školy:** Po ukončení hodnotenia môžu pedagógovia a vedenie školy prostredníctvom anonymného dotazníka ohodnotiť profesionalitu hodnotiteľov a užitočnosť celého procesu. Sekcia hodnotenia vzdelávania tieto dáta analyzuje a následne upravuje svoje postupy.
- **Riešenie sťažností:** Akékoľvek podnety doručené na riaditeľstvo pre kvalitu sú prešetrené a sú prijaté kroky na ich vyriešenie. Zainteresované strany môžu sťažnosť podať prostredníctvom oficiálneho e-mailu: customercare.dqse@gov.mt.

Vo fáze plánovania hodnotiacich návštev a výberu škôl riaditeľstvo pre kvalitu čiastočne využíva **model založený na riziku**, najmä sťažnosti a výsledky správy o externom hodnotení na včasnú identifikáciu škôl na externé hodnotenie.

Nasledujúca tabuľka uvádza možné podnety, ktoré vedú k realizácii rôznych modelov externého hodnotenia zo strany sekcie hodnotenia vzdelávania. Okrem týchto bodov môže akýkoľvek model hodnotenia iniciovať aj generálny riaditeľ riaditeľstva pre kvalitu na základe akéhokoľvek iného relevantného dôvodu.

Tabuľka č. 4 Podnety (spúšťače) výberu škôl do procesu externého hodnotenia v členení podľa jednotlivých modelov externého hodnotenia v Maltskej republike

Podnet (spúšťač)	Tematické hodnotenie	Jednodňové hodnotenie	Komplexné hodnotenie	Cielené hodnotenie	Následné hodnotenie
Priority národnej vzdelávacej politiky	✓	-	-	-	-
Viac ako dva roky od ostatnej hodnotiacej návštevy	-	✓	✓	-	-
Trendy v národných a medzinárodných testovaniach žiakov	✓	-	-	-	-
Formálne a neformálne sťažnosti	-	✓	-	✓	-
Analytické správy riaditeľstva pre kvalitu	✓	✓	✓	✓	-
Správy z predchádzajúcich externých hodnotení	-	-	-	-	✓
Zmena vo vedení školy	-	✓	-	✓	-
Žiadosť školy alebo zriaďovateľa	-	✓	✓	✓	-

Zdroj: GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION, DIRECTORATE FOR QUALITY AND STANDARDS IN EDUCATION. *Handbook on the External Review and Compliance of Schools*. [online]. 2023. [cit. 2026-02-03]. Dostupné na internete: <<https://dqse.gov.mt/wp-content/uploads/2024/08/ER-and-Compliance-Handbook.pdf>>, vlastné spracovanie.

Centrá starostlivosti o deti sú vo všeobecnosti externe kontrolované každé dva roky. Zatiaľ čo dokumentácia týkajúca sa záležitostí súladu sa vyžaduje a preveruje raz ročne, kvalita procesov sa hodnotí každé dva roky. Prvé externé hodnotenie sa vykonáva približne šesť mesiacov po začatí prevádzky. Bez ohľadu na dvojročný cyklus hodnotenia môžu byť centrá starostlivosti o deti hodnotené častejšie, ak riaditeľstvo pre kvalitu dostane sťažnosť, ktorá si vyžaduje externé hodnotenie.

Každý z modelov externého hodnotenia má svoj špecifický účel, dĺžku a hĺbku skúmania života školy, konkrétne:

- **Tematické hodnotenie:** Nezameriava sa na školu ako celok, ale na konkrétnu tému (napr. inklúzia, digitálne zručnosti alebo čitateľská gramotnosť) naprieč viacerými školami.
- **Jednodňové hodnotenie:** Rýchly, operatívny model, často využívaný pri zmene vedenia alebo ako reakcia na konkrétny podnet.
- **Komplexné hodnotenie školy:** Najrozsiahlejší formát, ktorý do hĺbky preveruje všetky tri piliere (vedenie, učenie sa a étos).
- **Cielené hodnotenie:** Sústreď sa na vopred definovanú oblasť, kde boli identifikované slabé stránky a kde škola potrebuje intenzívnu podporu.
- **Následné hodnotenie:** Kontrola toho, ako škola zaviedla odporúčania z predchádzajúcich správ.

Tabuľka č. 5 Prehľad modelov externého hodnotenia škôl a školských zariadení v Maltskej republike

Typ hodnotenia	Cieľ (Na čo sa zameriava)	Trvanie	Príprava zo strany školy	Výstupy (Čo škola získa)
Jednodňové hodnotenie	Vyhodnotiť vnútorné mechanizmy kvality a ich vplyv na zlepšovanie výučby.	1 deň	Plán rozvoja školy, dokumentácia k vnútornému hodnoteniu, rozvrhy	Cielená formatívna spätná väzba k štandardom vnútorného riadenia
Komplexné hodnotenie	Hodnotenie školskej praxe v troch kľúčových oblastiach z hľadiska národných štandardov kvality.	3 až 5 dní	Stretnutie s inšpekciou, dokumentované vlastné hodnotenie, dotazníky pre zainteresované strany, rozvrhy	Komplexný obraz o kvalite vzdelávacej ponuky celej školy
Cielené hodnotenie	Vyhodnotiť pokrok školy v jednej alebo niekoľkých vybraných oblastiach/štandardoch.	3 až 5 dní	Vlastné hodnotenie (pre danú oblasť), dotazníky pre zainteresované strany	Dôkladný a realistický obraz o pokroku v konkrétnom štandarde kvality
Tematické hodnotenie	Poskytnúť tvorcom politik analytické zistenia o stave implementácie národných priorít.	3 až 5 dní	Dokumentácia školy relevantná pre konkrétne zameranie témy	Tematická správa o implementácii národných politik
Následné hodnotenie	Validovať predchádzajúce hodnotenie a vyhodnotiť pokrok v oblastiach určených na zlepšenie.	1 deň	Akčný plán (vypracovaný po predchádzajúcej revízii)	Ukončenie (alebo predĺženie) procesu externého hodnotenia v danej oblasti.

Zdroj: GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION, DIRECTORATE FOR QUALITY AND STANDARDS IN EDUCATION. Handbook on the External Review and Compliance of Schools. [online]. 2023. [cit. 2026-02-03]. Dostupné na internete: <<https://dqse.gov.mt/wp-content/uploads/2024/08/ER-and-Compliance-Handbook.pdf>>, vlastné spracovanie.

Externé hodnotenia v školách vykonáva tím zložený zo štátnych radcov pre vzdelávanie (inšpektorov), ktorých počet sa mení v závislosti od počtu žiakov danej školy. Jeden člen tímu je vždy poverený úlohou **vedúceho hodnotiaceho tímu**, ktorý zodpovedá za:

- komunikáciu s vedením školy,
- plynulý priebeh hodnotenia,
- zabezpečenie objektívneho a spravodlivého posúdenia školy.

Členovia tímu pracujú vo vzájomnej synergii a v úzkej súčinnosti s vedením školy a pedagógmi. Ich hlavnou úlohou je zhromažďovať dôkazy, ktoré slúžia ako podklad na celkové vyhodnotenie kvality školy. Hlavným poslaním inšpektorov je posúdiť, do akej miery školy plánujú a reálne dosahujú **národné štandardy kvality**, ktoré garantujú spravodlivý a rovný prístup k vzdelávaniu (podľa kurikula) pre všetkých žiakov bez rozdielu.

Efektívne externé hodnotenie je **obojsmerný proces**, ktorý si vyžaduje dobrú vôľu a súčinnosť všetkých zúčastnených strán. Komunikácia medzi hodnotiacim tímom a komunitou školy musí byť otvorená a nepretržitá. Od členov tímu sa očakáva, že sa počas celého procesu budú správať vysoko profesionálne. Konkrétne sú povinní:

- **Dodržiavať kľúčové princípy:** Pevne sa pridrižovať etických a odborných zásad riaditeľstva pre kvalitu.
- **Reflektovať realitu školy:** Prejavovať citlivosť voči špecifickým podmienkam a výzvam, ktorým školská komunita čelí, a na základe toho voliť najvhodnejšie nástroje a techniky zberu dôkazov.
- **Garantovať transparentnosť:** Zabezpečiť maximálnu transparentnosť vo všetkých fázach hodnotenia, vrátane komunikácie o logistických záležitostiach a objasňovania logiky jednotlivých procesov.
- **Viesť konštruktívny dialóg:** Interagovať s členmi školskej komunity formou odborného dialógu s primárnym cieľom podporiť rozvoj a zlepšovanie školy.

Od všetkých zainteresovaných strán sa očakáva, že si počas celého procesu externého hodnotenia zachovajú pozitívny a profesionálny postoj. Konkrétne sa od nich vyžaduje:

- Budovanie dôvery: Udržiavať čestný a konštruktívny vzťah s hodnotiacim tímom založený na vzájomnej dôvere. Prípadné obavy alebo výhrady by mali byť komunikované otvorene, s cieľom dosiahnuť spoločné porozumenie prostredníctvom dialógu.
- Logistická spolupráca: Aktívne spolupracovať s hodnotiacim tímom pri koordinácii rozhovorov, stretnutí a distribúcii dotazníkov s cieľom minimalizovať narušenie bežného chodu školy.
- Závazok k rozvoju: Prístupovať k externému hodnoteniu s odhodlaním urobiť z neho efektívny a úspešný proces, ktorý jasne pomenuje silné stránky školy, ale aj oblasti vyžadujúce zlepšenie.
- Využitie príležitosti: Vnímať externé hodnotenie ako jedinečnú príležitosť na zapojenie sa do odborného dialógu s hodnotiacim tímom a na získanie nového pohľadu na vlastnú prácu.

Hodnotiaci tím zhromažďuje dôkazy v priamej súvislosti so zameraním kontrolnej návštevy. Tento proces prebieha prostredníctvom zapojenia rôznych zainteresovaných strán za použitia rôznorodých výskumných nástrojov. Samotný spôsob zberu a následná analýza dôkazov sa líšia v závislosti od použitého modelu externého hodnotenia. Konkrétne ide o nasledovné **formy zberu dôkazov**:

Dotazníky

Dotazníky sa distribuujú medzi pedagógov, žiakov a rodičov niekoľko týždňov pred začiatkom externého hodnotenia. Obsahujú uzavreté aj otvorené otázky a slúžia zainteresovaným stranám na vyjadrenie názorov na rôzne indikátory kvality školy. Anonymné odpovede slúžia na identifikáciu línií skúmania a na potvrdenie dôkazov získaných z iných zdrojov.

Keď je škola informovaná, že bude hostiť externé hodnotenie, osoba poverená vedením hodnotiaceho tímu kontaktuje riaditeľa školy a informuje ho o plánovaných procesoch. Okrem zaslania zoznamu

dokumentov (emailom), ktoré musí škola predložiť pred externou kontrolou, vedúci hodnotiaceho tímu tiež posielajú odkazy na pred-externé hodnotiace otázky, ktoré má riaditeľ školy rozšíriť medzi rôzne zainteresované strany.

Dotazník pre rodičov a zákonných zástupcov²⁵ slúži na zber spätnej väzby a overenie kvality školy z pohľadu rodiny ako kľúčového partnera vo vzdelávaní. Dotazník je štruktúrovaný tak, aby pokryl široké spektrum oblastí od komunikácie až po spokojnosť s pokrokom dieťaťa. Rodičia vyjadrujú mieru súhlasu s naformulovanými tvrdeniami na škále:

- Rozhodne súhlasím,
- Súhlasím,
- Nie som si istý/Niekedy,
- Nesúhlasím,
- Rozhodne nesúhlasím,
- Nerelevantné.

Otázky v dotazníku sú zamerané na nasledovné témy:

- Komunikácia a participácia: Škola poskytuje rodičom príležitosti osvojiť si, ako podporovať dieťa, pravidelne žiada o ich názor na záležitosti školy a načúva návrhom či obavám rodičov.
- Informovanosť: Rodičia potvrdzujú znalosť školských politík a spokojnosť s online systémom školy, ktorý im pomáha udržiavať kontakt so školskými aktivitami.
- Pohoda dieťaťa: Hodnotí sa, či si dieťa užíva učenie a voľnočasové aktivity (prestávky, výlety) a či zamestnanci poznajú dieťa ako individualitu.
- Kvalita výučby a pokrok: Otázky sa zameriavajú na to, či náročnosť školskej práce zodpovedá schopnostiam dieťaťa, na spokojnosť s pokrokom a na pravidelnosť informovania o ňom.
- Celková klíma (étos): Dotazník sleduje snahu školy o zvyšovanie sebaúcty dieťaťa, spôsob riešenia nevhodného správania a reprezentáciu záujmov rodičov cez radu školy alebo združenie rodičov.

Okrem uzavretých tvrdení dotazník obsahuje aj dve kľúčové otvorené sekcie pre hĺbkovú analýzu, a to:

- Najefektívnejšie prvky školy: Priestor pre rodičov na identifikáciu silných stránok a príkladov dobrej praxe.
- Oblasti na zlepšenie: Rodičia môžu špecifikovať konkrétne vlastnosti alebo procesy, ktoré by podľa ich názoru mala škola skvalitniť.

Pozorovania vyučovacích hodín (hospitácie)

Okrem pozorovania širších vzdelávacích aktivít a stretnutí vykonávajú hodnotitelia pozorovania priamo na vyučovacích hodinách, a to čo najmenej rušivým spôsobom. Hodnotitelia používajú hospitačný hárok na zaznamenávanie kvality učenia sa a vyučovania, pričom zachovávajú anonymitu konkrétneho učiteľa. Tieto záznamy uľahčujú následný dialóg s pedagógom a pomáhajú identifikovať celoškolské trendy v kvalite výučby.

Rozhovory

Členovia tímu vedú rozhovory s kľúčovými aktérmi (vedenie školy, pedagógovia, žiaci, rodičia). Rozhovory môžu prebiehať individuálne alebo formou skupinových diskusií (fokusové skupiny).

²⁵ GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION, DIRECTORATE FOR QUALITY AND STANDARDS IN EDUCATION. *Questionnaire for Parents/Guardians*. - *Whole School External Review 2022-2023*. [online]. 2023. [cit. 2026-02-03]. Dostupné na internete: <https://dqse.gov.mt/wp-content/uploads/2024/04/Questionnaire-for-Parents_Guardians-1.pdf> .

Dokumentácia

Okrem vlastného hodnotenia školy pred externým preskúmaním, ktorý vypracúva riaditeľ školy, hodnotitelia analyzujú:

- interné politiky školy,
- pracovné náplne členov školskej komunity,
- výsledky skúšok a testovaní,
- plán rozvoja školy.

Externý hodnotiaci tím využíva na analýzu zozbieraných údajov rôzne techniky, a to:

- Tematická analýza: Údaje z otvorených otázok dotazníkov, dokumentácie a úvodných rozhovorov sa triedia do tematických celkov.
- Kvantitatívna analýza: Výstupy z uzavretých otázok dotazníkov a výsledky skúšok sa spracovávajú do grafických znázornení.
- Objektivizácia cez rubriky: Počas návštevy používajú hodnotitelia hodnotiacu rubriku, ktorá zabezpečuje objektivitu pri posudzovaní kvality vyučovania.
- Identifikácia trendov: Grafické znázornenie výsledkov hospitácií pomáha tímu identifikovať vzorce správania v rámci celej školy.
- Triangulácia: Diskusie medzi členmi tímu sú kľúčové na analýzu a trianguláciu dôkazov zozbieraných všetkými nástrojmi. Rozhovory počas návštevy buď potvrdia, alebo vyvrátia predbežné línie skúmania.

Tabuľka č. 6 Distribúcia rolí a zodpovedností v procese externého hodnotenia škôl a školských zariadení v Maltskej republike

Oblasť	Úloha hodnotiaceho tímu	Úloha školskej komunity (vedenie, učitelia, rodičia)
Príprava a komunikácia	Vedúci tímu nadviaže kontakt s vedením školy, vysvetlí proces a logistiku.	Vedenie školy informuje zamestnancov, žiakov a rodičov o účele a priebehu hodnotenia.
Zber dát (Kvantitatívnych)	Distribuuje dotazníky a následne analyzuje ich výsledky (grafické spracovanie).	Zabezpečí čo najvyššiu účasť respondentov (rodičov, žiakov), aby boli dáta reprezentatívne.
Zber dát (Kvalitatívnych)	Realizuje hospitácie a rozhovory. Používa odborné rubriky na udržanie objektivity.	Pedagógovia umožnia vstup na hodiny. Zainteresovaní sa otvorene zúčastňujú rozhovorov.
Analýza a syntéza	Vykonáva viacdrojové overenie (trianguláciu) všetkých dôkazov a identifikuje trendy.	Poskytuje doplňujúce informácie a kontext, ktorý môže vysvetliť zistené skutočnosti.
Spätná väzba	Vypracuje návrh správy a vedie profesionálny dialóg o zisteniach s vedením školy.	Vedenie školy pripomienkuje návrh správy a následne ju využije ako podklad pre rozvoj školy.

Zdroj: GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION, DIRECTORATE FOR QUALITY AND STANDARDS IN EDUCATION. Handbook on the External Review and Compliance of Schools. [online]. 2023. [cit. 2026-02-03]. Dostupné na internete: <<https://dqse.gov.mt/wp-content/uploads/2024/08/ER-and-Compliance-Handbook.pdf>>, vlastné spracovanie.

Sekcia hodnotenia vzdelávania kladie vo svojich pracovných postupoch a najmä počas návštev veľký dôraz na **rozvojový prístup**. Presadzuje kultúru neustáleho zlepšovania a dôslednosti, ktorej cieľom sú vysoké štandardy a spravodlivý prístup k vzdelávaniu. Tento prístup sa prejavuje najmä počas odborných a konštruktívnych dialógov s pedagógmi a vedením školy.

Východisková situácia každého žiaka, pedagóga či školy je odlišná, zatiaľ čo cieľ – naplnenie spravodlivého nároku na kurikulárne vzdelanie – zostáva pre všetkých rovnaký, a teda cesty k dosiahnutiu tohto cieľa sú nevyhnutne rozmanité. Počas externých hodnotení tím vyzdvihuje a oceňuje systematické úsilie školy pri hľadaní a vytváraní rozmanitých ciest, ktoré si vzdelávací proces vyžaduje. Zároveň navrhuje konkrétne spôsoby, ako toto úsilie ďalej skvalitňovať, a to na úrovni jednotlivých tried, ako aj na úrovni školy ako celku.

Riaditeľ školy sa do procesu externého hodnotenia zapája predovšetkým prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

- Reflexia a odpočet pokroku: Riaditeľ je požiadaný, aby reflektoval a podal správu o pokroku školy vo vzťahu k vybraným alebo všetkým národným štandardom kvality.
- Odborný dialóg: Poskytuje svoje stanoviská, vysvetľuje prijaté rozhodnutia, objasňuje nejasnosti a poskytuje spätnú väzbu prostredníctvom profesionálneho dialógu s hodnotiteľmi.
- Koordinácia logistiky: Zabezpečuje plynulý priebeh procesu, čo zahŕňa poskytnutie potrebnej dokumentácie, distribúciu dotazníkov (ak je to relevantné) a organizáciu rozhovorov a stretnutí.
- Evalvácia procesu hodnotenia: Hodnotí samotný priebeh externého hodnotenia a poskytuje inšpektorom spätnú väzbu za účelom neustáleho skvalitňovania ich práce.
- Implementácia výsledkov: Vedie školu k tomu, aby čo najefektívnejšie využívala výsledky externého hodnotenia pre svoj ďalší a neustály rozvoj.

Efektívne externé hodnotenie nestojí na práci kontrolného orgánu, ale je výsledkom úzkej súčinnosti celej školskej komunity. Tento proces sa začína už u širšieho vedenia školy, ktoré do dialógu vnáša expertný pohľad na konkrétne zverené oblasti. Vedúci školskí zamestnanci nielenže pomáhajú technicky a logisticky zastrešiť priebeh návštevy, ale sú to práve oni, kto po odchode hodnotiteľov transformuje odporúčania zo správ do konkrétnych akčných plánov a následne monitoruje a zabezpečuje ich plnenie. Kľúčovým pilierom sú, prirodzene, **pedagógovia**, ktorých zapojenie mení charakter revízie z formálnej kontroly na cestu profesijného rastu. Ich participácia sa prelína celým procesom – od prvotného vyjadrenia názorov na klímu školy v dotazníkoch až po hĺbkové rozhovory o napĺňaní národných štandardov kvality. Najväčší prínos však prináša ich priama interakcia s hodnotiteľmi po hospitáciách. Tento odborný dialóg slúži ako bezpečný priestor na **sebareflexiu**, kde môžu učitelia konfrontovať svoju prax s externým pohľadom a hľadať cesty k jej ďalšiemu skvalitneniu.

Celkový obraz o škole by však nebol úplný bez hlasu **žiakov a ich rodičov**, ktorí do procesu vnášajú autentickú skúsenosť z prvej ruky. Kým dotazníky im umožňujú anonymne a slobodne zhodnotiť atmosféru a politiku školy, fokusové skupiny a priame otázky počas vyučovania idú hlbšie k jadru vzdelávania. Práve táto rozmanitosť perspektív umožňuje hodnotiacemu tímu uskutočniť dôsledné viacdrojové overenie dôkazov. Vďaka tomu výsledná správa nie je suchým opisom stavu, ale kolektívnym dielom, ktoré škola prijíma za svoje a ktoré sa stáva skutočným katalyzátorom jej ďalšieho rozvoja.

Všeobecný postup tvorby hodnotiacich dokumentov:

Dôležitým dokumentom, ktorý musí riaditeľ školy vyplniť a predložiť vedúcemu hodnotenia, je **správa o sebahodnotení školy**, v ktorej uvádza, ako dobre si škola vedie vzhľadom na národné štandardy kvality vo vzdelávaní. Jej súčasťou je vyplnený **formulár pre akčný plán** na riešenie požadovaných opatrení vyplývajúcich z predchádzajúceho hodnotenia. Tento formulár musí byť vyplnený za účasti pedagogického zboru. Musí obsahovať požadované opatrenia identifikované v správe o externom hodnotení, kroky, ktoré sa majú podniknúť na riešenie požadovaných opatrení, časový rámec pre každý jeden krok s termínom, dokedy má byť zrealizovaný, ako aj koordinátora pre každé opatrenie.

Keď sú pred návštevou školy tieto dokumenty a dotazníkové odpovede predložené, hodnotiaci tím začne analyzovať zhromaždené údaje. Vedúci hodnotiaceho tímu na základe analýzy vyšpecifikuje ciele a zameranie externého hodnotenia spolu s príslušným **časovým harmonogramom**, ktorý externý hodnotiaci tím dodržiava počas návštevy školy. Tento harmonogram zahŕňa pozorovania a rozhovory, ktoré by bolo potrebné uskutočniť so zainteresovanými stranami. Okrem toho vedúci hodnotiaceho tímu naplánuje aj súbor špecifických otázok, ktoré pomôžu tímu získať objektívny a komplexný obraz o škole. Deň alebo dva pred návštevou školy vedúci hodnotiaceho tímu informuje členov tímu o hlavných cieľoch a zameraní skúmania, ako aj o silných stránkach a výzvach, ktoré z dokumentov vyplývajú a ktoré bude potrebné triangulovať prostredníctvom pozorovaní, rozhovorov a dokumentácie.

Počas návštevy školy vykonáva hodnotiaci tím rozhovory so vzorkami zainteresovaných strán a pozorovania, vrátane pozorovaní z vyučovania. Členovia tímu medzi sebou pravidelne diskutujú o výsledkoch svojich pozorovaní a rozhovorov, aby získali jasnejší obraz o škole. Na konci návštevy, ktorá môže trvať od jedného dňa (v jednodňovom alebo následnom hodnotení) až po päť dní (v rámci komplexného hodnotenia školy), vedúci identifikuje silné stránky školy a oblasti na zlepšenie na základe triangulácie dôkazov. Tieto výsledky odrážajú, alebo neodrážajú, národné štandardy kvality a príslušné kritériá úspechu. Vedúci hodnotiaceho tímu zdieľa hlavné výsledky externého hodnotenia s vedením školy.

Po návšteve školy hodnotiaci tím pripravuje **správu na základe výsledkov**, ktoré boli na konci návštevy prediskutované s vedením školy. Keď je návrh správy skontrolovaný vedením riaditeľstva pre kvalitu (zástupcom riaditeľa a riaditeľom), je návrh správy zaslaný riaditeľovi školy na spätnú väzbu. Vedúci hodnotiaceho tímu zohľadňuje spätnú väzbu od riaditeľa školy a **finalizuje správu**, ktorá zahŕňa školský kontext, zistenia, oblasti silných stránok a potrebné opatrenia. Správa je zasielaná e-mailom riaditeľovi školy a zriaďovateľskému orgánu. **Hoci škola môže zverejniť externú hodnotiacu správu, riaditeľstvo pre kvalitu tieto správy nezverejňuje.** Riaditeľstvo pre kvalitu taktiež zasiela riaditeľovi školy e-mailom **súhrnnú správu**, ktorá obsahuje oblasti silných stránok a potrebné opatrenia na zlepšenie. Riaditeľ školy je povinný rozšíriť medzi pedagógmi a rodičmi buď celú správu, alebo súhrnnú správu. Očakáva sa, že škola vypracuje akčné plány na riešenie požadovaných opatrení uvedených v správe. Následne zorganizuje riaditeľstvo pre kvalitu **stretnutie s riaditeľom a vedením školy**, aby prediskutovali, ako škola plánuje alebo začala riešiť požadované opatrenia na zlepšenie. Počas tohto stretnutia, ktoré sa zvyčajne koná **približne dva mesiace po návšteve školy**, riaditeľ riaditeľstva pre kvalitu a vedúci hodnotiaceho tímu neformálne zhodnotia akčné plány a môžu dať vedúcemu školy návrhy na zlepšenie.

V nasledujúcom školskom roku riaditeľstvo pre kvalitu skontroluje školu, aby zhodnotilo, ako dobre riešila požadované opatrenia. Ak počas návštevy riaditeľstvo pre kvalitu zistí, že sa škole podarilo úspešne riešiť požadované opatrenia, ďalšie hodnotenie školy sa uskutoční na základe štandardných podnetov (spúšťačov). Naopak, ak sa škole dostatočne nepodarilo riešiť požadované opatrenia, vykoná riaditeľstvo pre kvalitu ďalšie externé hodnotenie v nasledujúcom školskom roku.

JEDNODŇOVÉ HODNOTENIE (angl.: *ONE DAY REVIEW*)

Cieľom tohto modelu externého hodnotenia je **zhodnotiť vnútorné mechanizmy zabezpečovania kvality školy**. Evalvácia vyplývajúca zjednodňového hodnotenia má za cieľ poskytnúť riaditeľovi školy a príslušným orgánom adresnú a formatívnu spätnú väzbu k aplikácii štandardov vo vzdelávaní vydaných ministerstvom školstva. Zároveň slúži ako metodické usmernenie pre školu v jej úsilí o dosiahnutie excelentnosti. Tento model zároveň umožňuje riaditeľstvu pre kvalitu získať rýchly prehľad (snímku) o pokroku školy v kľúčových oblastiach, ako aj o akýchkoľvek iných dôležitých skutočnostiach, ktoré vyplynú počas výkonu kontroly. Riaditeľstvo pre kvalitu sa sústreďuje na tri konkrétne oblasti, a to:

- vnútorné hodnotenie a plánovanie rozvoja školy: Ako škola sama seba monitoruje a ako plánuje zlepšenia.

- učenie sa a vyučovanie: Kvalita práce priamo v triedach.
- formatívne hodnotenie: Ako učitelia pracujú s priebežnou spätnou väzbou. Výsledkom je formatívna spätná väzba, ktorá má riaditeľa a pedagógov usmerniť na ich ceste k excelentnosti.

Výber školy a príprava:

- Spúšťače: Škola je vybraná, ak od posledného hodnotenia uplynuli aspoň dva školské roky. Konečný výber je v kompetencii riaditeľa riaditeľstva pre kvalitu.
- Príprava: Keďže ide o neohlásenú návštevu, škola nerobí žiadnu špeciálnu prípravu. Riaditeľ školy len poskytne aktuálny plán rozvoja školy, rozvrhy pedagógov a dokumenty o vnútornom hodnotení. Kvôli logistike školy posielajú riaditeľstvu pre kvalitu každý štvrtok kalendár podujatí, aby inšpekcia neprišla napr. počas školského výletu.

Priebeh a metodika:

Väčšinou sa návšteva stihne za jeden deň, vo výnimočných prípadoch sa proces predĺži na druhý deň, aby sa zabezpečila férovosť a dostatok dôkazov. Tím inšpektorov (počet závisí od veľkosti školy) sa opiera o viaczdrojové overovanie (trianguláciu) údajov z nasledovných zdrojov:

- individuálne alebo skupinové rozhovory,
- pozorovania na vyučovacích hodinách,
- analýza dokumentácie (hlavne plánu rozvoja školy).

Výstupy a následné kroky:

- Záznam o výsledkoch (angl.: *Record of Outcomes*): Na konci dňa hodnotiaci tím informuje vedenie školy o hlavných zisteniach (silné stránky a oblasti na zlepšenie). Tento dokument obsahuje aj odporúčania, ako postupovať ďalej.
- Zdieľanie: Riaditeľ školy musí dokument zdieľať s učiteľmi. Zdieľanie s rodičmi je na jeho uvážení (po konzultácii so zriaďovateľom).
- Následné stretnutie: O jeden až tri mesiace po návšteve nasleduje opätovné stretnutie. Tu sa diskutuje o tom, aké kroky škola už podnikla alebo plánuje podniknúť v reakcii na odporúčania.

Tento model neslúži na komplexnú analýzu celej školy, ale funguje ako rýchla snímka (angl.: *snapshot*) zameraný na kľúčové procesy. Po ukončení hospitačnej a analytickej činnosti hodnotiaci tím bezodkladne informuje užšie vedenie školy o hlavných záveroch návštevy. Tieto zistenia sumarizujú kľúčové silné stránky inštitúcie, ale zároveň pomenúvajú oblasti vyžadujúce zlepšenie, najmä v súvislosti s vnútorným systémom kvality, plánovaním rozvoja a samotným procesom výučby. Ak hodnotiaci tím počas dňa identifikuje iné závažné skutočnosti, zahrnie ich už do ústneho hodnotenia. Všetky kľúčové zistenia následne vedúci hodnotiaceho tímu formalizuje v zázname o výsledkoch. Tento výstup nie je len pasívnym súpisom faktov, ale obsahuje aj konkrétne návrhy a odporúčania pre ďalšie smerovanie školy. Dokument sa oficiálne zasiela riaditeľovi školy, vedúcemu sieť škôl a zriaďovateľským orgánom. Riaditeľ má povinnosť oboznámiť s obsahom tohto záznamu v celom rozsahu všetkých pedagogických zamestnancov. Rozhodnutie o tom, či budú výsledky zdieľané aj s rodičmi alebo širšou komunitou, ostáva v kompetencii riaditeľa školy, ktorý tento krok spravidla konzultuje s vedením siete škôl.

Je dôležité zdôrazniť, že **tento typ hodnotenia nie je určený na hĺbkovú analýzu a jeho výsledky nemajú priamy vplyv na licenciu školy**. Jeho primárnym cieľom je poskytnúť školskej komunite priestor na odbornú reflexiu vlastných postupov a prijať také opatrenia, ktoré povedú k trvalému zvyšovaniu kvality. Celý proces sa formálne završuje následným stretnutím, ktoré vedúci hodnotenia naplánuje v časovom horizonte jedného až troch mesiacov po návšteve školy. Toto stretnutie vytvára expertnú platformu na diskusiu o efektívnosti prijatých opatrení, ktoré škola v reakcii na odporúčania zaviedla do praxe. Výstupy z tohto dialógu, spolu so samotnými výsledkami hodnotenia, sú rozhodujúcimi faktormi pri určovaní periodicity a modelu nasledujúcej externej kontroly.

KOMPLEXNÉ HODNOTENIE ŠKOLY (angl.: *WHOLE SCHOOL REVIEW*)

Ide o najhlbší a najrozsiahlejší model, ktorý skenuje školu vo **všetkých** jej **dimenziách**. Cieľom je poskytnúť komplexný pohľad na to, ako škola naplňa národné štandardy kvality v troch pilieroch, a to:

- vedenie školy a manažment,
- učenie sa a vyučovanie,
- klíma (étos) školy.

Kľúčové rozdiely oproti modelu jednodňového hodnotenia:

- **Rozsah:** Tento model hodnotenia dôsledne skúma, ako sú dodržiavané **všetky národné štandardy kvality** a následne predkladá zistenia a odporúčania týkajúce sa školskej praxe. Úlohou komplexného externého hodnotenia školy je prispieť k celkovému zvyšovaniu kvality výchovno-vzdelávacieho procesu v posudzovanej inštitúcii. Kým jednodňový model bola rýchla snímka, komplexné hodnotenie školy je hĺbková analýza. Počet členov tímu nie je fixne stanovený, jeho veľkosť sa prispôsobuje veľkosti (rozlohe a rozmiestneniu) školy a celkovému počtu žiakov a zamestnancov, aby sa zabezpečilo objektívne a reprezentatívne posúdenie všetkých aspektov školskej činnosti.
- **Ohlásenie:** Tento model je vopred ohlásený, aby sa škola mohla metodicky pripraviť. Škola môže podstúpiť komplexné hodnotenie na základe jedného z možných spúšťačích podnetov pre tento model, vrátane obdobia viac ako dvoch rokov od ostatného externého hodnotenia. Konečný výber škôl pre tento model je na uvážení riaditeľa riaditeľstva pre kvalitu. O plánovanom termíne externého hodnotenia je škola informovaná so **šestťždňovým predstihom**.
- **Časový rámec:** Hodnotenie trvá niekoľko dní (zvyčajne tri až päť dní) v závislosti od veľkosti školy.
- **Kľúčová dokumentácia:** Sebahodnotenie školy pred externým preskúmaním vypracúva riaditeľ školy. Analyzuje aktuálnu úroveň školy vo vzťahu k národným štandardom kvality. Súčasne s tým riaditeľ školy zabezpečí distribúciu štandardizovaných dotazníkov určených pre žiakov, rodičov a pedagogických zamestnancov.

Proces a metodika:

Škola je informovaná šesť týždňov pred uskutočnením externej hodnotiacej návštevy. Zástupca riaditeľa riaditeľstva pre kvalitu (ministerstvo školstva) sa stretne s riaditeľom školy a požiada ho, aby pripravil špecifickú dokumentáciu, ktorá sa má zaslť vedúcemu hodnotiaceho tímu do troch týždňov. Dôležitou súčasťou tejto dokumentácie je **sebahodnotenie školy pred externým hodnotením**, ktoré je reflexívnym dokumentom. Zostavuje ho riaditeľ školy o tom, aké výsledky dosahuje škola v súvislosti s národnými štandardmi kvality. Zástupca riaditeľa riaditeľstva pre kvalitu tiež požiada riaditeľa školy, aby distribuoval štandardizované dotazníky pred externým hodnotením žiakom, rodičom a pedagógom. Počas externého hodnotenia môžu byť pedagógovia požiadaní o zdieľanie svojej plánovacej dokumentácie, buď v tlačenej alebo elektronickej podobe, ak je to potrebné. Nie je potrebná žiadna ďalšia príprava nad rámec toho, čo sa od pedagógov bežne očakáva. Počas celého procesu sa udržiava pravidelná komunikácia medzi školou a vedúcim hodnotiaceho tímu.

Hodnotiaci tím má k dispozícii trojtýždňové obdobie pred samotnou návštevou školy na hĺbkovú analýzu dokumentácie poskytnutej riaditeľom, ako aj na vyhodnotenie výsledkov dotazníkového prieskumu.

Hodnotiaci tím tu využíva širokú škálu nástrojov, a to:

- hromadné dotazníky pre rodičov, žiakov a učiteľov (distribuované týždne vopred),
- fokusové skupiny a individuálne rozhovory so všetkými skupinami zainteresovaných osôb,
- hospitácie na vyučovacích hodinách naprieč všetkými ročníkmi a predmetmi,
- trianguláciu dát, ktorá v tomto prípade slúži na vypracovanie podrobnej hodnotiacej správy.

Hodnotitelia na požiadanie poskytujú pedagógom **bezprostrednú ústnu spätnú väzbu** po skončení hospitácie na vyučovacej hodine, čo priamo prispieva k ich profesijnému rastu. V posledný deň návštevy

v škole absolvuje hodnotiaci tím záverečné stretnutie s užším vedením školy, kde prezentuje hlavné závery v každom z troch kľúčových pilierov národných štandardov kvality.

CIELÉNÉ HODNOTENIE (angl.: *FOCUSED REVIEW*)

Na rozdiel od komplexného hodnotenia sa tento model nesnaží obsiahnuť všetko, ale ide do hĺbky v jednej **konkrétnej oblasti**, ktorá bola identifikovaná ako kľúčová pre ďalší rozvoj školy. Hlavným cieľom je poskytnúť škole intenzívnu spätnú väzbu a podporu tam, kde:

- predchádzajúce externé hodnotenia ukázali potrebu zlepšenia,
- škola sama identifikovala slabé miesto vo svojom vlastnom hodnotení,
- nastala významná systémová zmena, ktorá si vyžaduje preverenie v praxi.

Kľúčové aspekty modelu:

- **Zameranie:** Hodnotia sa len vybrané štandardy kvality, napr. len oblasť vedenia školy. Riaditeľstvo pre kvalitu vopred oznamuje riaditeľovi školy zámer vykonať cielené hodnotenie, a to **s päťtýždňovým predstihom**. Súčasne s týmto oznámením špecifikuje presný postup a konkrétne národné štandardy kvality, na ktoré sa kontrola zameria. Úlohou riaditeľa školy je následne informovať pedagógov, žiakov a rodičov o účele a štruktúre tohto hodnotenia. V lehote troch týždňov pred začiatkom hodnotenia pripraví vedenie školy špecifickú dokumentáciu pre potreby hodnotiaceho tímu. Kľúčovým prvkom týchto podkladov je **sebahodnotenie školy pred externým hodnotením**, čo je reflektívna analýza vypracovaná riaditeľom školy. Táto analýza sa sústreďuje výhradne na výkon školy vo vzťahu k vybraným štandardom kvality. Riaditeľ školy zároveň zabezpečí distribúciu dotazníkov medzi zainteresované strany, pričom ich obsah je prispôbený konkrétnemu zameraniu danej kontroly.
- **Flexibilita:** Dĺžka návštevy a veľkosť tímu sa prispôsobujú náročnosti vybranej témy. Hodnotiaci tím má k dispozícii tri týždne pred samotnou návštevou školy na to, aby analyzoval dokumentáciu poskytnutú riaditeľom školy, ako aj výsledky dotazníkov vyplnených pred začiatkom hodnotenia. Tento čas umožňuje tímu identifikovať línie skúmania (angl.: *lines of enquiry*), ktoré budú mať počas návštevy prioritu. Samotná návšteva v škole potom trvá dva až tri dni.
- **Metodika:** Hoci je rozsah hodnotenia užší, nástroje zostávajú rovnaké, a to rozhovory, pozorovania a analýza dokumentov, všetko prepojené cez viacdrojové overovanie (trianguláciu).
- **Výstupy:** Cielená hodnotiacia správa, ktorá obsahuje detailnú analýzu danej oblasti, identifikuje silné stránky a formuluje konkrétne odporúčania pre ďalší postup. Po ukončení evalvácie hodnotiaci tím informuje užšie vedenie školy o hlavných záveroch v rámci každého z preverovaných národných štandardov kvality. Vedúci tímu tieto závery následne spracuje do oficiálnej hodnotiacej správy. Jej cieľom je poskytnúť riaditeľovi školy, školskej komunite a vzdelávacím orgánom formatívnu spätnú väzbu o výkone alebo pokroku školy v sledovaných oblastiach. Správa slúži ako podklad na odbornú reflexiu a následné vypracovanie akčného plánu, ktorý vedie k zlepšeniu školy.

Implementácia a následné kroky:

- **Akčný plán:** Po obdržaní správy vedenie školy (v spolupráci s pedagógmi) vypracuje akčný plán založený na princípe **SMART** (ciele, ktoré sú konkrétne, merateľné, dosiahnuteľné, relevantné a časovo ohraničené). Tento plán slúži na adresovanie odporúčaní uvedených v správe.
- **Následné stretnutie:** Vedúci hodnotiaceho tímu naplánuje pracovné stretnutie s vedením školy v lehote do šiestich týždňov od ukončenia hodnotenia. Na tomto stretnutí riaditeľ školy objasní spôsob, akým inštitúcia plánuje implementovať prijaté odporúčania. Výsledky cieleného externého hodnotenia a závery z následného stretnutia patria medzi kľúčové faktory, ktoré určujú výber a metodiku nasledujúceho modelu hodnotenia pre danú školu.

TEMATICKÉ HODNOTENIE (angl.: *THEMATIC REVIEW*)

Hlavným cieľom tematického hodnotenia je poskytovať tvorcom politik relevantné informácie o aktuálnej situácii vo vzdelávacích inštitúciách v súvislosti s národnými prioritami a výsledkami implementácie prijatých opatrení. Tento model zároveň indikuje potenciálne možnosti ďalšieho smerovania maltského vzdelávania. Ide o model vo svojej podstate **orientovaný na výskum, ktorý je priamo prepojený s národnou vzdelávacou agendou**. Jeho cieľom nie je len zhodnotiť jednotlivé školy, ale predovšetkým identifikovať trendy, osvedčené postupy a systémové výzvy.

Okrem systémovej úrovne slúži tematické hodnotenie aj na poskytovanie konštruktívnej spätnej väzby jednotlivým školám o ich pokroku v rámci skúmanej témy. Je však dôležité poznamenať, že kým školy dostávajú informácie o svojom výkone, **tvorcovia politik dostávajú súhrnnú tematickú správu**. Táto správa sumarizuje všetky zistenia zozbierané počas celého cyklu hodnotenia naprieč viacerými inštitúciami, vychádzajúc zo správ o jednotlivých školách.

Rozsah hodnotenia a metodika výberu škôl:

V závislosti od konkrétnej skúmanej oblasti sa tematické hodnotenie môže realizovať v rôznom rozsahu a na rôznych úrovniach systému vzdelávania. Podľa potreby sa uskutočňuje:

- v jednom alebo viacerých sektoroch (štátne, cirkevné, ostatné školy),
- naprieč všetkými stupňami vzdelávania, ktoré spadajú do kompetencie riaditeľstva pre kvalitu (predprimárne, primárne, nižšie stredné a stredoškolské vzdelávanie), alebo len na vybraných stupňoch vzdelávania, resp. v konkrétnom ročníku,
- výber škôl prebieha metódou **stratifikovaného náhodného výberu**. Tento prístup sa volí s cieľom zabezpečiť, aby bola výsledná vzorka čo najreprezentatívnejšia a objektívne odrážala stav v celom systéme vzdelávania. Riaditeľstvo pre kvalitu vopred informuje všetky zainteresované strany o týchto rozhodnutiach ešte pred samotným spustením tematického hodnotenia.

Hlavné charakteristiky:

- **Zameranie:** Skúma sa konkrétna téma definovaná národnými prioritami (napr. úroveň gramotnosti, inkluzívne vzdelávanie či využívanie digitálnych technológií).
- **Výber témy:** Sekcia hodnotenia vzdelávania určí tému na základe priorit ministerstva školstva alebo analytických zistení.
- **Rozsah:** Hodnotenie prebieha na vzorke škôl, ktoré reprezentujú rôzne kontexty v rámci systému vzdelávania.
- **Prínosy:** Výsledkom nie je len individuálna spätná väzba pre školu, ale najmä **súhrnná tematická správa**, ktorá slúži ministerstvu a tvorcom politik na nastavenie lepších systémových zmien.
- **Zber dát:** Používajú sa dotazníky, rozhovory s kľúčovými koordinátormi danej témy v školách a cielené pozorovania vyučovacích hodín.
- **Výstupy:** Škola dostane krátku správu o zisteniach (angl.: *Record of Outcomes*), zatiaľ čo širšia verejnosť dostane súhrnnú správu s odporúčaniami pre celú republiku.

Priebeh a logistika

Tematické hodnotenia metodicky vychádzajú z modelu cieleného hodnotenia. Samotný výkon kontroly zameranej na konkrétnu tému realizuje tím zložený z odborných pracovníkov riaditeľstva (inšpektorov), ktorých v prípade potreby dopĺňajú externí experti na danú problematiku.

Počet členov tímu sa mení v závislosti od veľkosti vzdelávacej inštitúcie, aby bolo zabezpečené dôkladné pokrytie témy. Jeden z pracovníkov riaditeľstva pre kvalitu vždy zastáva rolu vedúceho hodnotiaceho tímu a zodpovedá za koordináciu celého procesu. Riaditeľstvo pre kvalitu vopred požiada vybrané školy o sprístupnenie **existujúcich informácií a dokumentácie**, ktoré priamo súvisia so zameraním daného tematického hodnotenia. V takýchto prípadoch je školám poskytnutý primeraný časový rámec na zhromaždenie a odovzdanie týchto podkladov.

Zároveň riaditeľstvo vyvíja vlastné výskumné nástroje potrebné na zber a analýzu nových údajov. Úlohou vzdelávacích inštitúcií v tomto procese je najmä súčinnosť a vytvorenie vhodných podmienok na efektívny zber dát, čo umožňuje hodnotiacemu tímu získať relevantné podklady pre systémové závery.

Hodnotiaci tím sa v zásade usiluje o zapojenie všetkých relevantných zainteresovaných strán a využíva kombináciu viacerých výskumných metód. Tento prístup je kľúčový na zabezpečenie vysokej miery validity a spoľahlivosti získaných zistení.

Rozhodnutia o konkrétnych metódach a okruhu respondentov sa prijímajú už vo fáze plánovania, pričom sa zvyčajne vychádza z odporúčaní expertov na danú problematiku. Tým sa zabezpečí, že zozbierané údaje budú mať potrebnú výpovednú hodnotu pre následné systémové odporúčania a tvorbu vzdelávacích politík.

Dôležitou súčasťou tematického hodnotenia, ak zahŕňa aj hospitácie na vyučovacích hodinách, je poskytovanie ústnej **spätnej väzby** pedagógom priamo v triedach. Táto reflexia sa zameriava na ich pedagogickú prax a slúži ako nástroj ich profesijného rozvoja. Na konci každej návštevy hodnotiaci tím taktiež ústne oboznámi vedenie školy s kľúčovými zisteniami, ktoré sa zaznamenajú a neskôr zašlú riaditeľovi školy.

Po ukončení tematického hodnotenia vo všetkých vybraných školách riaditeľstvo pre kvalitu vypracuje **súhrnnú tematickú správu** založenú na hĺbkovej analýze zozbieraných údajov pre tvorcov politík. Keďže primárnym cieľom dokumentu je ovplyvňovať strategické rozhodovanie a usmerňovať kroky v školstve, jeho súčasťou je súbor odporúčaní na systémovej úrovni. Pri spracovaní správy sa striktnie dbá na zachovanie **dôvernosti** a anonymity údajov, dokument neobsahuje žiadne informácie, ktoré by umožnili identifikáciu konkrétneho učiteľa, člena vedenia alebo konkrétnej vzdelávacej inštitúcie.

NÁSLEDNÉ HODNOTENIE (angl.: *FOLLOW-UP REVIEW*)

Tento model hodnotenia kvality sa zameriava na monitorovanie pokroku školy v reakcii na odporúčania uvedené v predchádzajúcej správe (či už z komplexného alebo cieleného hodnotenia). Hlavným cieľom následného hodnotenia je validácia predchádzajúceho preskúmania a **posúdenie miery pokroku**, ktorý škola dosiahla v identifikovaných oblastiach vyžadujúcich zlepšenie. Tento model využíva riaditeľstvo pre kvalitu na to, aby oficiálne uzavrelo (alebo v prípade potreby predĺžilo) proces externého hodnotenia, ktorý bol pôvodne realizovaný. Slúži teda ako **kontrolný mechanizmus**, ktorý overuje, či prijaté odporúčania nezostali len na papieri, ale premietli sa do reálnej školskej praxe. Pointou je zabezpečiť kontinuitu zlepšovania, pričom inšpekcia následným hodnotením overuje:

- nakoľko efektívne škola implementovala akčný plán,
- aký vplyv mali tieto zmeny na kvalitu učenia sa a vyučovania,
- či škola potrebuje ďalšiu podporu alebo usmernenie.

Zvyčajne sa následné hodnotenie koná po uplynutí stanoveného obdobia, napr. 12 až 24 mesiacov od pôvodnej kontroly. Hodnotenie má zvyčajne priebeh do **jedného dňa**. Výber škôl, ktoré budú hodnotené prostredníctvom modelu následného externého hodnotenia, je založený na jednom spúšťači, a to na výsledkoch predchádzajúcej správy o komplexnom alebo cielenom hodnotení. Konečný výber škôl pre tento model je na uvážení riaditeľa riaditeľstva pre kvalitu. Následné hodnotenie vedie zástupca riaditeľa alebo vedúci tímu, ktorý zodpovedal za predchádzajúce hodnotenie v danej škole.

V záujme zabezpečenia **kontinuity** a hĺbkovej znalosti kontextu školy sú do tímu zvyčajne nominovaní tí istí pracovníci, ktorí boli členmi pôvodného hodnotiaceho tímu počas komplexného alebo cieleného hodnotenia. Tento prístup umožňuje efektívnejšie posúdiť mieru zlepšenia, keďže hodnotitelia sú už oboznámení s východiskovým stavom a špecifickými výzvami danej inštitúcie.

Tím sa sústreďuje výhradne na tie oblasti, ktoré boli v predchádzajúcej správe označené ako oblasti na zlepšenie. Škola sa na toto externé hodnotenie pripravuje systematickým **plnením opatrení**, ktoré boli definované v správe z predchádzajúceho hodnotenia. Kľúčovým nástrojom na dosiahnutie tohto cieľa je

akčný plán školy vypracovaný po hodnotení. Školy sú motivované k aktívnej implementácii tohto plánu, pričom sa očakáva jeho priebežná revízia a aktualizácia podľa potreby. Flexibilita v pláne umožňuje škole čo najefektívnejšie reagovať na odporúčania a zabezpečiť reálny posun v kvalite vzdelávacieho procesu.

Hodnotitelia hľadajú konkrétne dôkazy o zmene, inšpektor chce vidieť napr. nové hárky na sledovanie pokroku žiakov a ich reálne využitie v praxi. Následná hodnotiacia správa jasne povie, či škola urobila dostatočný, čiastočný alebo minimálny pokrok. Ak je pokrok nedostatočný, môže to spustiť ďalšie podporné mechanizmy zo strany vzdelávacích autorít.

2.5 Oblasti/kritériá hodnotenia kvality škôl a školských zariadení (okrem VŠ)

2.5.1 Oblasti/kritériá hodnotenia kvality pre vzdelávanie osôb vo veku do troch rokov

Štandardy vo vzdelávaní vymedzujú **jasné a merateľné ciele**, ktoré konkretizujú, čo sa rozumie pod kvalitným vzdelávaním. Pre školy zároveň slúžia ako **orientačný bod** pri internom hodnotení a pri **plánovaní, implementácii a monitorovaní** plánov rozvoja školy. Keďže maltské vzdelávanie smeruje k **personálne orientovanému prístupu**, štandardy sa zameriavajú predovšetkým na kvalitu vzdelávacej skúsenosti jednotlivca a na podporu jeho celostného rozvoja.

Národné štandardy pre vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve (0 až 3 roky)²⁶ sú usporiadané do **dvoch vzájomne previazaných oblastí kvality**.

- **Prvá oblasť sa sústreďuje na štrukturálne predpoklady prostredia** (personálne, priestorové, bezpečnostné a prevádzkové náležitosti), druhá oblasť sleduje **procesy učenia a starostlivosti** (pedagogika, interakcie, partnerstvo s rodičmi). Uvedený rámec kvality vytvára integrovanú predstavu o tom, ako má vyzeráť kvalitná starostlivosť a vzdelávanie v ranom detstve. Štandardy v oblasti kvality vzdelávacieho prostredia sa sústreďujú na to, aby každý jeden prvok prevádzky – od personálneho zabezpečenia až po fyzické prostredie – vytváral bezpečný, stabilný a dôveryhodný základ pre učenie a rozvoj dieťaťa. Štrukturálna kvalita má v tejto vekovej kategórii mimoriadny význam, keďže **deti vo veku 0 až 3 rokov sú vo vývinovo najcitlivejšom** období a potrebujú prostredie, ktoré je pre nich zdravotne bezpečné, organizačne predvídateľné a emocionálne stabilné. Manažér aj všetci členovia tímu musia spĺňať jasne definované kvalifikačné a osobnostné predpoklady. Centrum má fungovať ako odborné pracovisko, ktoré sa opiera o legislatívne štandardy, pravidlá hygieny a bezpečnosti, ako aj o etické princípy starostlivosti o najmladšie deti. Zároveň sa zdôrazňuje význam vhodných priestorov, efektívnej organizácie, pravidelnej údržby a prísnych bezpečnostných mechanizmov, aby sa minimalizovali riziká úrazov a zabezpečila sa pohoda detí v každodennej praxi.
- **Druhá oblasť – kvalita učenia a starostlivosti – predstavuje procesnú časť systému**, teda to, čo deti skutočne zažívajú každý deň. Zahŕňa pedagogické vedenie, kvalitu interakcií, inkluzívnosť prostredia, spôsob plánovania učenia a fungovanie vzťahov. Učenie sa v ranom detstve sa chápe ako prirodzený proces prebiehajúci najmä prostredníctvom hry, zvedavosti a sociálnych interakcií. Vychovávatelia sú zodpovední za to, aby vytvárali prostredie reagujúce na individuálne potreby detí, podporovali ich samostatnosť, emocionálnu istotu, jazykový rozvoj i schopnosť nadväzovať vzťahy. Zvlášť dôležité je tzv. rezponzívne správanie dospelého – **schopnosť adekvátne reagovať na signály dieťaťa** a poskytovať mu podnetnú, ale zároveň bezpečnú podporu. Prirodzenou súčasťou tejto oblasti je aj úzka spolupráca s rodičmi, ktorí zostávajú kľúčovými partnermi v procese učenia sa, adaptácie a celkového rozvoja dieťaťa. Kvalitné centrum je preto miestom, kde sa starostlivosť a vzdelávanie prepájajú v každodenných

²⁶ GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION. *National Standards for Early Childhood Education and Care Services (0-3 years)*. [online]. 2021. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://parlament.mt/media/126968/dok-19.pdf>> .

činnostiach – od rutín a hygieny po hru, komunikáciu, uspávanie či prechodové situácie – a kde deti zažívajú konzistentný pocit bezpečia, prijatia a podpory.

Takto vybudovaný duálny rámec kvality umožňuje, aby rané vzdelávanie a starostlivosť neboli len splnením prevádzkových povinností, ale najmä systematicky riadeným procesom, v ktorom má každé dieťa možnosť napredovať v harmonickom a podporujúcom prostredí. Každý štandard plní svoj účel a v podobe **navzájom prepojených oblastí** vytvára komplexný obraz toho, čo znamená kvalitná služba pre deti, a to: bezpečné podmienky, odborný a reflektívny personál, zmysluplné učenie prepojené s hrou, stabilné vzťahy, úzka spolupráca s rodinou a rešpektovanie individuálnych potrieb každého dieťaťa.

Štandardy kvality pre vzdelávanie v ranom detstve predstavujú nevyhnutnú súčasť zabezpečovania kvality vo vzdelávaní. Ich úlohou je usmerňovať systém tak, aby sa opierať o spoločný rámec jasných, konkrétnych a merateľných cieľov. Vzdelávanie založené na štandardoch zohráva kľúčovú úlohu pri dosahovaní strategických cieľov, ktoré si maltské školstvo stanovilo na úrovni jednotlivca, školy aj celého sektora.

Prvá skupina štandardov pre vzdelávanie v ranom detstve sa týka **vedenia a manažmentu školy**. Kritériá úspechu zdôrazňujú potrebu spoločnej vízie, ktorú vedenie školy formuluje a zdieľa s rôznymi zainteresovanými stranami. Škola má fungovať ako **profesionálna učebná komunita**, v ktorej sa spolupráca, dialóg a zdieľanie dobrej praxe stávajú prirodzenou súčasťou kultúry organizácie.

Druhá skupina štandardov sa sústreďuje na **učenie a vyučovanie**. V centre pozornosti stojí zabezpečenie nároku každého dieťaťa na kvalitné vzdelávanie v súlade s národným kurikulárnym rámcom (tzv. *learner entitlement*). Štandardy opisujú, čo má byť prítomné v pedagogickej praxi, aby škola skutočne napĺňala potreby všetkých detí, podporovala ich motiváciu, angažovanosť a rozvojové schopnosti.

Tretia skupina štandardov sa týka **celkovej klímy (étosu) školy** – teda hodnotovej, sociálnej a kultúrnej klímy, ktorá vytvára podmienky pre bezpečné, inkluzívne a podporné vzdelávacie prostredie. Dôležitú úlohu zohráva aj **zapojenie rodičov**, ktorí majú byť aktívnymi partnermi v živote školy. Štandardy zdôrazňujú význam pozitívnych vzťahov, kultúry rešpektu a pocitu spolupatričnosti celej školskej komunity.

Celoštátne, právne ukotvené štandardy slúžia ako **jasný orientačný bod** pri realizácii interného hodnotenia, ako aj pri plánovaní, implementácii a monitorovaní plánov rozvoja. Ich úlohou je posilniť **schopnosť centra starostlivosti o deti zlepšovať sa** prostredníctvom systematického, dátami podloženého a transparentného plánovania, ktoré reflektuje potreby detí a celkovej školskej komunity. Dobro nastavený vnútorný systém kvality tak vytvára predpoklady na to, aby školy dokázali reagovať na výzvy, identifikovať prioritné oblasti rozvoja a prijímať rozhodnutia založené na dôkazoch.

Podrobnejšia charakteristika **štandardov kvality pre vzdelávanie osôb vo veku 0 až 3 rokov** je nasledovná:

1. Kvalita vzdelávacieho prostredia

Štandard 1.1 – Spôsobilosť a kompetencie manažéra a členov tímu

Centrum riadi riaditeľ (manažér) so zodpovednosťou za každodenné fungovanie, interné hodnotenie kvality a bezpečnosť. Riaditeľ aj pedagogický personál spĺňajú vekové, kvalifikačné a jazykové požiadavky, povinné kurzy (prvá pomoc, manipulácia s potravinami) a preukázateľnú prax primeranú vykonávaným úlohám. Jasne sú vymedzené zodpovednosti, proces adaptácie nových zamestnancov a kontinuálny profesijný rozvoj.

Indikátory kvality:

- Riaditeľ centra starostlivosti o deti spĺňa požiadavky na vek, kvalifikáciu, pracovné skúsenosti, referencie.

- Vychovávateľa spĺňajú požiadavky na vek, kvalifikáciu, referencie.
- Asistenti vychovávateľa spĺňajú požiadavky na vek, kvalifikáciu, referencie.
- Administratívni pracovníci spĺňajú požiadavky na vek, kvalifikáciu, referencie.
- Pomocní pracovníci spĺňajú požiadavky na vek, kvalifikáciu, referencie.
- Stážisti v oblasti starostlivosti o deti sú pod dohľadom určeného kvalifikovaného personálu.
- V neprítomnosti riaditeľa pôsobí jeden z vychovávateľov ako referenčná osoba pre prípad núdze a monitoruje dodržiavanie noriem v rámci poskytovania nočných služieb.

Štandard 1.2 – Ochrana maloletých – preverenie bezúhonnosti

Všetci zamestnanci a osoby pracujúce s deťmi v centre majú platné preverenie podľa zákona o ochrane maloletých, obnovované v predpísaných lehotách, centrum má nastavené postupy na ich evidenciu a kontrolu.

Indikátory kvality:

- Riaditeľ, vychovávateľa aj všetci zamestnanci (vrátane externých a pomocných pracovníkov) majú platnú previerku podľa zákona o ochrane maloletých.
- Previerky podľa zákona o ochrane maloletých sa obnovujú každoročne.

Štandard 1.3 – Podiel dospelých a detí a maximálne stanovené kapacity

Centrum vždy dodržiava regulované podiely kvalifikovaných vychovávateľov a detí podľa veku (0–12, 13–24, 25–36 mesiacov) a typovo aj pri zmiešaných skupinách vrátane permutácií s asistentom vychovávateľa (neprekračuje sa povolená kapacita). Cieľom je bezpečnosť a kvalitná, citlivá starostlivosť s ohľadom na vývinové potreby dojčiat a batoliat.

Indikátory kvality:

- Centrum vždy dodržiava maximálny počet detí, ktorý je povolený pre jeho prevádzkovú kategóriu.
- Centrum dodržiava predpísané podiely detí a dospelých, a to:
 - Veková skupina 0–12 mesiacov: 3 deti na jedného vychovávateľa,
 - Veková skupina 13–24 mesiacov: 5 detí na jedného vychovávateľa,
 - Veková skupina 25–36 mesiacov: 7 detí na jedného vychovávateľa,
 - Pri skupinách s asistentom vychovávateľa je stanovená samostatná tabuľka podielov (napr. Vo vekovej skupine 0–12 mesiacov ide o 5 detí na vychovávateľa s asistentom vychovávateľa).

Štandard 1.4 – Vhodnosť a univerzálny dizajn priestorov

Priestory spĺňajú zásady univerzálneho dizajnu, umožňujú voľný pohyb medzi zónami a majú primeranú výmeru na dieťa, disponujú funkčným informačno-komunikačným zázemím. Pri nočnej službe sa kapacita viaže na počet schválených lôžok a dôsledne sa chráni nerušený spánok.

Indikátory kvality:

- Priestory spĺňajú zásady univerzálneho dizajnu.
- Centrum poskytuje minimálne 5 m² prístupného priestoru na jedno dieťa.

- Priestory podporujú voľný pohyb detí a umožňujú dohľad personálu.
- Priestory sú vybavené funkčnou digitálnou infraštruktúrou.
- Priestory sú prístupné, inkluzívne a vhodné pre rôzne typy užívateľov (deti, rodičia, personál).
- Kapacita je určená počtom schválených lôžok.
- Dodržaná je vhodná vzdialenosť medzi lôžkami.
- Prostredie je bez rušivých faktorov narúšajúcich spánok.

Štandard 1.5 – Bezpečnosť, čistota a údržba

Centrum má platné posúdenia rizík, revízie elektroinštalácií a elektrických zariadení; vybavenie je bezpečné, primerané veku, pravidelne čistené a udržiavané. Do priestorov majú prístup len autorizované osoby; uplatňujú sa hygienické štandardy v súlade s právnymi požiadavkami.

Indikátory kvality:

- Priestory, zariadenia a pomôcky sú skontrolované a bezpečné na používanie.
- Všetky zdroje energie, vody a ďalšie technické prvky v centre musia byť zabezpečené tak, aby spĺňali bezpečnostné požiadavky primerané veku detí.
- Centrum disponuje platnou správou o hodnotení rizík v oblasti zdravia a bezpečnosti, ktorá je aktualizovaná v intervale najviac dvoch rokov.
- Elektroinštalácia má platné ročné potvrdenie od licencovaného elektrikára (trojfázová elektroinštalácia potvrdenie typu B).
- Všetky prenosné elektrické zariadenia prechádzajú raz ročne kontrolou bezpečnej prevádzky, ktorá overuje ich funkčnosť, neporušenosť a súlad s bezpečnostnými normami.
- Hračky, pomôcky a vybavenie sú pravidelne čistené a udržiavané.
- Priestory sú trvalo udržiavané v dobrom technickom aj hygienickom stave.
- Priestory spĺňajú všetky sanitárne predpisy.
- Do centra môžu vstupovať len osoby s povoleným prístupom.

Štandard 1.6 – Zdravie, blaho a ochrana detí

Personál zabezpečuje nepretržitý dohľad, prevenciu úrazov a nákazy a ochranu pred zneužívaním; má zadané postupy pre núdzové situácie. Pri nočnej službe je prítomný minimálny počet bdieľajúceho personálu, uplatňujú sa bezpečné spánkové praktiky a každé dieťa má pridelené vhodné lôžko.

Indikátory kvality:

- Personál je plne zaviazaný:
 - poskytovať starostlivosť,
 - podporovať zdravie a bezpečnosť detí,
 - predchádzať úrazom a infekciám,
 - chrániť deti pred zneužívaním,
 - zabezpečiť neustály dohľad (vrátane dohľadu v čase spánku).

- Centrum má zavedené procedúry pre každú z vyššie uvedených oblastí.
- Centrum má postupy pre núdzové a mimoriadne situácie.
- Počas nočnej služby sú na pracovisku minimálne dvaja zamestnanci.
- Zamestnanci majú deti počas noci nepretržite pod dohľadom (nespia).
- Každé dieťa má pridelené vlastné lôžko, bezpečne udržiavané.
- Zamestnanci absolvujú ročne školenie o prevencii Syndrómu náhleho úmrtia dojčiat (angl.: *Sudden Infant Death Syndrome*, SIDS).

2. Kvalita učenia a starostlivosti

Štandard 2.1 – Vedenie centra

Riaditeľ vedie centrum v súlade s legislatívou a štandardmi, vytvára jasnú víziu, podporuje tímovú spoluprácu, reflektuje vlastnú prax a nastavuje interné hodnotenie tak, aby viedlo k merateľnému zlepšovaniu služieb a k napĺňaniu očakávaní kurikula pre rané detstvo.

Indikátory kvality:

Riaditeľ centra:

- Zabezpečuje plnenie všetkých úloh uvedených v Štandarde 1.1.
- Aktívne podporuje filozofiu centra reflektujúcu legislatívu a práva dieťaťa.
- Zabezpečuje jasnú víziu, ciele a ich komunikáciu všetkým zúčastneným.
- Udržiava vysoký štandard praxe a podporuje tímovú spoluprácu.
- Riadi jasné línie zodpovednosti.
- Identifikuje silné stránky a oblasti na zlepšenie.
- Zabezpečuje účinné interné hodnotenie.
- Podporuje reflektívnu prax všetkých zamestnancov.
- Pravidelne reflektuje vlastnú prácu.
- Buduje partnerstvá s rodičmi, profesionálmi a komunitou.
- Zabezpečuje implementáciu odporúčaní riaditeľstva pre kvalitu.
- Má prehľad o pokroku detí v súlade s kurikulom.

Štandard 2.2 – Inkluzívne, hrou podmienené prostredie

Centrum je ústretové ku všetkým deťom bez ohľadu na jazyk, pôvod, pohlavie či zdravotný stav; zabezpečuje rovnosť prístupu a poskytuje podporu pri odstraňovaní bariér v procese učenia sa. Dôraz kladie na hrou podporované učenie sa, kľúčového opatrovateľa (angl.: *key carer*), plynulé prechody na vyšší stupeň vzdelávania a partnerstvo s rodičmi a externými odborníkmi.

Indikátory kvality:

- Centrum prijíma deti bez diskriminácie.
- Poskytuje učenie založené na hre.
- Zabezpečuje rovný prístup ku všetkým príležitostiam.

- Zabezpečuje prax nevyhnutnej pomoci a vedenia dieťaťa pri plnení úloh (angl.: *scaffolding*) na odstránenie bariér v učení sa.
- Deti sú považované za kompetentné osoby s právom na výber.
- Vychovávateľa sledujú vývin a napredovanie každého dieťaťa.
- Deti sa učia aj v digitálnom prostredí primeranom ich veku.
- Centrum podporuje plynulé prechody (adaptácia, zmena skupiny, nástup do školy).
- Funguje systém kľúčového vychovávateľa (angl.: *key carer system*). Vychovávateľa preberajú zodpovednosť za celkovú pohodu a individuálne potreby každého dieťaťa, ktoré im bolo zverené do starostlivosti. Zamestnanci preukazujú vzájomný podporný prístup pri implementácii systému určených kľúčových vychovávateľov.
- Centrum podporuje prepojenie s externými odborníkmi a/alebo inštitúciami (napr. služby včasnej intervencie, hodnotenia vývoja dieťaťa, reči a jazyka) s cieľom optimalizovať podporu v prospech všetkých detí.
- Určení kľúčoví vychovávateľa reagujú na individuálne potreby a záujmy detí počas večerných a ranných rutín, pričom zohľadňujú informácie poskytnuté rodičmi a ich vlastné pozorovanie dieťaťa.

Štandard 2.3 – Kurikulum a autentické hodnotenie v každodennej praxi

Učenie prebieha cez hru; plánovanie reaguje na záujmy a tempo dieťaťa a opiera sa o autentické pozorovanie a dokumentovanie pokroku v bežných situáciách. Personál priebežne reflektuje, upravuje a rozširuje učenie; pri nočnej službe sú definované upokojujúce rutiny pred spaním a ranné postupy.

Indikátory kvality:

- Päť kľúčových oblastí výsledkov učenia sa (angl.: *Broad Learning Outcomes*) pre cyklus raného detstva (blaho, identita, komunikácia, učenie sa a skúmanie, angažovanosť) slúži ako záväzné metodické vodítko pre pedagogickú prax vychovávateľov a pre tvorbu vlastného kurikula centra starostlivosti o deti.
- Kurikulum je navrhnuté a implementované tak, aby:
 - reagovalo na záujmy a schopnosti detí,
 - rešpektovalo holistický vývin,
 - bolo v súlade s moderným výskumom.
- Hra je centrálnym prostriedkom učenia sa a rozvoja detí.
- Kurikulum centra vychádza z praxe autentického hodnotenia, ktoré spočíva v procese všimania si a rozpoznávania učenia sa detí a následnej reakcie naň, čím sa stimuluje ďalší rozvoj:
 - plánovania podloženého pozorovaním detí zo strany vychovávateľov,
 - plánovania založeného na individualite, vychádzajúc z hĺbkového rozpoznania odlišných záujmov, potrieb a silných stránok každého dieťaťa,
 - flexibilného a responzívneho plánovania, ktoré pružne reaguje na vyvíjajúce sa a vznikajúce záujmy, rozmanité nápady a sklony detí.
- Vychovávateľa hodnotia a reflektujú svoju prax, aby:
 - identifikovali, čo bolo úspešné a či sa uskutočnilo očakávané učenie sa,

- upravili alebo rozšírili vzdelávacie skúsenosti tak, aby zmysluplným a relevantným spôsobom spĺňali potreby každého dieťaťa.
- Predspánková rutina zahŕňa upokojujúce rituály pred spaním.

Štandard 2.4 – Prostredie a zdroje pre učenie a hru

Vnútorne i vonkajšie prostredie ponúka stimulujúce, bezpečné a bohaté podnety vrátane tichých zón na odpočinok, prírodných a recyklovaných materiálov a primeranej digitálnej technológie. Zdroje sú prístupné a využívané tak, aby podporovali prieskum, komunikáciu a tvorivosť.

Indikátory kvality:

- Využívajú sa príležitosti, ktoré poskytuje fyzické prostredie na zabezpečenie toho, že deti:
 - majú prístup k hlučným ihriskám, ako aj k tichým priestorom, kde sa môžu uchýliť k odpočinku alebo si zdriemnuť,
 - majú skúsenosti so stimulujúcimi a obohacujúcimi učebnými priestormi, ktoré deti pozývajú k skúmaniu, experimentovaniu a spoznávaniu rôznych zdrojov a materiálov,
 - majú príležitosti zapojiť sa, komunikovať, tvoriť a učiť sa prostredníctvom veku primeraných digitálnych technológií,
 - využívajú vnútorné aj vonkajšie priestory na rozšírenie a obmieňanie učebných skúseností podľa vyvíjajúcich sa záujmov detí.
- Vnútorne aj vonkajšie zdroje sú prístupné a efektívne využívané na stimuláciu, upevnenie a rozšírenie učenia sa detí.
- Zdroje by mali zahŕňať prírodné a/alebo recyklovateľné materiály na stimuláciu kreativity a predstavivosti detí a podporu myslenia udržateľnosti.
- Úspechy detí sú kreatívne prezentované spôsobom, ktorý je prístupný pre deti a rodičov.

Štandard 2.5 – Vzťahy a interakcie s deťmi

Vychovávateľa praktizujú responzívnu, citlivú a predvídateľnú starostlivosť, rozvíjajú jazykovo bohaté prostredie (maltčina/angličtina a rešpekt k domácim jazykom), podporujú samostatnosť pri sebaobslužbe i jedle a cielene posilňujú kľúčové zručnosti pre život (pozornosť, plánovanie, adaptabilitu).

Indikátory kvality:

- Vychovávateľa vytvárajú prostredie založené na rešpekte, starostlivosti a bezpečných vzťahoch s deťmi, ktoré sú základom pre ich ďalší rozvoj.
- Vychovávateľa poskytujú vnímavú starostlivosť (angl.: *nurturing care*). Pri bežných úkonoch (hygiena, kŕmenie) reagujú citlivo, predvídateľne a s vrelosťou. Aktívne deťom načúvajú, prikladajú váhu ich vyjadreniam a neustále stimulujú verbálnu komunikáciu.
- Vychovávateľa cielene podporujú pozitívne interakcie medzi deťmi s cieľom rozvíjať ich prvé rovesnícke vzťahy a sociálne cítenie.
- Vychovávateľa minimalizujú zdroje stresu v každodennom živote dieťaťa v centre. Pomáhajú deťom zvládať záťažové situácie udržiavaním pokojného a rešpektujúceho prostredia.

- Vychovávateľia vytvárajú prostredie bohaté na jazykové podnety, ktoré podporuje bilingválny vývin (v maltčine a angličtine) a zároveň prejavujú uznanie a pozitívny prístup k materinskému jazyku detí z iných kultúrnych prostredí.
- Centrum uplatňuje celoškolský prístup k pozitívnemu správaniu. Náročné správanie detí sa rieši spôsobmi, ktoré plne rešpektujú dôstojnosť dieťaťa v ranom veku.
- Vychovávateľia podporujú samostatnosť detí počas všetkých úkonov fyzickej starostlivosti. Počas stolovania sa vychovávateľia zapájajú do spoločného jedla s deťmi (ako vzory) a v prípade potreby poskytujú asistenciu, ktorá najlepšie zodpovedá individuálnym potrebám dieťaťa.
- Vychovávateľia sprevádzajú a podporujú deti pri nadobúdaní schopností sebaobsluhy a postupnom zvyšovaní ich nezávislosti od pomoci dospelých osoby.
- Vychovávateľia posilňujú základné životné zručnosti detí, najmä ich schopnosť sústrediť sa, plánovať si činnosť, dosahovať ciele, adaptovať sa na zmeny a ovládať impulzívne správanie (rozvoj exekutívnych funkcií).

Štandard 2.6 – Partnerstvo s rodičmi

Centrum víta a aktívne zapája rodičov, najmä v období adaptácie, pravidelne s nimi komunikuje o holistickom pokroku dieťaťa (individuálne stretnutia minimálne dvakrát ročne), plánuje kontinuitu učenia a podporuje zdravé návyky. Pri nočnej službe personál pracuje s informáciami o nočných rutinách dieťaťa.

Indikátory kvality:

- Centrum víta prítomnosť a aktívne zapojenie rodičov, a to najmä počas úvodných fáz adaptačného procesu dieťaťa v zariadení (angl.: *settling-in period*).
- Centrum vytvára príležitosti pre neformálne interakcie aj plánované podujatia, ktoré zapájajú rodičov ako plnohodnotných partnerov do vzdelávacej cesty ich dieťaťa, čím sa buduje učiacia sa komunita.
- Vychovávateľia pravidelne v duchu vzájomného rešpektu diskutujú s rodičmi o pokroku v učení sa a o celostnom vývine ich dieťaťa. Formálne individuálne stretnutia (konzultácie) sa konajú najmenej dvakrát ročne.
- Akékoľvek obavy týkajúce sa celkového vývinu dieťaťa sú komunikované priamo s dotknutým rodičom za účasti a metodického vedenia riaditeľa centra.
- Zamestnanci pravidelne poskytujú rodičom podrobné informácie o priebehu dňa a dennom režime dieťaťa v centre.
- Centrum aktívne podporuje a rozvíja kontinuitu vo vzdelávaní a vývine, čím zabezpečuje plynulé prechody (adaptáciu, zmenu skupín, prechod do školy) pre každé dieťa.
- Rodičia sú motivovaní poskytovať deťom zdravú a výživnú stravu a nápoje. Týmto spôsobom rodičia podporujú centrum v presadzovaní zásad zdravej výživy, ktoré sú v súlade s národnými politikami aj vnútornými predpismi centra.
- Centrum podporuje využívanie technológií (napr. digitálne platformy alebo komunikačné aplikácie) s cieľom posilniť vzťahy medzi rodičmi, rodinami, centrom a samotnými deťmi.
- Zamestnanci aktívne zisťujú informácie od rodičov o domácom spánkovom režime dieťaťa a o akýchkoľvek súvisiacich individuálnych potrebách, aby zabezpečili nadväznosť a komfort dieťaťa v centre.

- Centrum vytvára ústretové prostredie a podporuje rodičov pri vytváraní plynulého a citlivého prechodu dieťaťa z domáceho prostredia do prostredia zariadenia.

2.5.2 Oblasti/kritériá hodnotenia kvality pre vzdelávanie osôb vo veku od troch rokov

Maltské štandardy kvality pre vzdelávanie osôb vo veku 3 až 16 rokov sa sústreďujú na **tri rovnocenné oblasti**, ktoré spolu vytvárajú celistvú predstavu o kvalite vzdelávania a o postupe jeho interného a/alebo externého hodnotenia, a to:

1. Vedenie a manažment školy

Štandard 1.1 – Vedenie a spoločná vízia

Riaditeľ školy aktívne napíňa a podporuje víziu školy a v úzkej spolupráci so seniorským tímom (angl.: *Senior Leadership Team, SLT*), buduje a rozvíja profesionálnu vzdelávaciu komunitu. Ide o prostredie, v ktorom sa všetci členovia pedagogického zboru podieľajú na zdieľaní dobrej praxe, spoločnom plánovaní a profesionálnom raste.

Štandard 1.2 – Vnútorne mechanizmy zabezpečovania kvality

Škola má zavedené vnútorné procesy zabezpečovania kvality, ktoré sú pevnou súčasťou jej kultúry a každodennej praxe. Tieto mechanizmy umožňujú škole systematicky identifikovať potreby, pracovať s dátami, reflektovať vlastnú činnosť a plánovať zlepšovanie tak, aby sa zvyšovala jej rozvojová kapacita.

Štandard 1.3 – Riadenie zdrojov a efektívna organizácia školy

Kvalitné a efektívne fungovanie školy je zabezpečované primeraným organizačným, finančným a personálnym manažmentom. Tieto oblasti musia byť koordinované tak, aby podporovali kontinuitu, konzistentnosť a spoľahlivosť všetkých procesov – od administratívnych úloh až po strategické smerovanie školy.

2. Učenie sa a vyučovanie

Štandard 2.1 – Kurikulum a právo žiaka na kvalitné vzdelávanie

Školský vzdelávací program musí zabezpečovať, aby každý žiak mal garantovaný nárok na kvalitné vzdelávanie (angl.: *learner entitlement*) tak, ako ho definuje národný kurikulárny rámec. Kurikulum má byť premyslené, inkluzívne a zamerané na rozvoj všetkých kľúčových kompetencií.

Štandard 2.2 – Kultúra učenia sa orientovaná na žiaka

Škola vytvára pozitívnu kultúru učenia sa, v ktorej žiaci holisticky prosperujú. Učitelia podporujú motiváciu a angažovanosť žiakov, rešpektujú ich individualitu a rozmanitosť schopností a uplatňujú učebné prístupy orientované na žiaka.

Štandard 2.3 – Hodnotenie učenia sa a hodnotenie pre učenie

Hodnotenie v škole má podporovať učenie sa žiakov v každej fáze – pri získavaní nových vedomostí, pri precvičovaní aj pri spätnom pohľade na ich pokrok. Preto škola používa dva typy hodnotenia, a to: formatívne hodnotenie (priebežné, podporujúce učenie) a sumatívne hodnotenie (záverečné, zhrňujúce výsledky). Oba typy musia byť nastavené tak, aby pomáhali žiakom rásť – nielen konštatovali ich aktuálny výkon. Cieľom hodnotenia je poskytovať žiakom užitočnú a zrozumiteľnú spätnú väzbu, ktorá im ukáže, čo už ovládajú a na čom ešte potrebujú pracovať. Zároveň má hodnotenie slúžiť učiteľom pri plánovaní vyučovania a škole ako celku pri monitorovaní pokroku jednotlivých žiakov, tried aj celého vzdelávacieho procesu. Teda hodnotenie nemá byť len o známkach, ale najmä o podpore učenia sa a o tom, ako škola využíva získané údaje na zlepšovanie kvality vyučovania.

3. Celková klíma (étos) školy.

Štandard 3.1 – Atmosféra vzájomného rešpektu

V školskom prostredí prevláda vzájomný rešpekt medzi všetkými členmi komunity. Takéto prostredie podporuje pozitívne správanie žiakov, vytvára pocit spolupatričnosti a prispieva k zdravým vzťahom a bezpečnej klíme školy.

Štandard 3.2 – Inkluzívne a podporujúce prostredie

Škola aktívne podporuje rozmanitosť a zabezpečuje inkluzívne prostredie, v ktorom sa všetci žiaci cítia bezpečne, môžu sa slobodne vyjadriť a majú priestor dosiahnuť svoj plný potenciál. Súčasťou je aj rozsah podporných služieb – od pedagogických po poradenské.

Štandard 3.3 – Aktívne zapojenie rodičov

Rodičia sú vnímaní ako kľúčoví partneri v živote školy. Štandard vyžaduje, aby sa rodičia aktívne zapájali do diania školy, mali prístup k informáciám a aby medzi školou a rodičmi existovala kvalitná obojsmerná komunikácia.

Poradie vyššie uvedených oblastí nevyjadruje hierarchiu ich významu, každá z nich je pre kvalitu školy rovnako dôležitá. Každý štandard obsahuje súbor **kritérií úspechu a indikátorov kvality**, ktoré stanovujú želaný stav a predstavujú cieľ, ku ktorému má škola smerovať.

Dôraz prvého súboru štandardov kvality pre vzdelávanie osôb vo veku 3 až 16 rokov je kladený na vedenie školy a jej manažovanie. Kritériá úspešnosti zdôrazňujú dôležitosť presadzovania spoločnej vízie s rôznymi zainteresovanými stranami (pedagógovia, rodičia, žiaci), ako aj podporu profesionálnej vzdelávacej komunity. Zameriavajú sa aj na efektívnosť procesu interného hodnotenia školy, plánovanie rozvoja a vhodnosť organizačnej štruktúry školy.

Tabuľka č. 7 Kritériá úspechu a ukazovatele kvality pre Štandard 1.1 – Vedenie a spoločná vízia

Kritériá úspechu	Ukazovatele kvality
1.1.1 Riaditeľ školy si je vedomý silných stránok, potrieb a výziev školy. To podnecuje záväzok podporovať a zdieľať víziu školy a realizovať zmysluplné zmeny smerujúce k jasným vzdelávacím cieľom.	Zdieľaná vízia
1.1.2 Riaditeľ školy pestuje a podporuje distribuované líderstvo, čím rozširuje účasť na rozhodovaní naprieč celou školskou komunitou.	Distribuované líderstvo
1.1.3 Tým, že je vzorom etických hodnôt a postupov, riaditeľ školy spolu so seniorským vedením školy rozvíja pozitívnu a inkluzívnu školskú kultúru založenú na dôvere, empatii a rešpekte. Zároveň posilňujú motiváciu, záväzok a spoločnú zodpovednosť s cieľom podporovať zlepšovanie a dosahovať úspech.	Inšpiratívne líderstvo
1.1.4 Riaditeľ školy a seniorský tím investujú do vlastného profesionálneho rozvoja a poskytujú učiteľom príležitosti na spoluprácu a odborný rast.	Profesionálny rozvoj
1.1.5 Riaditeľ školy spolu so seniorským tímom prednostne riešia kurikulárne a pedagogické otázky. Zaviazali sa iniciovať a udržiavať vecný pedagogický diskurz a zároveň podporovať dobré a inkluzívne postupy.	Pedagogický diskurz
1.1.6 Riaditeľ školy spolu so seniorským tímom implementuje systém pravidelného monitorovania, hodnotenia a podpory, ktorý systematicky posilňuje kvalitu vzdelávania.	Monitorovanie, hodnotenie a podpora
1.1.7 Riaditeľ školy spolu so seniorským tímom považuje rodičov za kľúčových partnerov a zabezpečuje účinné prepojenie medzi školou a rodinou.	Rodičia ako zainteresovaní aktéri
1.1.8 Seniorský tím školy rozvíja spolupracujúce partnerstvá s kolegiálnou sieťou alebo jej ekvivalentom.	Spolupracujúce partnerstvá

Zdroj: GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION. *National Quality Standards in Education (3-16 years)*. [online]. 2023. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://education.gov.mt/wp-content/uploads/2025/11/National-Quality-Standards-in-Education.pdf>>, vlastné spracovanie.

Podľa stanovených kritérií úspechu pre Štandard 1.1 je kvalita vedenia školy založená na jasnej a zdieľanej vízii, ktorú riaditeľ spolu so seniorským tímom rozvíja na základe dôkladnej znalosti silných stránok, potrieb a výziev školy. Takéto líderstvo má distribuovaný charakter – zapája učiteľov aj ďalších aktérov do rozhodovania, čím posilňuje **spoluzodpovednosť a kultúru spolupráce**. Vedenie školy zároveň modeluje etické hodnoty a buduje inkluzívnu, dôveryhodnú klímu, ktorá motivuje a podnecuje profesijný záväzok celého zboru k zlepšovaniu. Dôraz sa kladie na kurikulárne a pedagogické otázky a na udržiavanie kvalifikovaného pedagogického diskurzu. Tento diskurz je posilňovaný priebežným monitorovaním, hodnotením a podporou k zvyšovaniu kvality učenia a vyučovania. Neoddeliteľnou súčasťou je profesijný rozvoj vedenia, učiteľov, systematické prepojenie škola – rodina a rozvíjanie partnerstiev so sieťou škôl, odborníkmi a širšou komunitou, a to všetko ako udržateľná opora rozvoja školskej komunity.

Tabuľka č. 8 Kritériá úspechu a ukazovatele kvality pre Štandard 1.2 – Vnútorne mechanizmy zabezpečovania kvality

Kritériá úspechu	Ukazovatele kvality
1.2.1 Školská kultúra je otvorená konštruktívnemu preskúmvaniu a príležitostiam na zlepšovanie; seniorský tím a všetci pedagógovia si osvojujú interné hodnotenie aj proces plánovania rozvoja.	Procesy rozvoja školy
1.2.2 Interné hodnotenie sleduje víziu a ciele školy, jej efektívnosť ako učiacej sa komunity a súvisiace zlepšovacie procesy.	Interné hodnotenie
1.2.3 Interné hodnotenie sa riadi princípmi transparentnosti a zodpovednosti, zohľadňuje kontext školy, zapája rôznych zainteresovaných aktérov, vychádza z národných priorít, politik a iniciatív a používa rozličné metódy a nástroje na zber dát.	Zber dát
1.2.4 Vedenie školy vykonáva účinnú analýzu dát na interpretáciu výsledkov a porozumenie vývojovým trendom a spolu s pedagógmi identifikuje prioritné ciele školy.	Analýza dát
1.2.5 Zvolené priority rozvoja určujú ďalší smer pre školskú komunitu a s týmito prioritami je prepojený profesijný rozvoj ľudských zdrojov ako integrálna súčasť plánovania rozvoja školy.	Plánovanie rozvoja
1.2.6 Plán rozvoja školy má primeranú štruktúru a obsah, SMART akčné plány vytvorené pedagógmi reflektujú rozvojové ciele a kroky potrebné na naplnenie dohodnutých priorít.	Akčné plány
1.2.7 Pedagógovia realizujú akčné plány s primeraným monitoringom, usmerňovaním a podporou a pod vedením seniorského tímu ich pravidelne vyhodnocujú a podľa potreby upravujú tak, aby sa zabezpečila úspešná implementácia a dosiahnutie cieľov.	Implementácia, monitoring a evaluácia

Zdroj: GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION. *National Quality Standards in Education (3-16 years)*. [online]. 2023. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://education.gov.mt/wp-content/uploads/2025/11/National-Quality-Standards-in-Education.pdf>>, vlastné spracovanie.

Štandard 1.2 vyžaduje, aby bolo vnútorné zabezpečovanie kvality pevnou súčasťou školskej kultúry a každodennej praxe. Podľa štandardu škola pravidelne a transparentne preskúma vlastné fungovanie, zapája všetky relevantné zainteresované strany a opiera sa o viaczdrojový zber dát (pozorovania, dotazníky, rozhovory) na to, aby vedela presne identifikovať priority ďalšieho rozvoja. Kľúčom je systematická analýza dát a následná voľba nízkeho počtu, ale podstatných **priorít**, ktoré sa premietnu do kvalitne vypracovaného **plánu rozvoja školy a SMART akčných plánov** – každý s jasnými krokmi, zodpovednosťami, termínmi a spôsobmi monitorovania. Implementácia potom prebieha s priebežným usmerňovaním a podporou zo strany vedenia školy, akčné plány sa periodicky vyhodnocujú a podľa potreby upravujú, aby sa dosiahlo reálne zlepšovanie na úrovni jednotlivcov, tried aj celej školy.

Tabuľka č. 9 Kritériá úspechu a ukazovatele kvality pre Štandard 1.3 – Riadenie zdrojov a efektívna organizácia školy

Kritériá úspechu	Ukazovatele kvality
1.3.1 Povinnosti jednotlivých zamestnancov sú jasne vymedzené tak, aby odrážali vzdelávacie a organizačné ciele školy.	Zodpovednosti
1.3.2 Škola má otvorené, transparentné a účinné nástroje a postupy, ktoré uľahčujú obojsmernú komunikáciu v školskej komunite aj navonok.	Komunikácia
1.3.3 Škola má jasné, účinné a aktuálne politiky a postupy, ktoré sú zdieľané so školskou komunitou a ktoré si komunita osvojila; vďaka nim sa zabezpečuje zmysluplná vzdelávacia skúsenosť žiakov a konzistentnosť všetkých úkonov a procesov.	Vlastníctvo školských politík
1.3.4 Tím vrcholového vedenia školy pracuje synergicky v prospech školskej komunity.	Efektívna spolupráca
1.3.5 Seniorský tím školy koná proaktívne, včas hľadá riešenia potenciálnych problémov a prispôsobuje sa nepredvídateľným a náročným situáciám.	Proaktivita
1.3.6 Seniorský tím školy maximalizuje efektívne využívanie ľudských zdrojov tým, že zohľadňuje kvality, schopnosti a disponibilitu zamestnancov a zároveň identifikuje potreby a rieši ich prostredníctvom kontinuálneho profesijného rozvoja a podpory; noví zamestnanci profitujú z účinného zaškoľovania.	Riadenie ľudských zdrojov
1.3.7 Škola má zavedené potrebné štruktúry, ktoré chránia a podporujú blaho všetkých zamestnancov; ponúkané podporné stratégie pomáhajú vedeniu školy aj pedagógom dosahovať profesionálne naplnenie.	Profesionálne naplnenie a blaho
1.3.8 Školská infraštruktúra sa pravidelne udržiava a modernizuje tak, aby podporovala efektívne organizačné procesy, kvalitné podmienky na učenie sa a vyučovanie, celkovú pohodu školskej komunity a zlepšovanie výsledkov žiakov.	Školská infraštruktúra
1.3.9 Seniorský tím školy primerane spravuje fyzické a finančné zdroje; poskytovanie zdrojov je plánované a v súlade so vzdelávacími a organizačnými cieľmi školy.	Optimalizácia zdrojov

Zdroj: GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION. *National Quality Standards in Education (3-16 years)*. [online]. 2023. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://education.gov.mt/wp-content/uploads/2025/11/National-Quality-Standards-in-Education.pdf>>, vlastné spracovanie.

Štandard 1.3 zdôrazňuje, že dobré vedenie nie je len o vízii, ale aj o precíznom riadení procesov a zdrojov, čo zahŕňa jasné rozdelenie zodpovedností, transparentnú komunikáciu, aktuálne a uplatňované politiky, proaktívne riešenie problémov a systematickú starostlivosť o ľudí. Tieto piliere, doplnené udržiavanou infraštruktúrou a plánovanou optimalizáciou zdrojov, vytvárajú stabilné zázemie, na ktorom môže škola dlhodobo zvyšovať kvalitu vzdelávania.

Druhý súbor štandardov kvality pre vzdelávanie osôb vo veku 3 až 16 rokov sa týka kvality učenia sa a vyučovania. Kritériá úspešnosti zdôrazňujú dôležitosť práva žiakov na vzdelávanie, ako ho definuje národný kurikulárny rámec. Štandardy podporujú vytváranie **pozitívnej vzdelávacej skúsenosti**, ktorá žiakov motivuje a rešpektuje ich individuálne potreby, schopnosti a preferované štýly vyučovania. Štandardy zároveň smerujú pozornosť na spôsob hodnotenia vyučovania – podporujú využívanie **formatívneho aj sumatívneho hodnotenia**, ktoré poskytuje žiakom spätnú väzbu a zároveň reflektuje ich pokrok.

Tabuľka č. 10 Kritériá úspechu a ukazovatele kvality pre Štandard 2.1 – Kurikulum a právo žiaka na kvalitné vzdelávanie

Kritériá úspechu	Ukazovatele kvality
2.1.1 Školské kurikulum odráža víziu a princípy národného kurikulárneho rámca, najmä pokiaľ ide o právo žiaka na vzdelávanie, vzdelávacie oblasti a prierezové témy; zároveň je v súlade s národnými politikami a stratégiami.	Kurikulárne právo žiaka
2.1.2 Škola poskytuje flexibilné vzdelávacie programy, ktoré adresujú potreby žiakov v súlade s princípmi stanovenými v národnom kurikulárnom rámci.	Vzdelávacie programy
2.1.3 Škola rozširuje možnosti učenia sa prostredníctvom prierezových, tematických, interdisciplinárnych a kolaboratívnych prístupov, ktoré odrážajú reálne životné situácie.	Skúsenostné vzdelávanie
2.1.4 Vzdelávanie sa systematicky podporuje účasťou žiakov na projektoch (prednostne oficiálne uznávaných), doplnkových vzdelávacích aktivitách zameraných na výživu, pohyb atď. Žiaci prepájajú rôzne učebné skúsenosti a príležitosti, preberajú iniciatívu a v spolupráci so svojimi rovesníkmi a učiteľmi navrhujú a realizujú vlastné projekty s jasne stanovenými cieľmi a spôsobmi vyhodnotenia.	Aktívna účasť na projektoch

Zdroj: GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION. *National Quality Standards in Education (3-16 years)*. [online]. 2023. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://education.gov.mt/wp-content/uploads/2025/11/National-Quality-Standards-in-Education.pdf>>, vlastné spracovanie.

Štandard 2.1 zdôrazňuje, že kvalitné kurikulum je základným právom žiaka a zároveň praktickým rámcom, ktorý musí byť **implementovaný v každodennej výučbe**. Nestačí formálna deklarácia súladu s národným kurikulárnym rámcom, ale škola má zabezpečiť, aby sa princípy práva na vzdelávanie, prierezových tém a vzdelávacích oblastí prejavovali v plánovaní, realizácii aj hodnotení.

Flexibilita vzdelávacích programov je kľúčom k inkluzívnosti: umožňuje diferencovať ciele, obsah, metódy a hodnotenie tak, aby rešpektovali **rôznorodosť potrieb, schopností a preferencií učiacich sa**. Prierezové, tematické a interdisciplinárne prístupy zároveň posúvajú výučbu k **skúsenostnému učeniu**, ktoré spája poznatky s reálnymi situáciami a rozvíja kompetencie využiteľné mimo školy.

Aktívna účasť na projektoch a sprievodných kurikulárnych aktivitách prehlbuje motiváciu, samostatnosť a spoluprácu žiakov. Žiaci spoznávajú súvislosti medzi rôznymi učebnými skúsenosťami, učia sa **preberať iniciatívu** a zodpovednosť za vlastné projekty. Štandard 2.1 tak prepája kurikulum, pedagogiku a hodnotenie do koherentného celku, ktorého cieľom je **zmysluplné učenie sa** a trvalo udržateľný rozvoj žiaka.

Tabuľka č. 11 Kritériá úspechu a ukazovatele kvality pre Štandard 2.2 – Kultúra učenia orientovaná na žiaka

Kritériá úspechu	Ukazovatele kvality
2.2.1 Plánovanie pedagógov zabezpečuje kvalitnú realizáciu vyučovacích hodín. Plány obsahujú jasné vzdelávacie výstupy, nadväzujúce aktivity a kontextualizované úlohy, ktoré sú zmysluplné, relevantné a reflektujú rozličné potreby a schopnosti žiakov.	Plánovanie
2.2.2 Učitelia a pedagógovia v oblasti podpory učenia plánujú a spolupracujú na poskytovaní kvalitného vzdelávania tým, že zabezpečujú prístup k vzdelávaniu a spravodlivé hodnotenie pre všetkých žiakov.	Pedagogická spolupráca
2.2.3 Pozitívne vzťahy medzi pedagógmi a žiakmi, udržiavané efektívnymi stratégiami riadenia, vytvárajú v triedach atmosféru, v ktorej sa žiaci môžu s istotou zapájať do vzdelávacích aktivít.	Atmosféra v triede
2.2.4 Vzdelávacie prostredie je navrhnuté tak, aby bolo prístupné všetkým, zohľadňovalo záujmy žiakov, umožňovalo zmysluplnú interakciu a zároveň uľahčovalo procesy učenia sa a vyučovania.	Vzdelávacie prostredie
2.2.5 Učitelia podporujú učenie sa žiakov, berúc do úvahy predchádzajúce skúsenosti žiakov a jasnú štruktúru hodiny. Riešia rozmanitosť žiakov tým, že poskytujú viacero vyjadrovacích prostriedkov a rôzne možnosti konania.	Rozmanitosť žiakov a opora v učení
2.2.6 Pedagógovia uplatňujú efektívne a multisenzorické prístupy, stratégie a zdroje, ktoré motivujú a zmysluplne zapájajú všetkých žiakov; prehľbujú porozumenie a zároveň rozvíjajú efektívne stratégie učenia sa a riešenia problémov.	Vzdelávanie zamerané na žiaka
2.2.7 Žiaci preberajú zodpovednosť za svoje vlastné učenie sa, preukazujú zmysel pre odhodlanie a odolnosť. Rozvíjajú kompetencie 21. storočia, rozšírené v prípade potreby prostredníctvom digitálnych technológií.	Kompetencie 21. storočia

Zdroj: GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION. National Quality Standards in Education (3-16 years). [online]. 2023. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://education.gov.mt/wp-content/uploads/2025/11/National-Quality-Standards-in-Education.pdf>>, vlastné spracovanie.

Štandard 2.2 operacionalizuje kvalitnú výučbu ako premyslené plánovanie, pozitívnu klímu a pedagogické postupy zamerané na žiaka. Dôraz sa kladie na aktívne zapájanie žiakov, rozvoj zručností vedomého učenia sa a postupné preberanie **zodpovednosti za vlastný pokrok**. Multisenzorické prístupy a zmysluplné využívanie digitálnych technológií podporujú rozvoj kompetencií 21. storočia a vedú k dlhodobu udržateľnému učeniu sa. Uplatňovanie kultúry učenia orientovanej na žiaka si vyžaduje priebežnú koordináciu medzi učiteľmi a pedagogickými asistentmi, dôsledné plánovanie a rozumné využívanie rôznych foriem prezentácie učiva vrátane digitálnych nástrojov. Kvalitná klíma a prístupné prostredie majú byť výsledkom premyslených pravidiel a zmysluplnej interakcie. Multisenzorické prístupy a variabilita aktivít pomáhajú **vtiahnuť žiakov do učenia**, posilňujú motiváciu a umožňujú postupné preberanie zodpovednosti žiakov za vlastný pokrok. Takto nastavená prax prirodzene podporuje rozvoj kompetencií 21. storočia a vedie k zmysluplnému, dlhodobu udržateľnému učeniu sa.

Tabuľka č. 12 Kritériá úspechu a ukazovatele kvality pre Štandard 2.3 – Hodnotenie učenia sa a hodnotenie pre učenie

Kritériá úspechu	Ukazovatele kvality
2.3.1 Školské zásady hodnotenia usmerňujú pedagógov, aby využívali rozmanité stratégie hodnotenia na priebežné sledovanie, zaznamenávanie a oznamovanie pokroku, na podporu žiakov v učení sa a na zhromažďovanie dôkazov podporujúcich informované vyučovanie.	Hodnotiacia prax
2.3.2 Pedagógovia uplatňujú formatívne hodnotenie – priebežne overujú porozumenie a pokrok žiakov, poskytujú účinnú spätnú väzbu a vytvárajú príležitosti, aby žiaci posudzovali vzdelávanie.	Formatívne hodnotenie
2.3.3 Učitelia systematicky zaznamenávajú pokrok žiakov počas školského roka, vrátane nadobúdania vedomostí, postojov a zručností podľa rámca výsledkov učenia sa, pričom poskytujú rodičom priebežnú, včasnú a kvalitatívnu spätnú väzbu o pokroku dieťaťa.	Zaznamenávanie a informovanie o pokroku
2.3.4 Učitelia vyhodnocujú pokrok žiakov a reflektujú vlastnú prax, aby podľa zistení upravovali plánovanie výučby.	Sebareflexia a plánovanie
2.3.5 Škola vedie záznamy o pokroku žiakov v neformálnych aktivitách, ktoré organizujú akreditované alebo registrované subjekty.	Evidencia neformálnych aktivít
2.3.6 Dosiahnuté výsledky a pokrok žiakov sa analyzujú, aby sa identifikovali trendy a naplánoval rozvoj. Škola pozná svoje výsledky v sektorových a/alebo národných hodnoteniach a usiluje sa o zlepšovanie.	Vyhodnocovanie výsledkov hodnotenia

Zdroj: GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION. *National Quality Standards in Education (3-16 years)*. [online]. 2023. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://education.gov.mt/wp-content/uploads/2025/11/National-Quality-Standards-in-Education.pdf>>, vlastné spracovanie.

Štandard 2.3 rámčuje hodnotenie ako **nástroj učenia** – škola má jasné a praktické zásady, ktoré vedú učiteľov k vyváženému využívaniu foriem hodnotenia – od priebežného zberu dôkazov cez **formatívnu spätnú väzbu zameranú na ďalší pokrok** až po sumatívne hodnotenie žiakov na konci tematických celkov či období. Základom je systematické zaznamenávanie pokroku v línii rámca pre výsledky učenia sa, ako aj **včasná, kvalitatívna komunikácia s rodičmi** počas celého roka. Pedagogická **sebareflexia** má viesť priamo k úpravám plánovania a cieleným podporným opatreniam pre žiakov s rôznou úrovňou pripravenosti. Dôležitý je aj **celostný pohľad**: škola vedie evidenciu pokroku v **neformálnych aktivitách** organizovaných akreditovanými alebo registrovanými entitami, čím dopĺňa obraz o učení mimo bežných predmetov. Napokon, **analýza výsledkov** (vrátane sektorových a národných testovaní) nesmie byť samoučelná – jej zmyslom je pomenovať trendy, pochopiť kontext školy a zamerať rozvojové priority tak, aby hodnotenie skutočne **podporovalo kvalitu** na úrovni žiaka, triedy aj celej školy.

Tabuľka č. 13 Kritériá úspechu a ukazovatele kvality pre Štandard 3.1 – Atmosféra vzájomného rešpektu

Kritériá úspechu	Ukazovatele kvality
3.1.1 V škole je prítomná výrazná identita komunity a pocit spolupatričnosti. Zainteresované strany sú spokojné s tým, že sú súčasťou školskej komunity a aktívne sa zapájajú do školského života.	Pocit spolupatričnosti
3.1.2 Školská atmosféra je ústretová, kultúra je pozitívna, stojí na otvorenej komunikácii a autentických vzťahoch. Posilnená prítomnosť lídrov uľahčuje väzby medzi personálom a žiakmi. Pedagógovia svojim povedomím, empatiou a kultúrnou kompetenciou budujú zdravé vzťahy so žiakmi.	Školská kultúra
3.1.3 Hodnoty zdôraznené v národných strategických dokumentoch sú v škole aktívne podporované. Recipročný rešpekt prevláda medzi všetkými členmi školskej komunity. Školskí lídri, pedagógovia aj žiaci rešpektujúco a primerane riešia stereotypné predstavy a prejavy predsudkov.	Vzájomný rešpekt
3.1.4 Škola má vypracovanú politiku správania sa, ktorá poskytuje jasné usmernenia a podporuje vysoké štandardy pozitívneho správania, definuje práva, povinnosti a zabezpečuje bezpečné prostredie pre učenie sa. Táto politika podporuje restoratívne prístupy aj primerané disciplinárne opatrenia. Je vytvorená s aktívnym zapojením hlavných zainteresovaných strán a je v súlade s národnými politikami. Zainteresované strany sú odhodlané politiku správania sa implementovať a rešpektovať.	Politika správania sa

Zdroj: GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION. *National Quality Standards in Education (3-16 years)*. [online]. 2023. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://education.gov.mt/wp-content/uploads/2025/11/National-Quality-Standards-in-Education.pdf>>, vlastné spracovanie.

Štandard 3.1 rámcuje školský **étos** ako každodennú kultúru vzťahov. Nejde iba o formálne pravidlá, ale o žitú skúsenosť žiaka, rodiča, učiteľa a vedenia školy. Základom je **pocit spolupatričnosti** – škola má jasnú identitu a komunita sa s ňou stotožňuje. Vytvára sa tým prirodzená motivácia zapájať sa do života školy. **Pozitívna školská kultúra** stojí na otvorenej komunikácii a autenticite vzťahov. Viditeľnosť lídrov v priestore školy nie je samoučelná, ale posilňuje dôveru a kontinuitu dialógu. **Vzájomný rešpekt** sa prakticky prejavuje v tom, že všetci aktéri dokážu s úctou riešiť stereotypy a chrániť dôstojnosť každého člena komunity. Tieto princípy ukotvuje **politika správania sa**, ktorá má byť spoluvytvorená, zrozumiteľná a v súlade s národnými politikami, má definovať práva a povinnosti, podporovať **restoratívne prístupy** a zároveň zaistiť bezpečné a predvídateľné prostredie. V tomto nastavení má atmosféra vzájomného rešpektu nielen preventívny účinok voči nežiaducemu správaniu, ale najmä podporuje pocit bezpečia a **spolupatričnosti**.

Tabuľka č. 14 Kritériá úspechu a ukazovatele kvality pre Štandard 3.2 – Inkluzívne a podporujúce prostredie

Kritériá úspechu	Ukazovatele kvality
3.2.1 Orgány, ktoré školu riadia alebo spravujú, priebežne zabezpečujú, aby bola školská infraštruktúra prístupná, inkluzívna a priateľská k žiakom.	Pocit spolupatričnosti
3.2.2 Prostredníctvom primeraných štruktúr a postupov škola identifikuje a rieši rozmanité potreby žiakov.	Rozmanitosť
3.2.3 Sú zavedené podporné štruktúry a služby od pastoračných po kurikulárne. Podľa potreby škola organizuje stretnutia s rodičmi a podporujúcimi špecialistami v prospech žiakov.	Podporné štruktúry a služby
3.2.4 Škola uplatňuje integrovaný prístup k celostnému rozvoju a blahu žiaka, ktorý maximalizuje.	Holistický rozvoj
3.2.5 Škola uplatňuje princíp rovnosti tým, že poskytuje vhodné zdroje, stratégie a podporu všetkým žiakom na prekonávanie výziev.	Rovnosť
3.2.6 Škola kladie základy pre plynulé a účinné prechody na vyššiu úroveň vzdelávania, buduje dôveru a nastavuje vysoké očakávania tak, aby všetci žiaci dosiahli svoj potenciál.	Prechody
3.2.7 Škola podniká potrebné kroky na zabezpečenie silnej dochádzky žiakov.	Dochádzka
3.2.8 Prostredníctvom rôznych aktivít škola poskytuje žiakom príležitosti rozvíjať kompetencie aktívneho občianstva.	Občianske zodpovednosti
3.2.9 Demokraticky zvolení členovia žiackej rady sú proaktívni, vyjadrujú svoj aj rovesnícky hlas, ponúkajú riešenia a preberajú iniciatívy v otázkach ovplyvňujúcich život v škole. Seniorský tím vedenia školy poskytuje žiackej rade (resp. iným žiackym organizáciám) primerané prostriedky a podporu na fungovanie v škole.	Hlas žiakov

Zdroj: GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION. *National Quality Standards in Education (3-16 years)*. [online]. 2023. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://education.gov.mt/wp-content/uploads/2025/11/National-Quality-Standards-in-Education.pdf>>, vlastné spracovanie.

Štandard 3.2 konkretizuje inkluzívny a podporný **étos školy** ako sieť navzájom previazaných praktík, ktoré začínajú **fyzickou prístupnosťou a inkluzívnym dizajnom prostredia**, pokračujú cez **včasnú identifikáciu potrieb** a cieľovo nastavené **podporné štruktúry** a vrcholia v ucelenom systéme opatrení pre **celostný rozvoj** každého žiaka. Zásadná je **rovnosť** (angl.: *equity*) — nejde len o rovnaké zaobchádzanie, ale aj o spravodlivé a cieleňé zdroje a stratégie, ktoré žiakom pomáhajú prekonávať individuálne prekážky. K mäkkým faktorom patrí napr. **riadenie prechodov** medzi stupňami vzdelávania, dobrá školská **dochádzka** a zámerné budovanie občianskych kompetencií, aby škola vychovávala **aktívnych občanov, nie iba úspešných absolventov**. Prirodzenou súčasťou takto nastavenej klímy je **hlas žiakov** – demokratická, funkčná žiacka rada má mať priestor, aby vedela vyjadriť potreby komunity a navrhovať riešenia. Celý tento rámec **vytvára podmienky na učenie sa**, v ktorých môže každý žiak bezpečne napredovať.

Tabuľka č. 15 Kritériá úspechu a ukazovatele kvality pre Štandard 3.3 – Aktívne zapojenie rodičov

Kritériá úspechu	Ukazovatele kvality
3.3.1 Rodičia sa v škole cítia vítaní, ochotne spolupracujú s pedagógmi, dobrovoľne poskytujú svoju podporu a zúčastňujú sa na školských aktivitách.	Ochota spolupracovať
3.3.2 Medzi školou a rodičmi existuje silná a účinná obojsmerná komunikácia.	Komunikácia
3.3.3 Rodičia sú aktívne a nepretržite zapojení do vzdelávacieho rozvoja svojho dieťaťa, a to doma aj v škole. Patrí sem (nie výlučne) účasť na rodičovských združeniach, dňoch otvorených dverí a stretnutiach organizovaných školou, ako aj zmysluplné využívanie školského online portálu.	Zapojenie
3.3.4 Rodičia sa aktívne informujú o školských praktikách a politikách, prejavujú vysokú mieru záujmu o rozvoj školy, komunikujú svoje podnety a prispievajú ku kvalite vzdelávania, a to najmä prostredníctvom svojich zástupcov v rade školy alebo jej ekvivalente.	Proaktívny prístup

Zdroj: GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION. *National Quality Standards in Education (3-16 years)*. [online]. 2023. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://education.gov.mt/wp-content/uploads/2025/11/National-Quality-Standards-in-Education.pdf>>, vlastné spracovanie.

Štandard 3.3 potvrdzuje, že rodičia sú kľúčovým partnerom školy, nie doplnkom. Škola má vytvárať prostredie, v ktorom sa rodičia cítia vítaní a prirodzene sa zapájajú do života komunity, pričom **obojsmerná, vecná a pravidelná komunikácia** je základom dôvery a spoločného napredovania. Úroveň kvality sa odráža aj v kontinuálnej **angažovanosti rodičov** pri učení sa dieťaťa – či už osobnou prítomnosťou na stretnutiach a podujatiach, alebo prostredníctvom školského webu. Rovnako dôležité je informované a konštruktívne spolupôsobenie rodičov na zlepšovaní školy. Ich záujem a účasť v rade školy podporuje transparentnosť a kvalitu rozhodovania, čím sa posilňuje celkový étos partnerstva škola-rodina.

Hodnotenie napĺňania jednotlivých štandardov a ich ukazovateľov kvality nie je realizované prostredníctvom číselnej alebo bodovej škály. Systém je založený na kvalitatívnom posúdení založenom na dôkazoch, ktoré sú získavané prostredníctvom kombinácie viacerých zdrojov (napr. analýza dokumentácie školy, rozhovory so zainteresovanými aktérmi, pozorovania pedagogickej praxe, dotazníky a ďalšie nástroje zberu dát). Zistenia sú následne interpretované v kontexte konkrétnej školy a formulované vo forme záverov a odporúčaní smerujúcich k jej ďalšiemu rozvoju. Cieľom hodnotenia teda **nie je klasifikovať školu prostredníctvom bodového ratingu**, ale podporiť proces systematického zlepšovania kvality vzdelávania.

2.6 Výstupy z hodnotenia kvality škôl a školských zariadení

Výstupy z hodnotenia kvality nepredstavujú len administratívne výsledky inšpekčnej činnosti, ale sú primárnym zdrojom dát pre riadenie zmien. Tieto dokumenty transformujú zistenia z pozorovania a analýzy do štruktúrovaných odporúčaní, ktoré sú záväzné pre ďalší rozvoj školy.

Hospitačný hárok nie je len kontrolný formulár, ale kľúčový diagnostický a rozvojový nástroj, ktorý slúži na systematické mapovanie kvality vyučovacieho procesu. Predstavuje štruktúrovaný metodický dokument, ktorý slúži na objektívne zaznamenávanie, analýzu a následné vyhodnocovanie priebehu vyučovania. Jeho cieľom nie je len kontrola, ale predovšetkým profesijný rozvoj pedagóga a zvyšovanie kvality vzdelávania prostredníctvom cielenej spätnej väzby. Kľúčové oblasti zaznamenávaného hodnotenia sú:

- Kvalita plánovania: Hodnotí sa, či má vyučovanie jasné ciele, či príprava nadväzuje na vzdelávacie výstupy a či učiteľ plánuje efektívne spôsoby hodnotenia.
- Prostredie pre učenie: Sleduje sa vplyv fyzického prostredia na učenie, postupy riadenia triedy a prítomnosť vzájomného rešpektu a interakcie.
- Priebeh vyučovania: Inšpektor sleduje, či je cieľ hodiny jasný, či sa pracuje s predchádzajúcimi vedomosťami žiakov a či záver hodiny slúži na upevnenie učiva.
- Pedagogika a variabilita: Dôraz sa kladie na to, či učiteľ využíva rôzne spôsoby prezentácie informácií a či efektívne odstraňuje bariéry v učení.
- Angažovanosť žiakov: Hodnotí sa iniciatíva žiakov, ich spolupráca v skupinách a to, či kladú relevantné otázky.
- Formatívne hodnotenie: Inšpektor zaznamenáva, ako učiteľ využíva techniky kladenia otázok a či sú žiaci zapojení do sebahodnotenia a rovesníckeho hodnotenia.

Externá hodnotiacia správa je komplexný odborný dokument, ktorý vypracováva hodnotiaci tím. Je to podrobný analytický nástroj, ktorý poskytuje škole objektívne informácie z externého hodnotenia.

- **Obsah a štruktúra:** Zahŕňa podrobný školský kontext, analýzu silných stránok a oblastí vyžadujúcich zlepšenie v súlade s národnými štandardmi vzdelávania. Obsahuje konkrétne **požadované opatrenia**, ktoré musí škola realizovať.
- **Procesná integrita:** Správa prechádza pripomienkovým konaním, v rámci ktorého má riaditeľ školy možnosť poskytnúť hodnotiacemu tímu spätnú väzbu k návrhu, čím sa zabezpečuje faktografická presnosť hodnotenia a akceptácia nálezov vedením školy.

Súhrnná správa z externého hodnotenia je špecificky dizajnovaná pre širšiu školskú komunitu, rodičov a pedagogickú verejnosť. Cieľom je prehľadným, hutným a kompaktným textom zvýšiť informovanosť, transparentnosť a zapojenie komunity do procesu zlepšovania.

- **Zameranie:** Sústreďí sa na esenciu nálezov – zrozumiteľne definuje, v čom je škola dobrá a kde sú kritické miesta, ktoré sa budú v najbližšom období riešiť.
- **Distribúcia:** Riaditeľ školy má povinnosť zdieľať buď celú správu, alebo jej súhrnnú verziu so všetkými pedagógmi a rodičmi. Tým sa z výsledkov hodnotenia stáva verejný záväzok školy voči svojim klientom (žiakom a rodičom).

Akčný plán školy je reaktívny výstup, ktorý vypracúva škola ako priamu odpoveď na externú hodnotiacu správu (resp. súhrnnú správu z externého hodnotenia). V procesnej logike ide o realizačný plán nápravných opatrení.

- **Funkcia:** Definuje konkrétne kroky školy, zodpovednosti a časový harmonogram na riešenie požiadaviek zo správy.
- **Odborný dialóg:** Akčné plány sú predmetom následného stretnutia s riaditeľstvom pre kvalitu, kde sú neformálne pripomienkované a validované zúčastnenými odborníkmi.

Riaditeľstvo pre kvalitu využíva aplikácie **Microsoft 365 a Remarkable** na zapisovanie poznámok počas rôznych fáz externého hodnotenia.

Hodnotenie žiakov sa v rámci externého hodnotenia kvality nechápe ako izolovaný administratívny úkon, ale ako integrálna súčasť pedagogického procesu, ktorá priamo ovplyvňuje kvalitu učenia sa. Tento proces je v podmienkach inšpekčnej činnosti riaditeľstva pre kvalitu sledovaný vo viacerých komplementárnych rovinách, ktoré spoločne vytvárajú obraz o tom, ako škola pracuje s potenciálom každého jednotlivca. Prvou rovinou je formatívne hodnotenie priamo v triede, ktoré inšpektori zaznamenávajú prostredníctvom **hospitačných hárkov**. Sleduje sa najmä schopnosť učiteľa **priebežným zberom dôkazov o učení** operatívne upravovať tempo a obsah hodiny. Dôraz sa kladie na efektívne techniky kladenia otázok, ktoré stimulujú kritické myslenie, a na zapájanie žiakov do procesu **sebahodnotenia a rovesníckeho hodnotenia**. Týmto spôsobom žiak nezískava len výslednú známku, ale stáva sa aktívnym účastníkom monitorovania vlastného progresu. Druhá rovina sa zameriava na rešpektovanie individuálnych potrieb a rozmanitosti žiakov. Externé hodnotenie preveruje, či sú zadávané úlohy v súlade so schopnosťami žiakov, čo sa spätne overuje aj cez dotazníky pre rodičov. Škola musí preukázať, že dokáže **diferencovať náročnosť úloh** tak, aby bol každý žiak stimulovaný k maximálnemu osobnému výkonu, pričom sa osobitne sleduje podpora žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Tretiu rovinu predstavuje **analýza výsledkových dát**. Hodnotiaci tím pred návštevou analyzuje výsledky interných a národných testovaní žiakov, pričom ich neposudzuje staticky, ale v kontexte pridanej hodnoty vzdelávania, ktorú škola žiakovi odovzdala. Sleduje sa, nakoľko sú tieto výsledky transparentne komunikované rodičom a či škola využíva informačné systémy na to, aby rodina mala včasnú a zrozumiteľnú informáciu o úspechoch či slabínach žiaka.

2.7 Iné hodnotenia kvality škôl

Pokiaľ ide o dodržiavanie predpisov, školy a centrá starostlivosti o deti bývajú tiež požiadané, aby inšpekčným orgánom poskytovali údaje, ktoré súvisia so zdravím a bezpečnosťou školy, schválením pedagogickej spôsobilosti pedagógov a riadením ľudských zdrojov.

Riaditeľstvo pre kvalitu hodnotí vzdelávacie inštitúcie podľa národných štandardov kvality, a preto okrem škôl vykonáva externé kontroly aj v centrách starostlivosti o deti. V školách sa používajú rôzne modely inšpekcií, napríklad tematické preskúmanie zamerané na vedenie a riadenie, alebo preskúmanie dodržiavania predpisov, dokumentácie zamestnancov či času vyhradeného na učenie a hodnotenie. **Externé preskúmanie v centre starostlivosti o deti je špecifické tým, že zahrňuje dodržiavanie predpisov aj proces v rámci jednej návštevy.** Návštevy centier starostlivosti o deti sa vo všeobecnosti vykonávajú každý druhý rok, ale preverovanie dodržiavania predpisov na základe dokumentácie je každoročné.

Riaditeľstvo pre kvalitu po komplexnom hodnotení školy alebo cielenom hodnotení školy vykoná následné hodnotenie v nasledujúcom školskom roku. Toto externé hodnotenie sa vykonáva s cieľom vyhodnotiť, do akej miery škola splnila požadované opatrenia uvedené v externej hodnotiacej správe. Sťažnosti často pomáhajú pri identifikácii potenciálne rizikových škôl.

2.8 Aktivity školy po inšpekčnej činnosti

Ukončenie priameho výkonu externého hodnotenia v priestoroch školy nie je koncom procesu, ale začiatkom implementácie zmien a rozvoja. Tento proces je možné štruktúrovať do niekoľkých krokov, ktoré zabezpečujú objektivitu, transparentnosť a adresnosť prijatých opatrení.

1. Finalizácia a distribúcia zistení

Bezprostredne po návšteve pripravuje hodnotiaci tím návrh **externej hodnotiacej správy**, ktorý vychádza z výsledkov hodnotenia prediskutovaných s vedením školy. Tento návrh prechádza internou kontrolou na úrovni riaditeľstva pre kvalitu a následne je zaslaný riaditeľovi školy na vyjadrenie. Škola má v tejto fáze priestor na **spätnú väzbu**, ktorú vedúci hodnotiaceho tímu zohľadní pri tvorbe finálnej verzie externej hodnotiacej správy. Výsledný dokument obsahuje:

- podrobný kontext školy,
- konkrétne zistenia z praxe,
- identifikované silné stránky,
- zoznam potrebných opatrení na zlepšenie.

Po konzultácii s vedením školy vypracovaná **súhrnná správa z externého hodnotenia** zabezpečuje prehľadný informačný zdroj pre školskú komunitu a odbornú verejnosť. Cieľom tohto kompaktného formátu je eliminovať zložité terminologické bariéry, poskytnúť jasný pohľad na silné stránky i výzvy inštitúcie a vytvoriť tak pevný základ pre otvorenú spoluprácu, zvyšovanie dôvery v procesy vzdelávania atď. Hoci riaditeľstvo pre kvalitu hodnotiacej správy verejne nepublikuje, riaditeľ školy má povinnosť oboznámiť s hodnotením (a to buď v plnom rozsahu, alebo formou súhrnnej správy) pedagogický zbor a rodičov.

2. Plánovanie rozvoja: Tvorba akčných plánov

Kľúčovým očakávaním od školy je vypracovanie **akčných plánov (vzor je v Tabuľke č. 3 Šablóna akčného plánu rozvoja školy v Maltskej republike)**, ktoré priamo reagujú na požiadavky uvedené v externej hodnotiacej správe. Akčné plány definujú termíny, zodpovednosti a zdroje potrebné na dosiahnutie zlepšenia.

Približne **dva mesiace po návšteve** organizuje riaditeľstvo pre kvalitu stretnutie s vedením školy. Cieľom tohto stretnutia je prediskutovať konkrétne kroky, ktoré škola už podnikla alebo plánuje podniknúť. Riaditeľ riaditeľstva pre kvalitu a vedúci tímu tu vystupujú v roli partnerov a mentorov – neformálne hodnotia akčné plány a poskytujú škole cenné návrhy na ich zefektívnenie.

3. Overenie pokroku a cyklus následného hodnotenia

V nasledujúcom školskom roku prechádza škola kontrolou, ktorej cieľom je zhodnotiť efektivitu implementovaných opatrení. Riaditeľstvo pre kvalitu má pri výbere modelu hodnotenia flexibilitu – hoci sa zvyčajne využíva **model následného hodnotenia** (angl.: *follow-up*), môže byť zvolený akýkoľvek formát, ktorý adekvátne preverí progres školy.

Výsledok tejto kontroly určuje ďalší priebeh inšpekčného cyklu, a to:

- **V prípade úspechu:** Ak škola požadované opatrenia úspešne vyriešila, prechádza späť do štandardného režimu a ďalšie hodnotenie sa uskutoční až na základe bežných spúšťačov (napr. časový odstup).
- **V prípade pretrvávajúcich nedostatkov:** Ak je pokrok nedostatočný, riaditeľstvo pre kvalitu naplánuje ďalšie externé hodnotenie už na nasledujúci školský rok, čím sa zabezpečí intenzívnejší monitoring a tlak na kvalitu vzdelávania.

Všetky odporúčania sa stávajú súčasťou revidovaného plánu rozvoja školy. Na Malte je tento plán živým dokumentom, ktorý sa pravidelne kontroluje na poradách vedenia školy. Reálne sa tak deje to, že každá investícia školy a každé vzdelávanie učiteľov musí byť odôvodnené potrebou naplniť body, ktoré inšpekcia označila za kritické. V podmienkach Malty majú rodičia prostredníctvom rady školy reálny vplyv na procesy vzdelávania. Ak inšpekcia identifikuje napríklad nedostatky v oblasti inklúzie alebo klímy, škola organizuje stretnutia, kde rodičia spolupracujú na úpravách školských politík (napr. politika správania sa alebo stratégia prevencie šikanovania). Hodnotiaci správca slúži ako objektívne zrkadlo, ktoré rodičov mobilizuje k väčšej podpore školy (napr. dobrovoľníctvo či participácia na školských podujatiach). Keďže maltské štátne školy sú organizované do kolégií (sietí), riaditeľ školy po inšpekcii úzko spolupracuje s vedúcim siete (angl.: *principal*). Tento partner pomáha škole zabezpečiť zdroje (personálne alebo materiálne), ktoré inšpekcia označila za potrebné na zlepšenie. Ak viacero škôl v sieti čelí podobnému odporúčaniam, organizujú sa spoločné tréningy pre učiteľov z celého regiónu.

2.9 Identifikácia zúčastnených aktérov (stakeholderov) na hodnotení kvality škôl a školských zariadení

Proces hodnotenia kvality nie je izolovaným výkonom inšpekcie, ale participatívnym mechanizmom, do ktorého vstupujú nasledujúce subjekty so špecifickými rolami:

A. Strategická a riadiaca úroveň

- Riaditeľstvo pre kvalitu: Ústredný orgán štátnej správy zodpovedný za externý audit, definovanie národných ukazovateľov kvality a vydávanie oficiálnych hodnotiacich správ.
- Zriaďovatelia a metodické orgány predstavujú systémovú úroveň riadenia. Sú prijímateľmi hodnotiacich správ, ktoré využívajú na alokáciu zdrojov, metodickú podporu a personálne rozhodnutia. Ich účasť garantuje súlad školy s národnými alebo konfesijnými vzdelávacími štandardmi. Ide o:
 - Vedúci siete škôl (v prípade štátnych škôl, angl. *College Principals*),
 - Setariát pre katolícke školstvo (v prípade cirkevných škôl, angl.: *Secretariat for Catholic Education*),
 - Správne rady nezávislých škôl (angl.: *Board of Governors*): Zabezpečujú systémovú úroveň riadenia v súkromnom sektore, dohliadajú na kvalitu v súlade s licenciami atď.
- Vedenie školy: Riaditeľ školy a jeho zástupca/zástupcovia sú kľúčovými nositeľmi vízie a rozvoja školy. Ich úloha spočíva v strategickom plánovaní, realizácii procesov vnútorného hodnotenia a v priamom odbornom dialógu s externými hodnotiteľmi. Zodpovedajú za transformáciu odporúčaní z hodnotenia do konkrétnych riadiacich opatrení.
- Rada školy: Pôsobí ako kontrolný a poradný orgán, ktorý zastupuje záujmy širšej školskej komunity. Jej vnímanie kvality je dôležité pre legitimitu školy v regióne.

B. Pedagogická a odborná úroveň

- Vedúci predmetových komisií: Pôsobia ako spojovací článok medzi strategickým riadením a priamou výučbou. Sú zodpovední za kvalitu kurikula v konkrétnych odboroch, koordinujú metodiku vyučovania a zohrávajú kľúčovú úlohu pri implementácii odporúčaní zameraných na zlepšovanie didaktiky.
- Pedagogickí zamestnanci: Sú priamymi realizátormi vzdelávacej ponuky. Ich zapojenie prebieha cez formatívnu reflexiu (po hospitáciách), vyplňanie dotazníkov o škole a účasť na odbornom

dialógu. Ich akceptácia záverov hodnotenia je kritickým faktorom pre úspech akejkoľvek reformy na úrovni triedy.

C. Užívateľská úroveň

- Žiaci: Predstavujú primárnych recipientov vzdelávacej cesty. Ich hlas (vyjadrený v dotazníkoch, rozhovoroch či žiackej rade) poskytuje autentickú spätnú väzbu o efektívnosti výučby, pocite bezpečia a inkluzívnosti prostredia. Sú indikátorom toho, či sa deklarované politiky školy reálne prejavujú v každodennej praxi.
- Rodičia/zákonní zástupcovia: Vystupujú ako dôležitý externý pozorovateľ a partner školy. Ich očakávania a spokojnosť sú kľúčovými ukazovateľmi étosu školy a kvality komunikácie. Ich účasť na hodnotení zabezpečuje demokratizáciu procesu a zvyšuje transparentnosť školy voči verejnosti.

2.10 Plánované reformy v oblasti hodnotenia kvality škôl a školských zariadení

Národná stratégia vzdelávania Maltskej republiky na roky 2024 – 2030²⁷ vplynula z intenzívneho procesu predbežných konzultácií, ktorý zahŕňal stretnutia s internými aj externými zainteresovanými stranami. V kontexte hodnotenia kvality vzdelávania priniesla stratégia nasledovné opatrenia:

- **Robustný legislatívny rámec pre vekovú skupinu 0 až 3 roky:** Plánuje sa posilnenie právnych predpisov upravujúcich poskytovanie vzdelávania a starostlivosti pre deti vo veku do troch rokov. Cieľom je vytvoriť stabilné a bezpečné legislatívne prostredie, ktoré garantuje rovnakú kvalitu služieb naprieč celým sektorom.
- **Revízia štandardov kvality a kontrolných mechanizmov:** Riaditeľstvo pre kvalitu zrealizuje komplexnú revíziu existujúcich národných štandardov kvality. Súčasne dôjde k modernizácii mechanizmov externého hodnotenia tak, aby reflektovali špecifiká starostlivosti v ranom detstve a predškolskej pedagogiky.
- **Profesionalizácia a kontinuálny rozvoj personálu:** Strategickou prioritou je zabezpečiť plne kvalifikovanú pracovnú silu. Reforma zahŕňa zavedenie systému povinného kontinuálneho profesijného rozvoja nielen pre pedagógov, ale aj pre asistentov a pomocný personál v centrách starostlivosti o deti.
- **Aktívne zapojenie zástupcov priemyslu do tvorby vzdelávacích programov:** Priemyselní partneri a experti z praxe sa stávajú priamymi partnermi pri tvorbe a revízii vzdelávania. Tento proces prebieha pod dohľadom riaditeľstva pre kvalitu, ktoré zabezpečuje, aby tieto programy spĺňali národné štandardy kvality a zároveň boli akreditované v súlade s potrebami trhu.
- **Zosúladenie vzdelávania s inováciami:** Mechanizmy akreditácie budú nastavené tak, aby umožňovali flexibilne reagovať na technologický pokrok a nové požiadavky priemyselných odvetví.

Na to, aby bola stratégia úspešná, musí byť zakotvená v realite dnešných vzdelávacích inštitúcií, v sociálnom a globálnom kontexte. Vzdelávanie nefunguje vo vákuu a je potrebné kolektívne úsilie, aby sa žiakom všetkých vekových kategórií poskytli zmysluplné skúsenosti, ktoré vedú k sebarealizácii a prípadnému zapojeniu sa do aktívneho a globálneho občianstva. Súčasná globálna polykríza, ktorá stelesňuje zdravotné, ekonomické a bezpečnostné obavy, si vyžaduje prípravu odolnej generácie s empatiou, emocionálnou sebareguláciou a zvýšenou flexibilitou.

²⁷ GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION. *Visioning the Future by Transforming Education. National Education Strategy 2024-2030*. [online]. 2024. [cit. 2026-02-04]. Dostupné na internete: <<https://education.gov.mt/wp-content/uploads/2023/12/NATIONAL-EDUCATION-BOOKLET-DEC-2023-2030.pdf>> .

3. SWOT ANALÝZA HODNOTENIA KVALITY ŠKÔL A ŠKOLSKÝCH ZARIADENÍ

SWOT analýza charakterizuje systém hodnotenia kvality škôl a školských zariadení v Maltskej republike, ktorý je postavený na **komplementárnom vzťahu medzi autoevalváciou školy (IQA) a externým auditom (EQA)**. **Holistický prístup** k hodnoteniu vníma školu ako komplexný ekosystém, pričom sleduje výsledky, prostredie i všetky procesy vrátane celkovej klímy (étosu) školy.

Prepojenie interného a externého hodnotenia je mimoriadne silnou stránkou maltského systému – sebahodnotenie nie je formálne, ale predstavuje **klúčový nástroj riadenia rozvoja školy**, pričom externé hodnotenie pôsobí ako **validátor kvality** tohto procesu. Vytvára sa tak **kultúra neustáleho zlepšovania** založená na **dôkazoch, profesionálnom dialógu a zdieľanej zodpovednosti** medzi školou a štátom.

Silnou stránkou je taktiež vysoká miera **profesionality hodnotiteľov, štandardizované procesy** a transparentné **kritériá hodnotenia**. **Jednotný rámec zabezpečovania kvality, vydaný riaditeľstvom pre kvalitu**, vytvára konzistentný a predvídateľný systém, ktorý minimalizuje subjektivitu a umožňuje školám interne sa pripravovať na externé hodnotenie prostredníctvom identického súboru požiadaviek. **Jasne definované modely externého hodnotenia** s rôznou hĺbkou a účelom hodnotenia umožňujú primerane reagovať na potreby škôl aj realizátora hodnotenia, a to od rýchlej snímky školy až po jej hĺbkovú revíziu.

K objektívnosti významne prispieva aj systematická **triangulácia dôkazov**, t.j. kombinovanie **pozorovaní, rozhovorov, dotazníkov** a **analýzy školskej dokumentácie**, čo znižuje riziko jednostranných záverov a zvyšuje **validitu a spoľahlivosť hodnotiacich zistení**. Rovnako dôležitou prednosťou maltského systému je silný dôraz na participáciu zúčastnených strán, najmä rodičov a žiakov, prostredníctvom dotazníkov, rozhovorov a fokusových skupín.

Výber škôl na externé hodnotenie je realizovaný na základe prehľadného **systému spúšťačov**, čo umožňuje sústrediť inšpekčné kapacity na školy s **vyšším rizikom nesúladu** so štandardmi kvality alebo na tie, ktoré prechádzajú významnými zmenami (napr. zmena vedenia). Silná miera **anonymizácie a dôvernosti** hodnotiacich zistení zvyšuje dôveru hodnotených škôl. **Medzinárodná spolupráca (SICI)** prináša prístup kosvedčeným postupom, čo podporuje zvyšovanie kvality metodík i profesionality hodnotiteľov.

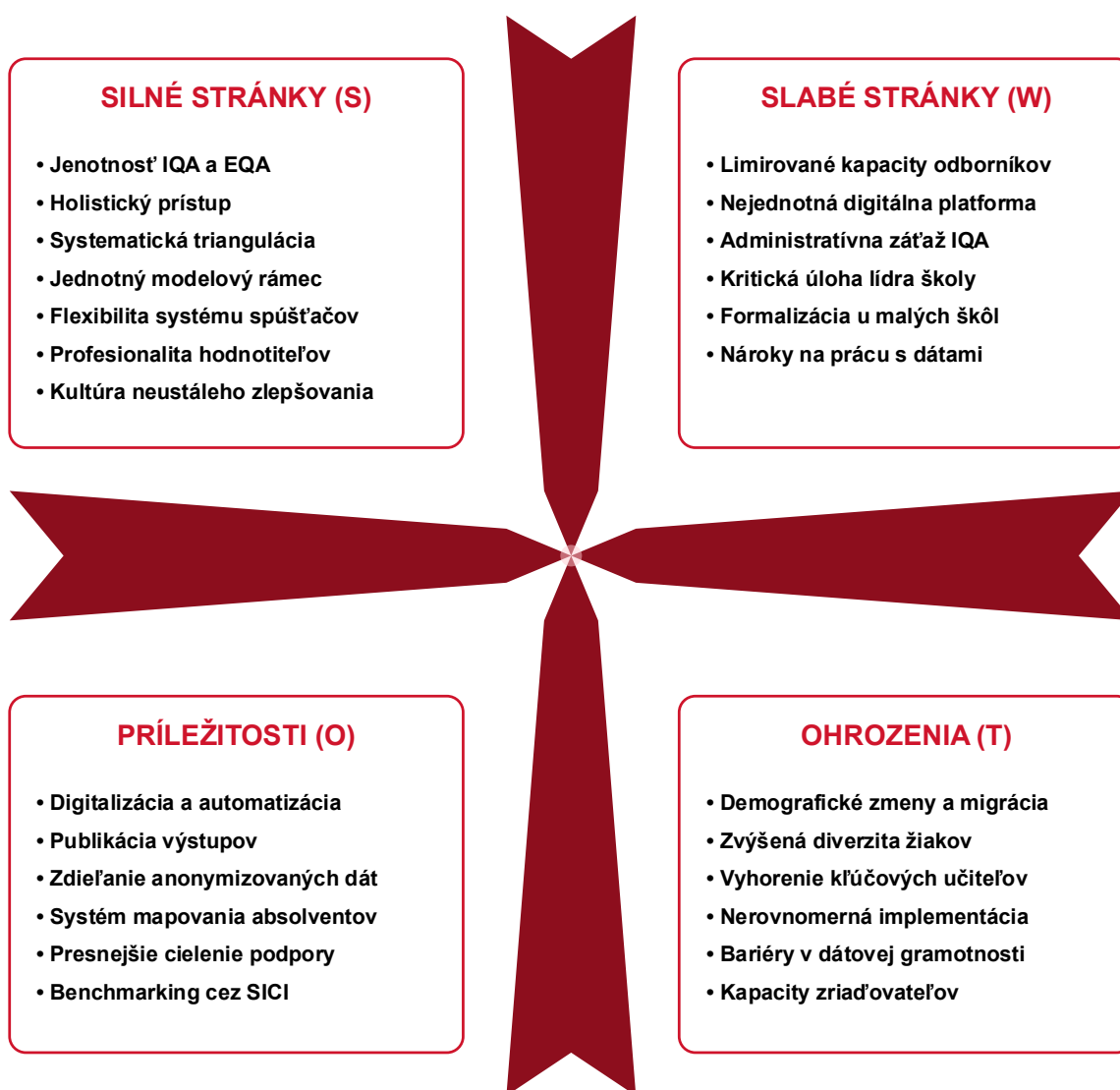
Slabé stránky sa viažu na limitované **kapacity hodnotiteľov**, keďže externé hodnotenia vykonáva relatívne malý počet odborníkov, čo môže spôsobovať vyššiu pracovnú záťaž a variabilitu v dostupnosti expertných intervencií. **Závislosť na kvalitnom sebahodnotení školy** predpokladá vysokú kompetenciu vedenia školy, čo nemusí byť všade samozrejmé. Intenzívny dôraz na autoevalváciu môže byť pre niektoré školy náročný, ak nemajú dostatočne vybudované **vnútorné mechanizmy kvality** alebo trpia nedostatkom personálu schopného pracovať s dátami a analyzovať ich v požadovanej kvalite. V menších školách môže dochádzať k **formalizácii hodnotiacich procesov**, najmä ak vedenie školy nemá dostatočné metodické skúsenosti. Slabinou maltského systému je aj **absencia národnej digitálnej platformy na autoevalváciu**, čo komplikuje zber, integráciu a analýzu dát.

Prebiehajúca **digitalizácia zberu dát** (dotazníky, dokumentácia, analýza výsledkov) vytvára **príležitosti** pre ďalšie zefektívnenie celého hodnotiaceho cyklu. **Systematickejšie publikovanie anonymizovaných súhrnných výstupov** (najmä z tematických hodnotení) by mohlo podporiť **učenie sa systému**, transparentnosť a dôveru verejnosti bez ohrozenia citlivých údajov jednotlivých škôl či osôb.

Prepojenie zistení z hodnotenia so štatistickými údajmi o výsledkoch žiakov, inklúzii a prechode na vyššie stupne vzdelávania by umožnilo **presnejšie ciele podpory** a posilnilo preventívny charakter systému.

Ohrozenia možno identifikovať najmä v kontexte zvyšujúcej sa **diverzity žiakov** (migrácia, jazykové potreby, špeciálne vzdelávacie potreby), čo zvyšuje nároky na hodnotenie **procesnej kvality**, individualizáciu výučby, pedagogickú podporu a s tým súvisiacimi procesmi hodnotenia. Rizikom je aj potenciálne **preťaženie kľúčových pedagogických zamestnancov**, ktorí majú niesť hlavnú zodpovednosť za interné zabezpečovanie kvality, pričom mnohé opatrenia si vyžadujú vysokú úroveň **dátovej gramotnosti**. Ohrozením môže byť aj **tlak verejnosti pri riešení sťažností**, ktoré sú jedným zo spúšťačov hodnotenia. Ak nie sú správne manažované, môže to narušiť vzťahy medzi školou, rodičmi a realizátorom hodnotenia. Existuje aj riziko **nerovnomernej implementácie odporúčaní**: kvalita akčných plánov vytváraných na základe externých hodnotení a ich realizácia môže byť silne podmienená **kapacitami školy** a podporou zo strany zriaďovateľov.

Obrazok č. 5 SWOT analýza hodnotenia kvality škôl a školských zariadení v Maltskej republike

Zdroj: GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION, DIRECTORATE FOR QUALITY AND STANDARDS IN EDUCATION. [online]. 2026. [cit. 2026-01-29], vlastné spracovanie.

4. ODPORÚČANIA DO SLOVENSKÉHO KONTEXTU

4.1 Odporúčania pre slovenský inšpekčný systém vyplývajúce z analýzy maltskej praxe

Skúsenosti Maltskej republiky v oblasti hodnotenia kvality škôl a školských zariadení poukazujú na význam **vyváženého a funkčne prepojeného systému interného a externého zabezpečovania kvality**. Keďže SR disponuje stabilným legislatívnym rámcem a organizačným zabezpečením hodnotenia kvality škôl a školských zariadení, inšpirácia maltským modelom nesmeruje k budovaniu nových inštitúcií či paralelných mechanizmov, ale k prehĺbeniu úrovně existujúceho pôsobenia **Štátnej školskej inšpekcie (ŠŠI)** ako kritického priateľa škôl, jeho koherencie a rozvojového charakteru.

Jedným z kľúčových prvkov maltského modelu je silné **funkčné prepojenie medzi autoevalváciou školy a externým hodnotením**. Sebahodnotenie školy tu predstavuje základný nástroj riadenia kvality, ktorý je následne validovaný externým hodnotením. V slovenskom kontexte by bolo možné **posilniť metodicko-poradenskú a validačnú dimenziu externého hodnotenia**, teda systematickejšie posudzovať kvalitu samotného vnútorného hodnotiaceho procesu, jeho analytickú hĺbku, prácu s dátami a mieru reálnej implementácie identifikovaných opatrení. Takýto prístup by podporil transformáciu vnútorného hodnotenia do roviny účinného nástroja riadenia a strategického plánovania rozvoja školy.

Osobitnú pozornosť si zasluhuje získavanie, spracovanie a **vyhodnocovanie dát na úrovni samotných škôl**. Maltský model predpokladá, že vedenie školy je schopné získavať a interpretovať kvantitatívne aj kvalitatívne údaje a premietiť ich do plánovania konkrétnych opatrení. V slovenskom prostredí by bolo vhodné systematicky posilňovať analytické kompetencie vedenia škôl a podporovať dátovo podložené rozhodovanie, najmä v oblasti plánovania rozvoja školy a implementácie odporúčaní z externého hodnotenia. Tým by sa zvýšila udržateľnosť prijímaných opatrení a znížilo riziko ich formalizácie.

Maltský model ukazuje význam **diferencovaného prístupu k hodnoteniu škôl podľa ich situácie a rizikového profilu na základe súboru spúšťačov**. Intenzita a hĺbka hodnotenia sa prispôsobujú konkrétnym podmienkam školy, pričom osobitnú pozornosť získavajú inštitúcie, kde boli identifikované opakované nedostatky alebo významné organizačné zmeny.

Ďalším inšpiratívnym prvkom je **dôraz na následné hodnotenie implementácie odporúčaní**. Malta kladie dôraz na overovanie pokroku školy po určitom časovom období, čím sa zabezpečuje kontinuita procesu zlepšovania. V slovenskom kontexte by bolo možné posilniť systematické sledovanie napĺňania odporúčaní a ich prepojenie s podpornými mechanizmami, aby hodnotenie nepôsobilo výlučne kontrolne, ale najmä rozvojovo.

Významným prvkom maltského systému je dôsledná **triangulácia dôkazov**. Hodnotiace zistenia nevychádzajú z jedného zdroja informácií, ale z kombinácie viacerých perspektív – pozorovaní vyučovania, rozhovorov s vedením školy a pedagógmi, dotazníkov žiakov a rodičov, ako aj analýzy dokumentácie a výsledkov žiakov. Takáto viaczdrojová validácia výrazne znižuje riziko jednostranného alebo subjektívneho hodnotenia a zvyšuje spoľahlivosť záverov. Hoci slovenský systém využíva viaceré z týchto nástrojov, systematické metodické ukotvenie triangulácie ako záväzného princípu hodnotiaceho procesu by mohlo posilniť jeho analytickú konzistentnosť a transparentnosť. Zároveň by umožnilo lepšie prepájať procesné ukazovatele (klíma školy, inkluzívne prostredie, kvalita pedagogických interakcií) s výsledkovými indikátormi (vzdelávacie výsledky, pokrok žiakov, prechod na vyššie stupne vzdelávania, zamestnateľnosť).

Osobitnú strategickú príležitosť predstavuje digitalizácia procesov interného a externého hodnotenia. Skúsenosti Malty ukazujú, že vysoká miera metodickej konzistentnosti je kľúčová pre dôveryhodnosť systému. V slovenskom kontexte by bolo možné tento princíp podporiť vytvorením **národnej digitálnej platformy na podporu zabezpečovania kvality škôl** vrátane štandardizovaných nástrojov autoevalvácie.

Takáto platforma by nepredstavovala nový kontrolný mechanizmus, ale integrovaný pracovný nástroj pre školy aj hodnotiteľov, ktorý by znižoval administratívnu záťaž a zvyšoval efektívnosť hodnotiaceho cyklu.

Platforma by poskytla metodicky jednotné, ale obsahovo flexibilné **šablóny akčných plánov** rozvoja školy previazané na oblasti hodnotenia kvality, vrátane formulácie cieľov, merateľných indikátorov, časového rámca a personálnej zodpovedností. Súčasťou by bol integrovaný digitálny **kalendár sledovania plnenia opatrení s automatizovanými upozoreniami**, priebežným zaznamenávaním pokroku a možnosťou aktualizácie opatrení v reálnom čase. Takéto riešenie by podporovalo cyklický charakter zlepšovania a znižovalo riziko formalizácie procesov.

Zároveň by platforma významne uľahčila prácu externým hodnotiteľom a inšpekcii ako celku. **Automatizované generovanie** predbežných analytických prehľadov, agregovaných dát a štruktúrovaných výstupov by umožnilo hodnotiteľom sústrediť sa viac na odborný dialóg a menej na administratívne spracovanie dokumentácie. Systém by automatizovane vytváral návrhy správ na základe zaznamenaných zistení, prepojenia s dátovými zdrojmi a **hodnotiacich rubriík**, čím by sa zvýšila konzistentnosť formulácií, porovnateľnosť výstupov a časová efektívnosť práce inšpekcie.

Prepojenie platformy s existujúcimi databázami (výsledky žiakov, dochádzka, indikátory inklúzie, prechody absolventov na vyššie stupne vzdelávania, uplatnenie na trhu práce, spätná väzba zainteresovaných strán atď.) by zároveň umožnilo vytvárať **dátovo podložené prehľady** bez potreby viacnásobného zberu údajov. Takýto systém by podporil princíp triangulácie dôkazov tým, že by systematicky prepájal kvantitatívne dáta, kvalitatívne zistenia a plánované opatrenia do jedného prehľadného prostredia. Digitalizácia by tak neznamerala zvýšenie kontrolného tlaku, ale racionalizáciu existujúcich procesov, vyššiu transparentnosť a **zníženie administratívnej záťaže na strane škôl aj inšpekcie**. V kombinácii s rozvojovým charakterom hodnotenia by mohla predstavovať významný modernizačný krok slovenského systému zabezpečovania kvality bez potreby zásadných legislatívnych zásahov.

Navrhovaná digitalizácia a centralizácia dát by v neposlednom rade umožnila prechod k **systémovému učeniu sa**. Agregované a anonymizované dáta z platformy by ministerstvu a metodickým centráram poskytovali v reálnom čase prehľad o tom, ktoré oblasti (napr. čitateľská gramotnosť v určitom regióne alebo implementácia inklúzie v malých školách) sú celoplošne problematické. To by umožnilo nečakať na výsledky meraní s oneskorením, ale **reagovať proaktívne** úpravou metodickej podpory alebo cielenejším zameraním budúcich vzdelávacích programov pre učiteľov. Hodnotenie by sa tak stalo strategickým senzorom pre celú vzdelávaciu politiku štátu.

Celkovo možno konštatovať, že skúsenosť Malty potvrdzuje **význam rovnováhy medzi kontrolnou a rozvojovou funkciou hodnotenia**. Slovenský systém má pevné inštitucionálne základy, jeho ďalší rozvoj môže spočívať najmä v posilnení koherencie medzi interným a externým hodnotením, dôslednejšej triangulácii dôkazov, diferencovanom prístupe podľa potrieb škôl a v podpore analytickej kultúry.

4.2 Porovnanie hodnotiacich kritérií a indikátorov kvality – identifikácia prvkov maltského rámca nad rámec slovenského systému

4.2.1 Indikácia prvkov hodnotenia kvality vzdelávania osôb vo veku do troch rokov

Štrukturálne štandardy bezpečnosti a prevádzky sú v maltskom systéme zadefinované na úrovni mikro-indikátorov, pričom sa sledujú konkrétne parametre, a to:

- prísne režimy vstupu (iba pre autorizované osoby),
- preverenie bezúhonnosti všetkých pracovníkov (aj pomocných a externých) s povinnou každoročnou obnovou,
- školenie k syndrómu náhleho úmrtia dojčiat (SIDS),

- regulované pomery počtu detí a dospelých v členení podľa veku detí, vrátane variantov vychovávateľov s asistentom,
- špecifiká pre nočnú službu (kapacita podľa schválených lôžok, vzdialenosti medzi lôžkami, požiadavky na minimálny počet bdieťho personálu v noci),
- norma priestoru na dieťa (minimálna plocha m² na dieťa) a požiadavky na univerzálny dizajn,
- periodické posudzovanie rizík (s definovaným intervalom),
- povinné revízie elektroinštalácie a ročné kontroly prenosných elektrických zariadení,
- povinný systém procedúr pre prevenciu úrazov, infekcií, zneužívania a zvládanie núdzových situácií.

V podmienkach SR sa systematicky hodnotí pedagogické pôsobenie a podpora inklúzie, ale Maltská republika má viacero **špecifických procesných indikátorov**, ktoré slovenské kritériá nemajú, a to:

- systém kľúčového vychovávateľa zodpovedného za pohodu a individuálne potreby konkrétnych detí (angl.: *key carer system*),
- rezponzívne správanie dospelého ako kvalitatívny štandard (citlivá, predvídateľná reakcia na signály dieťaťa pri rutine – hygiena, kŕmenie, uspávanie),
- prax nevyhnutnej pomoci a vedenia dieťaťa pri plnení úloh (angl.: *scaffolding*) na odstránenie bariér v učení sa,
- autentické hodnotenie (pozorovanie a dokumentovanie učenia v bežných situáciách) ako základ plánovania,
- povinné riešenie prechodov (adaptácia, zmena skupiny, nástup do školy) ako štandard kvality,
- cielený rozvoj exekutívnych funkcií (pozornosť, plánovanie, adaptabilita, sebaregulácia) ako indikátor pedagogickej práce,
- explicitné štandardy pre spoločné stolovanie s deťmi (dospelý ako model) a podpora samostatnosti v sebaobsluže,
- priamo pomenované požiadavky na prírodné/recyklované materiály a tvorivú prezentáciu výstupov detí.

Maltská republika má v oblasti **partnerstva s rodičmi** zdefinované **konkrétne minimá a režimy**, a to:

- formálne individuálne stretnutia minimálne dvakrát ročne o celostnom pokroku dieťaťa,
- prítomnosť rodiča a jeho aktívne zapojenie počas procesu adaptácie dieťaťa,
- zber informácií od rodičov o domácich spánkových rutinách a individuálnych potrebách (pre nadväznosť starostlivosti),
- explicitná požiadavka využívať digitálne platformy na posilnenie vzťahu rodič–centrum.

4.2.2 Indikácia prvkov hodnotenia kvality vzdelávania osôb vo veku od troch rokov

Analýza maltského rámca hodnotenia kvality vzdelávania poukazuje na viaceré indikátory a hodnotiace prístupy, ktoré sú v porovnaní so slovenským systémom explicitnejšie operacionalizované alebo sú formulované ako samostatné kritériá kvality. Ide najmä o oblasti vedenia školy, interného zabezpečovania kvality, pedagogických procesov a kultúry školy.

Vedenie a manažment školy

Maltský rámec hodnotenia kladie výrazný dôraz na koncept distribuovaného líderstva ako explicitného indikátora kvality riadenia školy. Hodnotenie sleduje, do akej miery seniorský tím školy rozvíja spolupracujúce partnerstvá s kolegiálnymi sieťami škôl alebo ich ekvivalentmi a ako je rozhodovanie a zodpovednosť za rozvoj školy rozdelená medzi vedenie, pedagógov a ďalších aktérov školskej komunity.

Dôležitým prvkom je aj dôraz na kultúru otvoreného profesionálneho dialógu a konštruktívneho preskúmania pedagogickej praxe. Školská kultúra je hodnotená z hľadiska toho, či je otvorená reflexii a systematickému zlepšovaniu a či si vedenie školy aj pedagogický zbor osvojili interné hodnotenie ako prirodzenú súčasť riadenia kvality a plánovania rozvoja školy.

Maltský systém zároveň explicitne hodnotí prepojenie strategického riadenia školy s rozvojom ľudských zdrojov. Priority rozvoja školy určujú smerovanie celej školskej komunity a sú priamo prepojené s profesijným rozvojom pedagogických zamestnancov ako integrálnou súčasťou plánovania rozvoja školy.

Vnútorne zabezpečovanie kvality

V oblasti interného zabezpečovania kvality je charakteristickým prvkom maltského modelu dôraz na systematickosť a analytickú hĺbku interného hodnotenia školy. Interné hodnotenie sleduje nielen plnenie vízie a cieľov školy, ale aj efektívnosť školy ako učiacej sa organizácie a kvalitu procesov vedúcich k jej zlepšovaniu.

Významným prvkom je dôraz na prioritizáciu rozvojových cieľov. Školy identifikujú obmedzený počet strategických priorít, ktoré následne transformujú do konkrétnych akčných plánov rozvoja školy. Tieto akčné plány sú spravidla formulované v logike SMART cieľov a sú vytvárané pedagógmi ako aktívnymi aktérmi procesu zlepšovania.

Implementácia akčných plánov je sprevádzaná systematickým monitoringom, priebežným usmerňovaním a pravidelným vyhodnocovaním ich plnenia. Pod vedením seniorského tímu školy sú akčné plány priebežne revidované a upravované tak, aby sa zabezpečila ich efektívna implementácia a dosiahnutie stanovených cieľov.

Maltský model zároveň predpokladá viaczdrojový zber a interpretáciu dát ako základ interného hodnotenia. Tento prístup je založený na princípe triangulácie dôkazov, ktorá kombinuje viaceré zdroje informácií (pozorovanie vyučovania, rozhovory, dotazníky, analýzu dokumentácie a výsledkov žiakov), čím sa zvyšuje validita hodnotiacich zistení a znižuje riziko jednostranných interpretácií.

Učenie sa a vyučovanie

V oblasti pedagogických procesov maltský rámec explicitne hodnotí kvalitu plánovania vyučovania. Plánovanie pedagógov má zabezpečovať kvalitnú realizáciu vyučovacích hodín a obsahovať jasne definované vzdelávacie výstupy, nadväzujúce aktivity a kontextualizované úlohy reflektujúce rôzne potreby a schopnosti žiakov.

Hodnotenie sleduje aj mieru prispôsobenia vyučovania individuálnym potrebám žiakov, ako aj schopnosť pedagógov vytvárať zmysluplné a relevantné učebné situácie podporujúce aktívne učenie sa.

Étos školy a participácia

Osobitou oblasťou hodnotenia je kultúra a sociálne prostredie školy (étos školy). Maltský systém explicitne vyžaduje, aby škola mala vypracovanú politiku správania, ktorá poskytuje jasné usmernenia pre pozitívne správanie, definuje práva a povinnosti jednotlivých aktérov a zabezpečuje bezpečné prostredie pre učenie sa.

Táto politika je vytváraná s aktívnym zapojením zainteresovaných strán a je založená na princípoch restoratívnych prístupov k riešeniu konfliktov a disciplinárnych situácií.

Medzi samostatne hodnotené indikátory patrí aj podpora pravidelnej dochádzky žiakov. Škola je posudzovaná z hľadiska toho, či podniká systematické kroky na zabezpečenie vysokej miery účasti žiakov na vzdelávaní.

Významným prvkom je tiež podpora participácie žiakov na riadení školy. Demokraticky zvolení členovia žiackej rady sú hodnotení z hľadiska aktívneho zapojenia do života školy, formulovania návrhov

a iniciovania zmien. Vedenie školy má zároveň zabezpečovať primerané podmienky a podporu pre fungovanie žiackej rady.

Maltský rámec kladie dôraz aj na partnerstvo školy s rodičmi. Hodnotí sa, do akej miery sa rodičia cítia v škole vítaní, spolupracujú s pedagógmi a zapájajú sa do školských aktivít, čím sa posilňuje sociálny kapitál školy a jej väzba na komunitu.

Konkrétne znenie vybraných kritérií úspechu:

- Seniorský tím školy rozvíja spolupracujúce partnerstvá s kolegiálnou sieťou alebo jej ekvivalentom.
- Školská kultúra je otvorená konštruktívnemu preskúmvaniu a príležitostiam na zlepšovanie; seniorský tím a všetci pedagógovia si osvojujú interné hodnotenie aj proces plánovania rozvoja.
- Interné hodnotenie sleduje víziu a ciele školy, jej efektívnosť ako učiacej sa komunity a súvisiace zlepšovacie procesy.
- Zvolené priority rozvoja určujú ďalší smer pre školskú komunitu a s týmito prioritami je prepojený profesijný rozvoj ľudských zdrojov ako integrálna súčasť plánovania rozvoja školy.
- Plán rozvoja školy má primeranú štruktúru a obsah, SMART akčné plány vytvorené pedagógmi reflektujú rozvojové ciele a kroky potrebné na naplnenie dohodnutých priorít.
- Pedagógovia realizujú akčné plány s primeraným monitoringom, usmerňovaním a podporou a pod vedením seniorského tímu ich pravidelne vyhodnocujú a podľa potreby upravujú tak, aby sa zabezpečila úspešná implementácia a dosiahnutie cieľov.
- Plánovanie pedagógov zabezpečuje kvalitnú realizáciu vyučovacích hodín. Plány obsahujú jasné vzdelávacie výstupy, nadväzujúce aktivity a kontextualizované úlohy, ktoré sú zmysluplné, relevantné a reflektujú rozličné potreby a schopnosti žiakov.
- Škola má vypracovanú politiku správania sa, ktorá poskytuje jasné usmernenia a podporuje vysoké štandardy pozitívneho správania, definuje práva, povinnosti a zabezpečuje bezpečné prostredie pre učenie sa. Táto politika podporuje restoratívne prístupy aj primerané disciplinárne opatrenia. Je vytvorená s aktívnym zapojením hlavných zainteresovaných strán a je v súlade s národnými politikami. Zainteresované strany sú odhodlané politiku správania sa implementovať a rešpektovať.
- Škola podniká potrebné kroky na zabezpečenie silnej dochádzky žiakov.
- Demokraticky zvolení členovia žiackej rady sú proaktívni, vyjadrujú svoj aj rovesnícky hlas, ponúkajú riešenia a preberajú iniciatívy v otázkach ovplyvňujúcich život v škole. Seniorský tím vedenia školy poskytuje žiackej rade (resp. iným žiackym organizáciám) primerané prostriedky a podporu na fungovanie v škole.
- Rodičia sa v škole cítia vítaní, ochotne spolupracujú s pedagógmi, dobrovoľne poskytujú svoju podporu a zúčastňujú sa na školských aktivitách.

Celkovo možno konštatovať, že maltský model hodnotenia kvality škôl je charakteristický vysokou mierou operacionalizácie jednotlivých indikátorov, dôrazom na cyklické riadenie rozvoja školy, systematickú trianguláciu a silné zapojenie aktérov školskej komunity. Tieto prvky predstavujú potenciálne inšpiratívne oblasti pre ďalší rozvoj hodnotenia kvality škôl v slovenskom kontexte.

ZOZNAM ZDROJOV

DIRECTORATE FOR QUALITY AND STANDARDS IN EDUCATION (DQSE). [online]. 2026. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://dqse.gov.mt/en/directorate/our-mission/>>.

EUROPEAN EDUCATION INFORMATION NETWORK – EURYDICE. Statistics on educational institutions. [online]. 2024. [cit. 2026-01-29]. Dostupné na internete: <<https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/eurypedia/malta/statistics-educational-institutions?>>.

GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION. Visioning the Future by Transforming Education. National Education Strategy 2024-2030. [online]. 2024. [cit. 2026-02-04]. Dostupné na internete: <<https://education.gov.mt/wp-content/uploads/2023/12/NATIONAL-EDUCATION-BOOKLET-DEC-2023-2030.pdf>>.

GOVERNMENT OF MALTA. Syllabi and Learning Outcomes. [online]. 2023. [cit. 2026-01-30]. Dostupné na internete: <<https://curriculum.gov.mt/resources/syllabi-and-learning-outcomes/>>.

GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION, DIRECTORATE FOR QUALITY AND STANDARDS IN EDUCATION (DQSE). Handbook on the Internal Review Process for Schools. [online]. 2023. [cit. 2026-01-30]. Dostupné na internete: <<https://dqse.gov.mt/wp-content/uploads/2024/04/Internal-Review-Handbook.pdf>>.

GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION. National Standards for Early Childhood Education and Care Services (0-3 years). [online]. 2021. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://parlament.mt/media/126968/dok-19.pdf>>.

GOVERNMENT OF MALTA, MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION. *A Quality Assurance Framework for Education in Malta (0–16 years)*. [online]. 2023. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://dqse.gov.mt/wp-content/uploads/2024/05/Framework-EN.pdf>>.

LEGISLATION MALTA. Subsidiary Legislation 605.02: National Minimum Conditions for all Schools Regulations. [online]. 1991 – 2019. [cit. 2026-02-04]. Dostupné na internete: <<https://legislation.mt/eli/sl/605.2/eng>>.

LEGISLATION MALTA. Education Act, Chapter 327. [online]. 2026. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://legislation.mt/eli/cap/327/20251017/eng>>.

LEGISLATION MALTA. Education Act, Chapter 605. [online]. 2026. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://legislation.mt/eli/cap/605/20220301/eng>>.

MALTA COLLEGE OF ARTS, SCIENCE AND TECHNOLOGY (MCAST). [online]. 2026. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://mg2imalta.com/>>.

MALTA FURTHER AND HIGHER EDUCATION AUTHORITY (MFHEA). [online]. 2026. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://mfhea.mt/>>.

MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION (MEYR). [online]. 2026. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://education.gov.mt/>>.

MINISTRY FOR EDUCATION, SPORT, YOUTH, RESEARCH AND INNOVATION (MEYR). A Policy on Inclusive Education in Schools. Route to Quality Inclusion. [online]. 2022. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://education.gov.mt/wp-content/uploads/2024/02/Policy-on-Inclusive-Education-in-Schools.pdf>>.

MINISTRY OF EDUCATION AND EMPLOYMENT. A National Curriculum Framework for All. [online]. 2012. [cit. 2026-01-30]. Dostupné na internete: <<https://curriculum.gov.mt/wp-content/uploads/2024/07/NCF.pdf>>. s. 32.

STANDING INTERNATIONAL CONFERENCE OF INSPECTORATES. *The SICI community*. [online]. 2026. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://www.sici-inspectorates.eu/who-we-are/>>.

UNIVERSITY OF MALTA. *Study*. [online]. 2026. [cit. 2026-01-28]. Dostupné na internete: <<https://www.um.edu.mt/study/>>.

PRÍLOHY

Príloha č. 1 Šablóna autoevalvácie školy v Maltskej republike (anglický jazyk)

COLLEGE NAME SCHOOL NAME

Internal Review
Scholastic Year

20

/ 20

The School Vision and Mission

School Vision

Replace this text with your school's vision statement:

A vision statement focuses on the future. It provides a broad and inspirational image of the future the school seeks to create, presented in a sentence or short paragraph.

Mission Statement

Replace this text with your school's mission statement:

A mission statement focuses on the present. It describes who we are and what we do as a school. It may include the core values of the school, the educational services provided, student and parental involvement, resources available and school achievements.

Contact Details

Head of School

Assistant Head

Assistant Head

Assistant Head

Web Address <http://>

Email Address

Postal Address

Telephone/s

Sources of information for SWOT analysis

Tick here the sources of information gathered during the scholastic year to inform your SWOT and prioritisation exercise. You may add reference to other sources.

Do not include the recorded evidence here. This is to be kept separately to be readily available upon request.

<p>Current school context, including school population and resources</p> <p>Classroom observations and outcomes</p> <p>Questionnaires with different stakeholders</p> <p>Academic results</p> <p>Evaluation of previous action plans</p> <p>Feedback gathered during Open Days, parental meetings ...</p> <p>Organised interviews with different stakeholders</p>	<p>Reflection on national standards and policies</p> <p>Focus groups with different stakeholders</p> <p>SDP meetings</p> <p>Curriculum time / department meetings</p>
---	---

SWOT Analysis

The main outcomes emerging from the various research instruments used are to be included in the SWOT template below.

Strengths	Weaknesses
<p><i>These are internal things that you have some control over.</i></p>	<p><i>These are internal things that you have some control over.</i></p>
Opportunities	Threats
<p><i>These are external – outside of the school’s direct ability to control.</i></p>	<p><i>These are external – outside of the school’s direct ability to control.</i></p>

School Priorities

The SWOT analysis is to be used to initiate whole school discussion on the priority development targets to be addressed during the following scholastic year. This discussion may take place in smaller groups (e.g. year groups and/or subject departments), followed by whole school exercise to agree on priorities.

The outcome of this discussion leads to agreed priority targets, which are then to be listed in this table.

At least one priority development target has to address learning and teaching.

Priority Development Target 1	
Priority Development Target 2	
Priority Development Target 3	
Priority Development Target 4	

Action Plan Template

School Development Action Plan				
KEY AREA:				
Priority Development Target	<i>WHY? Indicate your school priority development target for this action plan</i>			Link to national policies <i>Identify the national policy you are responding to</i>
Success Criterion/Criteria	<i>Ask questions like: By the end of the year what is the improvement you expect in this priority development area? How will you know that you have achieved the priority development target? What will learners gain after the implementation of this action plan?</i>			
Implementation: Enter the year group / subject department				
Actions	Steps to be taken	Timescale	Coordinator	Monitoring and evaluation
<i>WHO? WHAT? Indicate the action that will be taken by the teaching staff in your year group/department to reach the Priority Development Target.</i>	<i>HOW? List in bullet form the specific steps you need to follow in order to implement the action to be taken.</i>	<i>WHEN? Indicate frequency and/or completion date and/or review date of the specific steps</i>	<i>Name the year group/department member coordinating the implementation of this action</i>	<i>Indicate the SMT member who will monitor this action and the specific tools required to evaluate</i>
<i>WHO? WHAT? Indicate the action that will be taken by the teaching staff in your year group/department to reach the Priority Development Target.</i>	<i>HOW? List in bullet form the specific steps you need to follow in order to implement the action to be taken.</i>	<i>WHEN? Indicate frequency and/or completion date and/or review date of the specific steps</i>	<i>Name the year group/department member coordinating the implementation of this action</i>	<i>Indicate the SMT member who will monitor this action and the specific tools required to evaluate</i>
<i>Etc.</i>				

Longer term vision and strategy

The Head's vision for school development

Enter here the Head's vision for the year during which the above action plans will be implemented, in view of the longer term strategy for school improvement.

Prioritisation implies focus on particular agreed areas for development. A good leader plans ahead and identifies what could be the following step/s for school improvement. This forms part of an organic longer term vision that responds to the changing needs of the school while at the same time leads the school forward towards excellence.

During the year, while the above action plans are being implemented, the Head of School promotes his/her longer term vision by:

- Sharing it with SMT and teaching staff during meetings and other means of communication;*
- Taking it into account when devising data gathering tools like lesson observation sheets, questionnaires, discussions, etc.;*
- Using professional development sessions to increase awareness among the teaching staff and empower them in the relevant area through the input of experts in the field.*

Professional development programme

Theme:

Proposed dates:

NÁZOV ŠKOLY

Interné preskúmanie
Školský rok

20

/ 20

Vízia a poslanie školy

Vízia školy

Nahradte tento text vyhlásením o vízii vašej školy:

Vízia sa zameriava na budúcnosť. Poskytuje široký a inšpiratívny obraz budúcnosti, ktorú sa škola snaží vytvoriť, prezentovaný vo vete alebo krátkom odseku.

Poslanie

Nahradte tento text vyhlásením poslania vašej školy:

Poslanie sa zameriava na prítomnosť. Popisuje to, kým sme a čo robíme ako škola. Môže zahŕňať základné hodnoty školy, poskytované vzdelávacie služby, zapojenie študentov a rodičov, dostupné zdroje a školské úspechy.

Kontaktné údaje

Riaditeľ školy

Zástupca vedúceho

Zástupca vedúceho

Zástupca vedúceho

Webová adresa

E-mailová adresa

Poštová adresa

Telefón/s

Zdroje informácií pre SWOT analýzu

Zaškrtnite si tu zdroje informácií získaných počas školského roka, aby ste mohli informovať svoje SWOT a prioritizačné cvičenia. Môžete pridať odkazy na iné zdroje.

Nezahrňte tu zaznamenané dôkazy. Tento materiál je potrebné uchovávať oddelene, aby bol ľahko dostupný na požiadanie.

Súčasný školský kontext, vrátane školského počtu a zdrojov	Reflexia národných štandardov a politík
Pozorovania a výsledky v triede	Fokusové skupiny s rôznymi zainteresovanými stranami
Dotazníky s rôznymi zainteresovanými stranami	Zasadnutia SDP
Akademické výsledky	Čas na učebné osnovy / stretnutia oddelenia
Hodnotenie predchádzajúcich akčných plánov	
Spätná väzba zozbieraná počas dní otvorených dverí, rodičovských stretnutí ...	
Organizoval rozhovory s rôznymi zainteresovanými stranami	

SWOT analýza

Hlavné výsledky vyplývajúce z rôznych použitých výskumných nástrojov budú zahrnuté v šablóne SWOT nižšie.

Silné stránky	Slabé stránky
<i>Sú to vnútorné veci, nad ktorými máte určitú kontrolu.</i>	<i>Sú to vnútorné veci, nad ktorými máte určitú kontrolu.</i>
Príležitosti	Hrozby
<i>Tieto sú vonkajšie – mimo priamej kontroly školy.</i>	<i>Tieto sú vonkajšie – mimo priamej kontroly školy.</i>

Priority školy

SWOT analýza sa použije na začatie celoškolskej diskusie o prioritných rozvojových cieľoch, ktoré sa majú riešiť počas nasledujúceho školského roka. Táto diskusia môže prebiehať v menších skupinách (napr. ročníky a/alebo predmetové oddelenia), po ktorej nasleduje celoškolské cvičenie na dohodnutie priorít.

Výsledok tejto diskusie vedie k dohodnutým prioritným cieľom, ktoré budú následne uvedené v tejto tabuľke.

Aspoň jeden prioritný cieľ rozvoja musí riešiť učenie a vyučovanie.

Prioritný rozvojový cieľ 1	
Prioritný rozvojový cieľ 2	
Prioritný rozvojový cieľ 3	
Prioritný rozvojový cieľ 4	

Šablóna akčného plánu

Akčný plán rozvoja škôl				
KLÚČOVÁ OBLASŤ:				
Prioritný rozvojový cieľ	<i>PREČO?</i> Vyjadrite svoj prioritný cieľ rozvoja školy pre tento akčný plán.		Prepojenie na národné politiky	
Kritérium/kritériá úspechu	<i>Pýtajte sa otázky ako:</i> Aké zlepšenie očakávate do konca roka v tejto prioritnej oblasti rozvoja? Ako budete vedieť, že ste dosiahli prioritný rozvojový cieľ? Čo získajú študenti po realizácii tohto akčného plánu?		Identifikujte národnú politiku	
Implementácia: Vstup do ročníka / predmetového oddelenia				
Akcie	Kroky, ktoré treba podniknúť	Časový rámec	Koordinátor	Monitorovanie a hodnotenie
<i>KTO? ČO?</i> Uvedte kroky, ktoré prijímú učители vo vašej ročníkovej skupine/oddelení, aby dosiahnuť cieľ prioritného rozvoja .	<i>AKO?</i> Uvedte v odrážke konkrétne kroky, ktoré musíte dodržať, aby ste mohli vykonať dané opatrenie.	<i>KEDY?</i> Uvedte frekvenciu a/alebo dátum dokončenia a/alebo preskúmanie Dátum konkrétnych krokov	Uvedte ročník alebo člena katedry, ktorý koordinuje realizáciu tejto akcie	Uvedte člena SMT, ktorý bude túto akciu monitorovať, a konkrétne nástroje potrebné na vyhodnotenie
<i>KTO? ČO?</i> Uvedte kroky, ktoré učiteľský zbor vo vašej ročníkovej skupine/oddelení podnikne, aby dosiahli cieľ rozvoja .	<i>AKO?</i> Uvedte v odrážke konkrétne kroky, ktoré musíte dodržať, aby ste mohli vykonať dané opatrenie.	<i>KEDY?</i> Uvedte frekvenciu a/alebo dátum dokončenia a/alebo dátum kontroly Konkrétne kroky	Uvedte ročník alebo člena katedry, ktorý koordinuje realizáciu tejto akcie	Uvedte člena SMT, ktorý bude túto akciu monitorovať, a konkrétne nástroje potrebné na vyhodnotenie
A tak ďalej.				

Dlhodobá vízia a stratégia

Vízia riaditeľa pre rozvoj škôl

Tu predstavte víziu riaditeľa na rok, počas ktorého budú uvedené akčné plány realizované, s ohľadom na dlhodobú stratégiu zlepšenia škôl.

Prioritizácia znamená zameranie sa na konkrétne dohodnuté oblasti rozvoja. Dobrý líder plánuje dopredu a identifikuje, čo by mohol byť nasledujúci krok alebo kroky na zlepšenie školy. Toto je súčasťou organickej dlhodobej vízie, ktorá reaguje na meniace sa potreby školy a zároveň vedie školu vpred k excelentnosti.

Počas roka, keď sa vyššie uvedené akčné plány realizujú, riaditeľ školy podporuje svoju dlhodobú víziu tým, že:

- *Zdieľanie s SMT a učiteľským zborom počas stretnutí a iných spôsobov komunikácie;*
- *Pri tvorbe nástrojov na zber dát, ako sú listy na pozorovanie lekcií, dotazníky, diskusie a podobne;*
- *Využívanie profesionálnych rozvojových stretnutí na zvýšenie povedomia medzi učiteľmi a ich posilnenie v príslušnej oblasti prostredníctvom príspevkov odborníkov v danej oblasti.*

Program profesionálneho rozvoja

Téma:

Navrhované termíny: